

Årsredovisning 2022

Innehållsförteckning

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommunens intäkter och kostnader	5

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling	6
Den kommunala koncernen	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
Händelser av väsentlig betydelse	17
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	23
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	41
Balanskravsresultat	46
Väsentliga personalförhållanden	47
Förväntad utveckling	52

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning	57
Balansräkning	60
Kassaflödesanalys	63
Notförteckning	64
Driftredovisning	76
Investeringsredovisning	81
Re- och löpande investeringar	81
Fleråriga investeringar	85

Taxefinansierad verksamhet

VA-kollektivet - taxefinansierad verksamhet	92
Biogas	95

Kompletterande information

Ekonomiska begrepp	96
Revisionsberättelse för år 2022	97

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Några månader in på år 2022 kunde vi äntligen lägga coronapandemin bakom oss och blicka framåt mot en tid där vi kunde mötas igen. Under två års tid hade vårt sätt att leva kraftigt påverkats, för många en tid av stor omställning och påfrestning. Samtidigt är det när vi ställs inför stora påfrestningar som vår förmåga att övervinna dem mäts, och ofta upptäcker vi att förmågan att göra just det är obegränsad. Jag kan konstatera att vi inom oss lyckades hitta den där förmågan att övervinna dem och jag är stolt över det arbete som alla medarbetare gjorde för att ta oss igenom den svåraste pandemin i modern tid.

Plus 148,3 miljoner

Vår ekonomi är stark och den fortsätter att utvecklas i en positiv riktning. De senaste årens stora överskott har inneburit att vi både har kunnat ge utökade ekonomiska resurser till våra verksamheter och samtidigt investera mer av egen kraft. För 2022 summeras överskottet till 148,3 miljoner kr. Glädjande nog har vi en fortsatt ökning av skatteintäkter och det är till stora delar det som ger oss ett stort överskott. Det är positivt att skatteintäkterna ökar och att kommunen får mer ekonomiska muskler för att kunna fortsätta utveckla vår kommun. Resultatet innebär att vi når vårt överskottsmål och vi kan känna oss trygga i att när vi nu går mot svårare ekonomiska att Falköpings kommun har en robust ekonomi.

Fortsatta satsningar för tillväxt och utveckling

Det är värdefullt att utvecklingen i vår kommun fortsätter att hålla i sig och att näringslivet ger ett gott betyg till vårt lokala företagsklimat. Vi fick under 2022 vår bästa notering någonsin i Svenskt Näringslivs ranking och är den 29:e bästa kommunen i Sverige. Ett näringsliv som utvecklas ger fler i arbete och ökade skatteintäkter, som vi sedan kan använda för att förstärka och bygga ut våra kommunala verksamheter.

När det kommer till kommunens satsningar har vi fortsatt att både renovera befintliga och bygga nya verksamhetslokaler.

Komplexa utmaningar in i framtiden

Kommunen står inför stora och komplexa samhällsutmaningar, som kommer att ställa ännu högre krav på vår förmåga att både leverera en välfärdsservice och att lösa utmaningar som det inte finns ett enkelt svar på. Det handlar om allt från att få fler skattebetalare, att fler elever lämnar årskurs 9 med godkända betyg, att vi har en god kompetensförsörjning och att vi kan göra vår del i klimatomställningen och bidra till att uppfylla de globala målen.

Tillsammans

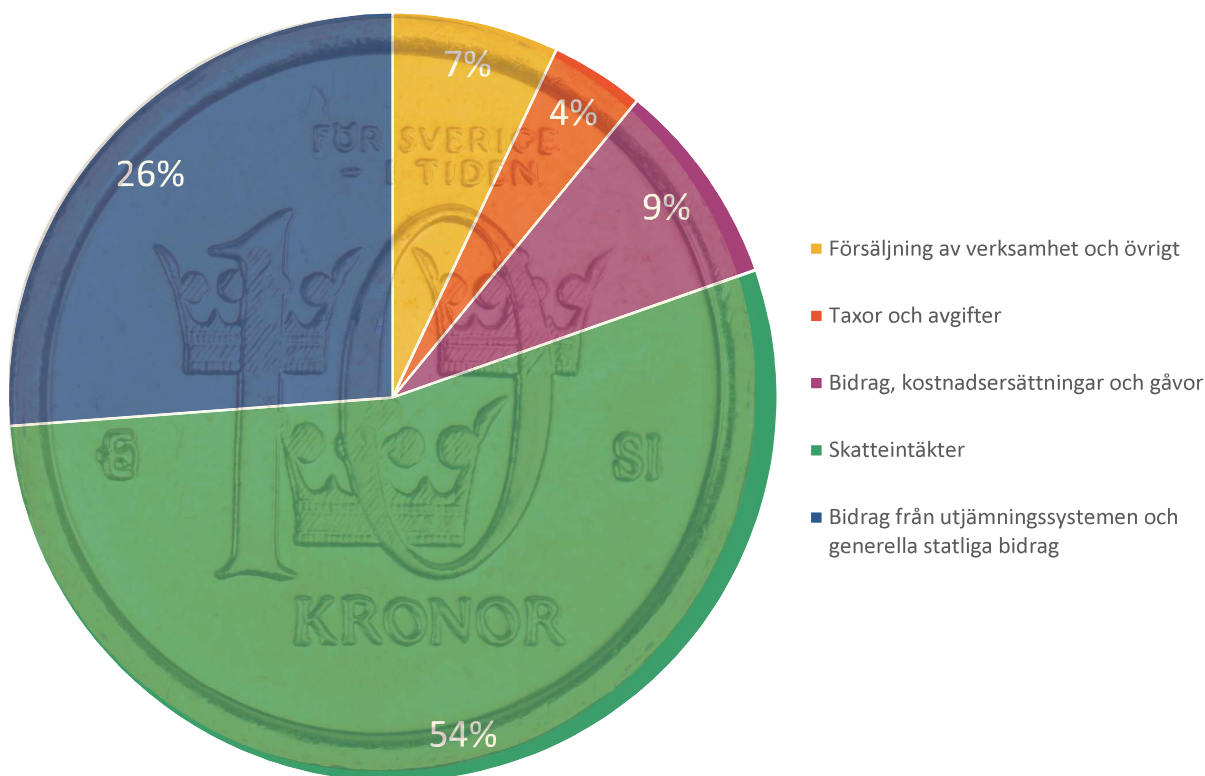
Falköpings kommun ska vara en fantastisk plats att leva, bo och verka på. Det är en känsla vi skapar tillsammans. En kommun – vår kommun – är dock så oändligt mycket mer än en plats och geografisk yta. Den är lager på lager av historia, nutid och planer för framtiden. Den är resultatet av många generationers arbete, strävan och drömmar. Vår kommun är alla människor som levt i den, alla som bor i den i dag och alla de som ska komma. Vår uppgift är att fortsätta skapa en hållbar framtid för Falköpings kommun.

Adam Johansson (M)

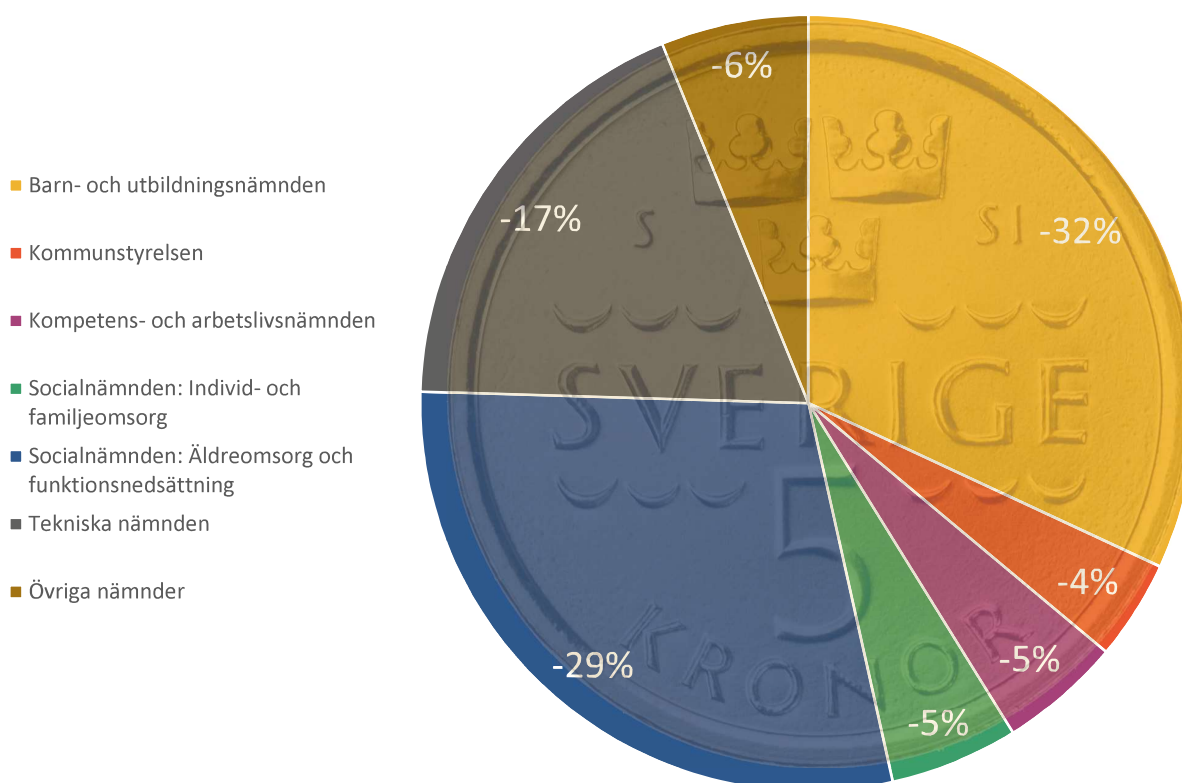
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunens intäkter och kostnader

Hur används pengarna?

Översikt över verksamhetens utveckling

Falköpings kommun redovisar ett resultat på 148,3 mnkr för räkenskapsåret 2022. Motsvarande summa för koncernen är 199,2 mnkr. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

KOMMUNKONCERNEN	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter (mnkr)	742,6	691,3	672,1	666,0	727,2
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-2 510,9	-2 514,1	-2 489,5	-2 598,1	-2 663,9
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1 957,8	2 033,7	2 146,3	2 263,6	2 361,1
Årets resultat (mnkr)	38,8	64,4	120,5	142,7	199,2
Soliditet (%)	34,0	32,7	36,6	38,9	38,3
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	14,0	15,2	16,6	20,0	24,4
Investeringar (netto) (mnkr)	-456,8	-588,4	-412,4	-226,2	-261,3
Låneskuld inkl. kortfristig del (mnkr)	-1 473,7	-1 729,7	-1 930,5	-1 968,2	-1 739,3
Antal anställda	3 401	3 279	3 246	3 300	3 375

KOMMUNEN	2018	2019	2020	2021	2022
Antal invånare (folkmängd)	33 155	33 246	33 238	33 270	33 252
Kommunal skattesats	21,60	21,60	21,95	21,95	21,95
Verksamhetens intäkter (mnkr)	614,3	566,9	544,0	528,9	594,8
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-2 443,6	-2 447,0	-2 418,9	-2 521,0	-2 625,2
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1 957,8	2 033,7	2 146,3	2 263,6	2 361,1
Årets resultat (mnkr)	18,2	42,5	102,5	127,9	148,3
Soliditet (%)	40,7	38,6	36,6	38,9	42,4
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	14,4	15,3	16,6	20,0	24,6
Investeringar (mnkr)	-313,7	-428,4	-298,0	-184,9	-232,8
Låneskuld inkl. kortfristig del (mnkr)	-799,1	-999,1	-1 092,8	-1 130,1	-1 071,2
Antal anställda (tillsvidare och visstid)	3 369	3 247	3 225	3 266	3 341

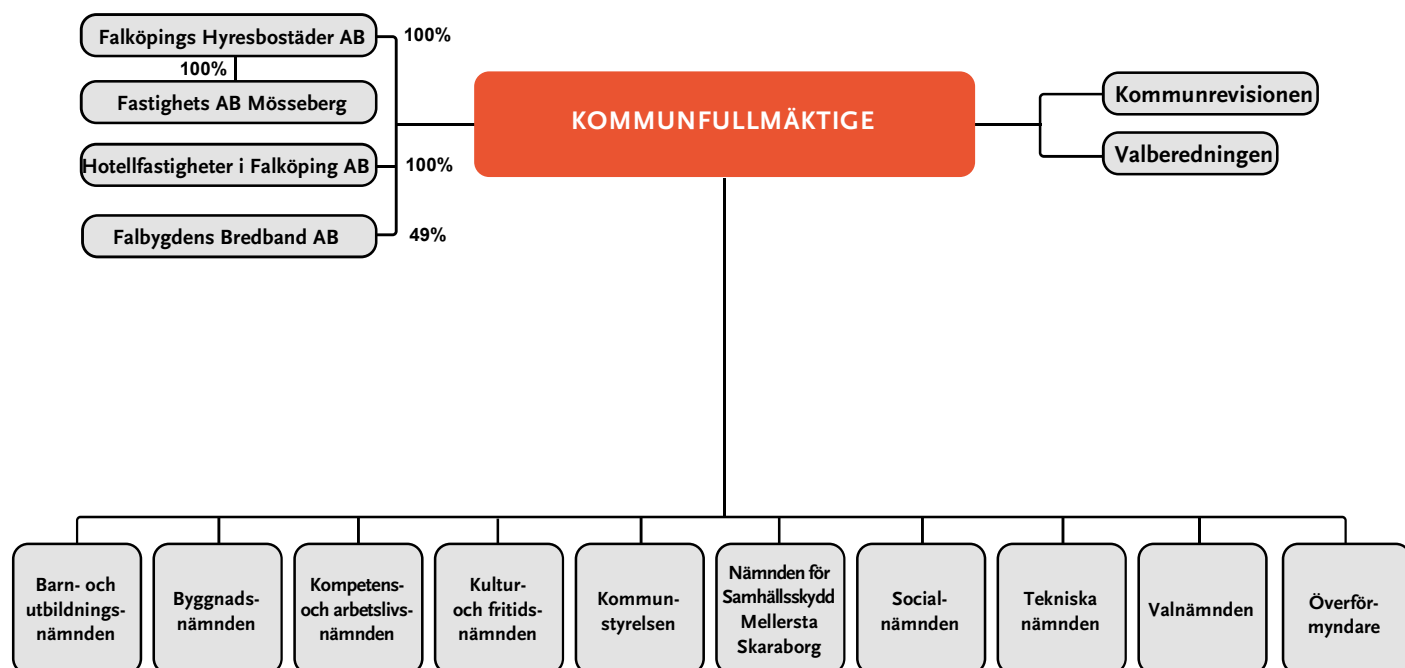
NÄMNDERNA	2018	2019	2020	2021	2022
Barn- och utbildningsnämnden					
Meritvärde i grundskolan åk9	211	222	207	219	217
Andel behöriga till nationellt program på gymnasiet	79,3	80	77,8	84,1	82
Genomsnittlig betygspoäng på nationella program gymnasiet	14,3	14,7	14,7	14,7	15,03
Kompetens- och arbetslivsnämnden					
Andel deltagare som avslutats till arbete/studier av alla AMEs inskrivna deltagare (%)	78%	58%	44%	26%	34%
Nöjdhetsindex bland elever/deltagare ska öka jämfört med föregående år	78,5	79,5	78,1	79,9	78,9
Samhällsskyddsnämnden					
Räddningstjänstuppdrag totalt (larm)	1 397	1 503	1 399	1 741	1 778
varav i Falköping	682	708	558	665	734
Kultur- och fritidsnämnden					
Antal besökare, badverksamhet		165 259	120 247	93 918	139 398
Antal utlån, bibliotek		183 427	168 623	147 564	168 160
Antal besök, Kulturarv		37 065	24 785	25 241	32 971

NÄMNDERNA	2018	2019	2020	2021	2022
Socialnämnden					
Antal beställda hemtjänsttimmar	278 432	277 213	268 621	280 140	278 906
Antal platser, särskilt boende	i.u.	496	395	374	350
Tekniska nämnden					
Antal portioner	2 459 465	2 408 305	2 198 029	2 168 414	2 234 728
Gator, vägar, GC-bana m2	1 477 936	1 502 391	1 526 061	1 529 171	1 532 541
Bruksarea (BRA) m3 ägda lokaler 31 dec	233 546	241 568	238 071	236 870	237 674
Förhyrda lokaler	54 228	45 871	44 935	44 629	47 922

BOLAGSFORM	2018	2019	2020	2021	2022
Falköpings Hyresbostäder AB					
Belåningsgrad verkligt värde (%)	43,4	39,7	44,0	41,1	35,1
Direktavkastning verkligt värde (%)	4,12	4,01	4,03	3,53	3,36
Antal bostäder	1 915	1 964	2 002	2 038	2 039
Fastighets AB Mösseberg					
Belåningsgrad verkligt värde (%)	59,7	58,2	46,4	39,8	0,0
Direktavkastning verkligt värde (%)	7,8	9,4	9,0	7,9	6,7
Yta lokaler	33 290	31 942	31 942	31 942	19 329

VERKSAMHET I ANNAN JURIDISK FORM	2018	2019	2020	2021	2022
Miljösamverkan Östra Skaraborg					
Styrd tillsyn, måluppfyllelse mot plan, %	98,9	99,0	98,5	92,1	95
Inkommande ärenden, antal	3 725	3 717	3 372	2 802	2 981
Tillsynsobjekt med årlig avgift, antal	2 071	2 080	2 130	2 217	2 237
Avfallshantering Östra Skaraborg					
Insamlad mängd matavfall	5 116 ton	6 027 ton	6 218 ton	6 076 ton	6 366 ton
Avfall per invånare i AÖS	480 kg/inv.	491 kg/inv.	547 kg/inv.	486 kg/inv	470 kg/inv

Den kommunala koncernen

Kommunal verksamhet i kommunalförbund

Skaraborgs kommunalförbund

Samarbetet med Skaraborgs Kommunalförbund utgör plattformen för gemensamma delregionala utvecklingsarbeten i Skaraborgs 15 kommuner. Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara är medlemmar i Skaraborgs kommunalförbund från den 1 januari 2007.

Avfall & Återvinning Skaraborg (Å&ÅS)

Avfall & Återvinning Skaraborg (Å&ÅS) ansvarar för renhållningen i Falköpings kommun. Sedan år 2005 har en fördjupad samverkan inom avfallsområdet bedrivits. (Tidigare kallad Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS).

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

Samarbete med kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro som medlemmar. MÖS är en kommunal myndighet för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Tillsammans med Skövde och Skara.

Kommunal verksamhet via avtalssamverkan

Överförmyndare i Samverkan (ÖiS)

Samarbete mellan Skövde kommun (värddkommun), Falköpings kommun (samverkanskommun) och ytterligare 10 samverkanskommuner avseende gemensam organisation för utförande av lagstadgad överförmyndarverksamhet.

Socialnämnden

Det finns ett samverkansavtal med Västtrafik som gäller anropsstyrd trafik. Avtalet är en upphandling av transporter och en beställningscentral för färdtjänst, dagverksamhet- och omsorgs transporter samt skolskjuts med taxifordon.

En avtalssamverkan gällande socialjouren finns tillsammans med Skaraborgs kommuner, där Skövde kommun är värddkommun för avtalet. Syftet med den gemensamma socialjouren i Skaraborg är att invånarna ska erhålla det stöd de behöver inom ramen för IFO verksamhetsområde på tider då socialnämndernas förvaltningskontor inte har öppettider. Barnhus Skaraborg är en avtalssamverkan mellan Skaraborgs kommuner, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten och Skaraborgs sjukhus. Barnhus erbjuder barn under 18 år medicinsk, psykologisk och juridisk hjälp.

Avtalssamverkan kring Utväg gäller mellan Skaraborgs kommuner och östra hälso- och sjukvårdsnämnden, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten och Kriminalvården. Syftet med samverkan är att förstärka och utveckla det myndighetsgemensamma arbetet mot våld i nära relationer i Skaraborg.

Falköpings kommun ingår i avtalssamverkan kring tillstånds- och tillsynshandläggning. Avtalet reglerar samverkan avseende gemensam organisation för tillstånds- och tillsynshandläggning i fråga om alkohol, tobak och liknande produkter samt kontroll av receptfria läkemedel.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden berörs av de avtal som Kommunstyrelsen tecknat om avtalssamverkan med Avfall och återvinning Skaraborg (Å&ÅS), Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) samt Skaraborgs vatten.

Samhällsskydd mellersta Skaraborg

Falköpings, Götene, Skaras och Tidaholms kommuner har sedan år 2017 en överenskommelse om att samverka om bland annat den kommunala räddningstjänsten. Samverkan regleras i samverkansavtal och bedrivs som gemensam nämnd med Falköpings kommun som värddkommun.

Kommunal verksamhet via privata utförare

Utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden köper in delar av industriteknikprogrammet av Kinnarps AB. Den delen av verksamheten som bedrivs i Kinnarps regi sker

i deras lokaler, men med deras personal och med deras material. Avtalet omförhandlas med jämna mellanrum.

Barn- och utbildningsnämnden har upphandlat alla skolskjutsturer som utförs av flera olika bussbolag. Ny upphandling på skolskjuts har genomförts under året och det nya avtalet trädde ikraft i och med höstterminen 2022.

Socialnämnden

Avtal enligt godkännande genom Lag om valfrihets-system (LOV) avser företag som utför hemtjänst inklusive delegerad hälso- och sjukvård. Detta kräver att utförarna har tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Under 2022 har avtal funnits mellan Falköpings kommun och Systrarna Odhs Hemtjänst AB, Falans hemtjänster AB samt Tanaad Kooperativa Multi Tjänster Ekonomisk förening (TKMT). Insatserna hos Falans hemtjänster AB upphörde 31 juli efter att IVO återkallat utförarens tillstånd att bedriva hemtjänst. TKMT lämnade i oktober in uppsägning av avtalet med Falköpings kommun med hänvisning till att företaget inte lyckats växa i Falköping.

Tekniska nämnden

Inom park/gata avdelningen finns det avtal om att utföra kommunal verksamhet inom områdena: Vinterväghållning i Falköpings ytterområden, avtal finns med Carlgrens Entreprenad och transport AB och Josefssons gräv i Åsarp AB.

- Driftsavtal för skötsel av flygplatsen med Marcbro AB.
- Avtal med One Nordic om drift av offentlig belysning.

Kompetens- och arbetslivsnämnden

Inom området vuxenutbildningen finns avtal med följande privata utförare:

- Jensen Education school AB
- NTI-skolan
- Yrkesakademien

Samhällsskydd mellersta Skaraborg

Enligt LSO (2003:778) 3 kap 4§ ska en kommun i brandförebyggande syfte ansvara för att rengöring (sotning) sker av fasta förbränningsanordningar, som inte är inrättade för eldning uteslutande med gas, och därtill hörande röckanaler. Detsamma skall gälla imkanaler i restauranger, storkök och därmed jämförbara utrymmen samt i brandförebyggande syfte även ansvara för att det som skall rengöras enligt första stycket samt skorstenar, tak och anslutande byggnadsdelar kontrolleras från brandskyddssynpunkt (brandskyddskontroll). Detsamma skall gälla fasta förbränningsanordningar inrättade för eldning uteslutande med gas och därtill hörande avgaskanaler.

Kommunerna har valt att lägga ut dessa uppdrag på entreprenad, åtta avtal för dessa verksamheter finns med två entreprenörer Tidaholms sotningsdistrikt och Falköpings sotningsdistrikt som även ansvarar för Götene och Skara kommuner.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Dagens komplexa samhälle

De samhällsutmaningar som kommunen/kommuner står inför är komplexa. Det är inte en enskild aktör som kan tillgodose lösningen. Att möta de komplexa frågorna kring hållbar utveckling kräver helhetssyn. Insikten att det är flera olika, och inte alltid tydligt sammankopplade, kunskapsområden som berörs och att samverkan och samspel behövs är essentiellt för att kunna hantera frågorna. En högre grad av tvärfunktionellt samarbete gynnar medborgaren samt stärker den tillitsbaserade styrkedjan. En tillitsbaserad styrning är nödvändig för att hantera en komplex verklighet. Det är ur mångfalden och dialogen som de gemensamma visionerna om morgondagen och framtiden kan formas.

En komplex verklighet kan också bli en orolig verklighet för den enskilde individen. Konsekvenserna i spåren av pandemin har börjat bli tydliga där en ökad psykisk ohälsa märks liksom ökade skillnader i socioekonomisk status. En ökad polarisering i samhället, lokalt som globalt, syns också och kan komma att påverka många delar i välfärden framöver.

Omvärldsförändringar

Rysslands invasion och krig mot Ukraina och fortsatta utbrott av Covid-19 runt om i Asien har påverkat omvärlden och så även Falköpings kommun.

Kriget i Ukraina påverkar omvärlden och Europa dels genom stora flyktingströmmar men även högre priser på fossila bränslen och el. Effekten av högre energipriser spiller över på andra varor, exempelvis livsmedel eller annan energikrävande produkter, vilket gjort att inflationen har tagit fart under år 2022. Inflationstakten runt om i Europa och USA ligger på 6 till 8 procent på årsbasis vilket överstiger Riksbankens inflationsmål om 2 procent per år.

För att hejda inflationen runt om i västvärlden har ländernas olika riksbankers beslutat att höja styrande räntorna, vilket påverkar möjligheten och kostnaderna att låna till konsumtion. Sveriges riksbank höjde styrräntan succesivt under 2022 och vid årets slut uppgick den till 2,50% efter att under lång period antingen har varit negativ eller på en nollnivå. Riksbanken höjde även styrräntan i februari med ytterligare 0,5%-enheter.

Makroekonomisk utveckling

Avsnittet nedan är sammanfattat från SKR's Ekonomirapport dec 2022 och Makro Nytt 2022-10-20.

Den närmaste tiden präglas av hög inflation, stigande räntor och annalkande lågkonjunktur, där arbetslösheten ökar trots brist på arbetskraft. Detta gör att kommunerna får allt större ekonomiska utmaningar under 2023 och 2024. Trots ett relativt starkt resultat i år, 2022, försämrans det kraftigt under kommande år, framför allt på grund av inflationen som bidrar till att kommunsektorns kostnader för pensioner fördubblas mellan åren 2022 och 2024. Trots att skatteunderlaget fortsätter att öka i nominella tal urholkas det av de ännu högre pris- och löneökningarna.

Rekordsnabb ränteuppgång, frostig konjunktur väntar

Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång syns de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad vi räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre "om" Sverige går mot en lågkonjunktur utan "hur snart" vi når dit, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I vår framskrivning räknar vi med att BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunkturen stärks mer påtagligt först 2025. En hög nominell tillväxt för det kommunala skatteunderlaget 2022–2025 urholkas av stora prisuppgångar, varför ökningen reallt sett blir svag under perioden. Nästa år sjunker skatteunderlaget kraftigt i reala termer.

Svag global efterfrågan

Inflationen är hög i många länder. I och med pandemin bedrevs en mycket expansiv ekonomisk politik som ökade efterfrågan, speciellt på varor. Detta drev upp den globala varuinflationen.

Därutöver har energipriserna ökat kraftigt, speciellt i Europa, på grund av kriget i Ukraina. Kriget i Ukraina har även drivit upp andra råvarupriser, till exempel på spannmål, vilket tryckt upp livsmedelspriserna. Att räntorna globalt har varit så låga så länge – sedan den globala finanskrisen 2008 – har påverkat hushållens efterfrågan och staters budgetrestriktioner världen över. Låga räntor har dessutom påverkat efterfrågan mer via den så kallade finansiella acceleratoren. Bygg- och fastighetssektorn är sektorer som växt kraftigt under lågränteperioden. Sammansättningen i tillväxten och långvarigt låga räntor har även minskat omvandlingstrycket och produktivitetstillväxten i ekonomierna. Den höga inflationen tvingar nu centralbanker till snabba räntehöjningar. Detta tillsammans med hög inflation urholkar köpkraften i de flesta av världens ekonomier. De höga energipriserna drabbar främst Europa, i jämförelse med USA som är självförsörjande på olja och gas. Den globala handeln dämpas samtidigt av att tillväxten i Kina bedöms bromsa in. Centralbanken måste framförallt få kontroll på inflationsförväntningarna.

Lågkonjunktur i Sverige 2023–2024

Den lägre globala efterfrågan påverkar svensk ekonomi negativt, framförallt via exporten samt investeringar i industrisektorn. Vi ser även att företagen drar ner sina lager i närtid, vilket dämpar BNP-tillväxten 2023. Det blir minskade reala disponibla inkomster för hushållen redan i år. Detta följer av det högre ränteläget samt den höga inflationen. De hushåll som redan konsumerar hela sin disponibla inkomst eller förlorar jobbet kommer drabbas hårdare än andra. Köp av sällanköpsvaror och bostäder har redan minskat. Hushållen kommer således att få svårare att låna pengar till bostadsköp, liksom till annan konsumtion, när bostaden används som säkerhet. Konjunkturedgången kommer tydligt att märkas på att investeringarna minskar. Det beror dels på en lägre efterfrågan, dels på de högre räntorna tillsammans med den finansiella acceleratoren. Inte minst bostadsinvesteringar samt bygg- och anläggningsinvesteringar minskar kraftigt under 2023.

Inflationen faller tillbaka under 2023

Sammanfattningsvis tolkar vi inflationsutsikterna ungefär som i föregående prognos (MakroNytt 2/2022; 25 augusti). Framförallt högre elpriser och boräntor trycker dock upp inflationsprognoserna för KPIF och KPI ytterligare för 2022 och 2023. Med bidrag från i princip samtliga varu- och tjänstegrupper kommer inflationen fortsatt att vara rekordhög en tid. Primära drivkrafter är de höga priserna på energi och livsmedel, men ovanligt stora prisuppgångar syns samtidigt för en lång rad av varugrupper och tjänster i KPI. Gas- och elpriser har sjunkit på sistone varpå förväntade priser för hösten kommit ner lite. Ännu väntas dock en betydande uppgång för elpriserna till vintern. Inte förrän efter vintern, framförallt i och med andra kvartalet nästa år, antas en markant nedgång i inflationen.

NYCKELTAL FÖR DEN SVENSKA EKONOMI, PROCENTUELL FÖRÄNDRING
(KÄLLA: SKR)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP, fasta priser*	-2,4	4,9	2,6	-0,7	1,8	2,8
Arbetade timmar*	-3,8	2,2	1,8	0,3	1,4	1,3
Timlön, NR*	4,7	2,7	3,6	3,2	3,3	3,4
Lönesumma	0,8	5,9	5,9	3,2	4,5	4,5
Timlön, KL	2,1	2,6	2,9	3,2	3,3	3,4
Skatteunderlaget	2,0	5,3	5,2	4,0	4,5	4,1
" " underliggande	2,6	5,6	5,7	3,1	4,5	4,1
Arbetslöshet**	8,5	8,8	7,5	8,4	8,4	8,2
KPIF	0,5	2,4	7,5	5,0	1,5	1,7
KPI	0,5	2,2	8,3	7,1	1,1	1,4
Styrränta, årets slut**	0,00	0,00	2,50	1,75	1,25	1,25

** Vi kan nu i februari 2023 konstatera att riksbanken höjde styrräntan från 2,5 % till 3,0. Det är därför inte troligt att styrräntan i slutet av 2023 skall ha kommit ner till 1,75 % som denna i prognos. Detta visar att vi är i ett osäkert läge och det är mycket svårt att göra prognoser.

Real urholkning av skatteunderlaget

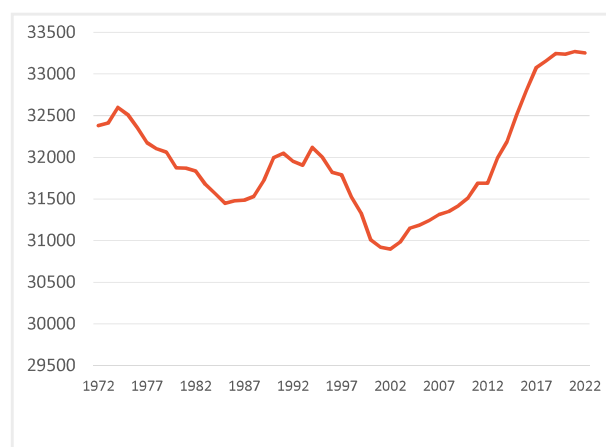
Skatteunderlaget växer snabbt i nominella termer under perioden 2022–2025; i genomsnitt med 4,5 respektive procent 4,4 procent per år för den faktiska respektive underliggande utvecklingen. Den genomsnittliga ökningen över de senaste tio åren (perioden 2012–2021) är 3,9 procent för den faktiska och 4,2 procent för den underliggande utvecklingen.

En fortsatt stadig ökning av lönesumman syns under det första halvåret i år. Men nivån på lönesumman enligt Skatteverkets arbetsgivardeklarationer har bromsat in från maj månad enligt säsongsrensade data. Å ena sidan har återöppnandet lett till stigande sysselsättning under våren, inte minst inom restaurangbranschen. Under sommaren har lönesumman sannolikt varit högre till följd av att vårdpersonal har bytt semesterveckor mot högre ersättning. Men å andra sidan har anställningsplanerna i handel och bygg- och anläggning fallit tillbaka

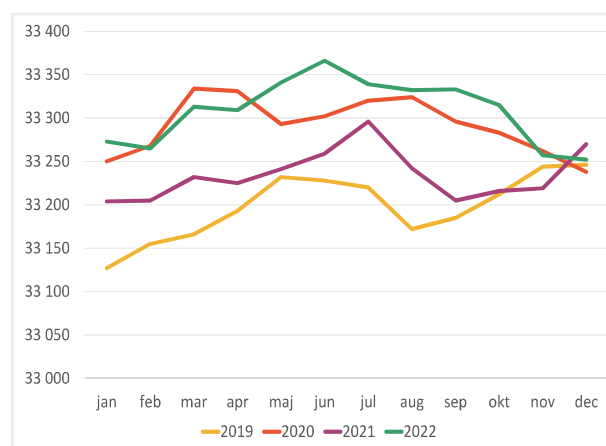
Befolkningsutveckling

Per den 31 december 2022 var Falköpings kommuns befolkning 33 252 personer, varav 16 503 personer var kvinnor och 16 749 personer var män. Jämfört med föregående år har befolkningen i Falköpings kommun minskat med 18 personer, vilket motsvarar en procentuell minskning med 0,05 %.

ANTAL INVÅNARE PER ÅR

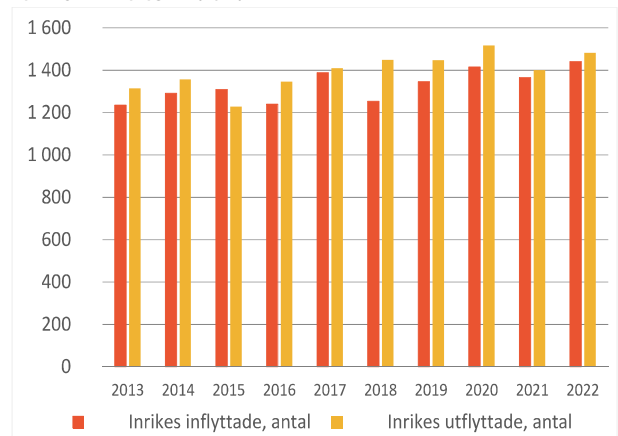
ANTAL INVÅNARE PER MÅNAD

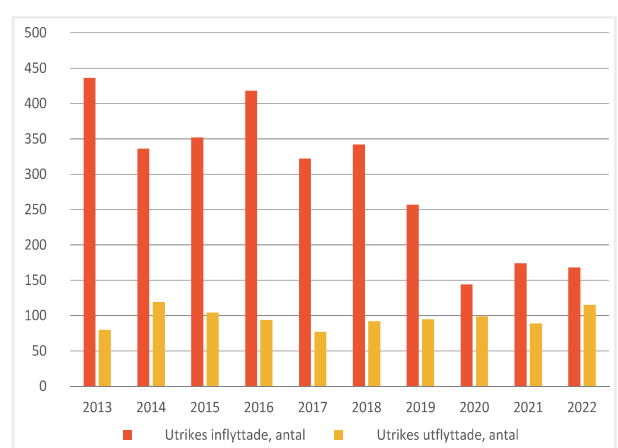
ÅR	INFLYT-TADE	UTFLYT-TADE	FÖDDA	DÖDA	FOLK-MÄNGD	FOLK-ÖKNING
2022	1 610	1 598	337	379	33 252	-18
2021	1 540	1 489	331	360	33 270	32
2020	1 560	1 616	366	330	33 238	-8
2019	1 603	1 542	397	374	33 246	91
2018	1 596	1 541	397	375	33 155	78

Det totala inflyttningsöverskottet uppgick till 12 personer och födelseöverskottet uppgick till -42 personer. Detta betyder att det föddes färre personer i Falköpings kommun än som avled under år 2022. Dock flyttade det in fler personer än som flyttade ut.

INRIKES FLYTTNINGAR 2013-2022

UTRIKES FLYTTNINGAR 2013-2022

Åldersfördelning

19,3 % av kommunens totala folkmängd återfanns i åldersgruppen 0-15 år medan 22,6 % av befolkningen återfinns i gruppen 65 år och äldre. Jämfört med för tio år sedan så ökar både den yngre och den äldre gruppen i förhållande till totalt antal invånare.

Befolkning 1 november

Skatteintäkterna baseras på befolkning 1 november året innan budgetåret.

BUDGETÅR	1 NOV	FLERÅRSPLAN	UTFALL	AVVIKELSE
2023	2022	33 380	33 301	-79
2022	2021	33 300	33 216	-84
2021	2020	33 400	33 290	-110
2020	2019	33 350	33 237	-113

Befolkningen har inte utvecklats i den takt som kommunen har prognostiserat flerårsplanen. För räkenskapsåret 2022 är avvikelsen 84 personer och för kommande räkenskapsår är den 79 personer. Befolkningen är en faktor när det gäller skatteintäkternas utveckling.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknaden har varit stark under en längre tid men konjunkturen spås försämrats under kommande år. Arbetslösheten fortsätter att ligga på en jämn och relativt låg nivå men förväntas öka under kommande år med hänsyn till konjunkturen. Per december är 1 025 personer i Falköpings kommun inskrivna på Arbetsförmedlingen (AF), det motsvarar en arbetslöshet i kommunen på 6,6 %. Differensen som varit mellan kommunen och riket som helhet har upphört under hösten 2022. Det råder trots allt en stor brist på arbetskraft och kompetens. Enligt Arbetsförmedlingen har antalet tillgängliga arbeten varit rekordhögt under 2022. Gruppen som gynnats av den starka efterfrågan har främst varit de som varit arbetslösa en kortare tid och som minst har en gymnasial examen. Långtidsarbetslösa, alltså personer som har varit utan arbete i mer än tolv månader, och personer med otillräcklig utbildning har haft och kommer troligtvis få ännu svårare att närma sig egen försörjning. De riskerar därmed att hamna i ett större utanförskap och komma i behov av mer stöd och an-

passning. Fler behöver därmed ta del av utbildnings- och arbetsmarknadspolitiska insatser för att stärka sina förutsättningar att i ett långt perspektiv etablera sig på den reguljära arbetsmarknaden. Utbildningssektorn och arbetsgivare kommer behöva samverka för att utbildningsutbudet ska matcha framtidens resursbehov. Ovissheten kring framtida kompetensbehov utmanar både arbetsmarknad, utbildningssektor och den enskilde individen.

Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden i Falköpings kommun har under år 2022 utökats med nybyggnation av ytterligare bostadsrätter på Fåraberget och Prästgårdsgårde. I de centrala delarna av Falköping har cirka 20 hyresrätter färdigställt och ytterligare ett 20-tal förväntas bli klara under 2023. Vakansgraden i hyresbeståndet har ökat något från tidigare obefintliga vakanser men ligger fortfarande förhållandevis lågt.

Under år 2022 har bygglov beviljats för 45 nya bostäder fördelat på 21 enbostadshus och 24 lägenheter i flerbostadshus.

Utfallet visar på att byggande av både småhus och lägenheter i flerbostadshus har minskat som följd av de osäkerheter som råder på marknaden med både stigande produktionskostnader och räntor. Enligt SCB har priserna på småhus i Falköpings kommun stigit något under 2022 jämfört med 2021. Priserna föll cirka tio procent under det sista kvartalet men det går inte att dra några direkta slutsatser av detta då motsvarande avvikelser mellan kvartalen förekommit även föregående år.

Utbildning

Falköpings kommun satsar stort på utbildning och en ny skolorganisation är under uppbyggnad. Kommunal förskola och grundskola/grundsärskola bedrivs i dagsläget på 18 förskolor med ca 1 300 barn och 14 grundskolor med ca 4 000 elever. Gymnasieskolan erbjuder 12 nationella program samt introduktionsprogram och gymnasiesärskola för ca 1 050 elever.

Den kommunala verksamheten kompletteras av 12 fristående förskolor (varav en räknas som pedagogisk omsorg) för drygt 450 barn samt en friskola i tätorten för årskurs F-9 som omfattar ca 100 elever och en nystartad friskola i Åsle för årskurs F-6 som omfattar ca 40 elever.

Den kommunala vuxenutbildningen är organiserad under kompetens- och arbetslivsnämnden tillsammans med arbetsmarknadsenheten. Inom denna organisation ryms också uppdragsutbildning samt eftergymnasiala utbildningar.

SKOLFORM	ANTAL ELEVER
18 förskolor	1260
12 fristående förskolor	472
14 grundskolor	3936
2 grundsärskolor	51
Fristående grundskola tätort F-9 Thorén framtid	108
Fristående grundskola landbygd F-6 Åsle friskola	54
Gymnasieskola: 12 nationella program samt introduktionsprogram	973
Gymnasiesärskola	31

Hållbarhet

Under 2022 har hållbarhet fortsatt vara grunden som genomsyrar de fyra övergripande målen i Falköpings kommun. Kommunens styrmodell för hållbar utveckling finns definierad i underlaget till kommunens vision om Det goda livet, där social hållbarhet är målet, ekonomisk hållbarhet är ett medel för att nå dit och villkoren bestäms utifrån ekologisk hållbarhet. Kommunens klimatstrategi, digitaliseringsstrategi och arbetsmarknadsstrategi bidrar alla till hållbarhet. På global nivå arbetar världens länder med att uppnå hållbar utveckling genom Agenda 2030 och de 17 globala hållbarhetsmålen. I alla länder har kommuner eller motsvarande en nyckelroll i genomförandet av Agenda 2030 på lokal nivå. Falköping har under 2022 deltagit aktivt i Glokala Sverige som är en samarbetsplattform för kommuners och regioners genomförande och erfarenhetsutbyte kring Agenda 2030. Detta har stärkt organisationens förmåga att hantera komplexa samhällsutmaningar för att skapa förutsättningar för en hållbar framtid.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Samhället och Falköping som kommun står inför utmaningar för att klara välfärden. Falköpings kommun har en till viss del åldrande befolkning och det har blivit fler barn i skolan. Kommunen har också utmaningar kring integration och sysselsättningsfrågor, inte minst sedan reformen kring arbetsförmedlingen. Falköpings kommun har även utmaningar i kompetensförsörjning för vissa yrkeskategorier. Sammantaget innebär detta utmaningar och kommunen behöver bli effektivare i sina verksamheter och ställa om till ny teknik.

De demografiska förändringarna i kombination av behovet av bra lokaler gör trycket hårt på investeringar. För Falköpings kommun har investeringstakten varit så hög att kommunen under några år inte klarat att genomföra investeringar utan att låna pengar. Detta kommer att fortsätta under några år vilket naturligtvis medför att Falköpings kommun blir mer känslig för räntehöjningar, vilket är en stor risk.

För att klara den höga investeringstakten med en rimlig ökad belåning, och även kunna amortera på låneskulden, behöver Falköpings kommun rimligt höga resultat de kommande åren. Detta är en stor utmaning när nu inflationen ökat kraftigt med högre kostnader för el, bränsle, livsmedel och inte minst pensioner och räntor. Detta innebär att kommunen måste bli effektivare om inte fler skatthöjningar ska bli nödvändiga. Bra resultat är nyckeln för att Falköpings kommun fortsatt skall ha en stabil ekonomi.

Pensioner

Pensionsförpliktelser

(Mnkr)	2021	2022
PENSIONS FÖRPLIKTELSE		
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	179,1	191,6
b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	633,2	608,0
Pensionsförpliktelse som tryggats genom pensionsförsäkring	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats genom pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	812,3	799,6
FÖRVALTADE PENSIONSMEDEL - MARKNADSVÄRDE		
Totalt pensionsförsäkringskapital	-	-
a. Varav överskottsmedel	-	-
Totalt kapital i pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egna förvaltade pensionsmedel)	103,8	91,7
Summa förvaltade pensionsmedel	103,8	91,7
FINANSIERING		
Återlånade medel (skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel)	708,5	707,9
Konsolideringsgrad (andel av pensionsförpliktelser som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel)	12,8%	11,5%

Kommunens pensionsförpliktelser är stora. För att möta pensionutbetalningar har Falköpings kommun avsatta medel placerade i fonder motsvarande ett marknadsvärde på 91,7 mnkr. Orealiserade vinster uppgår till 0,6 mnkr vilket är en kraftig minskning jämfört med föregående år då motsvarande summa var 17,9 mnkr.

Pensionsförpliktelser redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att pensioner intjänade innan 1998 återfinns utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen uppgår enligt tabellen ovan till 608,0 mnkr inklusive särskild löneskatt. Förbindelsens storlek påverkades 2021 av det förändrade livslängdsantagandet för män, 19,6 mnkr inkl. särskild löneskatt. Ingen motsvarande förändring i beräkningsmodellen har gjorts under 2022.

Pensionskostnader

Kommunens pensionskostnader inklusive särskild löneskatt uppgår till 133,2 mnkr jämfört med 145,5 mnkr föregående år. Minskningen mellan åren beror på att engångskostnader avseende förändrat livslängdsantagande belastade 2021 års resultat.

De största delposterna när det gäller pensionerna är avgiftsbestämd ålderspension som uppgår till 77,0 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Kostnad för pensionsutbetalningar härrör sig främst från ansvarsförbindelsen och uppgår till 43,2 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Förändring av avsättning avser bl.a. förmånsbestämd ålderspension och pensioner för förtroendevalda. Kostnaden uppgår till 7,9 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Händelser av väsentlig betydelse

Förvaltningsform

Barn- och utbildningsnämnden

Kriget i Ukraina har påverkat nämndens verksamheter både direkt och indirekt. Direkt påverkas nämnden av ökade kostnader, framförallt på drivmedel. På sikt kommer merparten av nämndens externa kostnader påverkas negativt då priset på drivmedel kommer påverka priset på andra produkter i större utsträckning, ett exempel är ökade skolskjutskostnader. Inflationen var hög och stigande redan i slutet av 2021 och den utvecklingen har fortsatt under 2022 och nämndens externa kostnader har också ökat i takt med inflationen.

Kriget har inte inneburit ett kraftigt ökat elevantal för nämndens verksamheter. I nuläget är inte Falköpings Kommun en av migrationsverkets mottagningskommuner, men trots det har några familjer valt att flytta till Falköping. I enlighet med massflyktsdirektivet, så ska dessa barn och elever erbjudas förskola och skola.

Migrationen in till kommunen har avtagit och andelen nyanlända minskar för varje år. Trots detta så är rörligheten mellan kommuner stor, vilket innebär att många flyttar in och många flyttar ut. Detta skapar oro i klasserna och diskontinuiteten i grupp-sammansättningen försvårar elevernas kunskapsinhämtande. Pandemin som pågår har inte påverkat barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde i någon större utsträckning.

Kommunstyrelsen

En utredning om ny politisk organisation har genomförts vilken bland annat resulterade i att kommunfullmäktige den 27 juni 2022 § 79, beslutade att tekniska nämnden skulle upphöra från och med den 1 januari 2023 och dess ansvarsområden flyttas till kommunstyrelsen. I enlighet med beslutet fick kommundirektören i uppdrag att ta fram en gemensam förvaltningsorganisation. Arbetet med organisationsförändringen genomfördes under hösten. Uppdraget har med hjälp av konsultstöd och i flera steg med fokus på medskapande genomförts av berörda chefer i organisationen. Tillsammans utgör samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen från och med 1 januari 2023 en förvaltning, benämnd kommunledningsförvaltningen.

Det uppdrag näringslivsavdelningen fick angående upphandling av en extern aktör för camping och skidbacke mynnade ut att ingen ny aktör tillträdde i maj 2022. Kommunen fortsatte under 2022 att driva båda verksamheterna. Dock är upphandlingen klar gällande Mössebergs camping och stugby och from 1 april år 2023 tar Bräcke diakoni över som ny arrendator för driften. Driften för Mössebergs slalombacke övergår till Kultur- och fritidsförvaltningen from 1 januari 2023. Under arbetet med att starta upp Mössebergs slalombacke i kommunal regi uppmärksammades behov av investeringar och underhåll för slalombacken för att få en bra övergång av driften.

För att möjliggöra utveckling av logistikcenter Marjarp har kommunen förvärvat ca 50 ha mark inom området. Försäljning av ca 130 000 kvadratmeter industrimark inom Skaraborg logistic center har skett. Även en försäljning av cirka 6 500 kvadratmeter industrimark på Brogårdets industriområde för tillbyggnad av lagerbyggnad. Projekteringsavtal för etablering av solcellsanläggning om cirka 1 MW har skett i Stenstorp.

Kultur- och fritidsnämnden

Den 8 augusti tillträdde Hampus Haga sin tjänst som förvaltningschef för kultur- och fritidsförvaltningen. Perioden har präglats av en del personalförändringar inom förvaltningen där olika verksamheter har fått gå samman och täcka upp för varandra.

Det oroliga världsläget och kriget i Ukraina påverkar nämnden med ökade kostnader på bland annat drivmedel, el och livsmedel. Intresset för Agera Mera har ökat och flera volontärer hjälper till vid samordningen av kommunens flyktingmottagande. Den rådande energikrisen har även påverkat genom att delar av nämndens verksamheter tvingats stänga ner. Bland annat har längdskidsspåren och utfarter i Mössebergsbacken minskat i omfattning. Relaxavdelningen på Odenbadet har tillfälligt stängt ner och möjligheterna till att bada bastu har begränsats.

Med minskade statsbidrag har nämnden tvingats ställa om och genomföra en sommar med mindre medel och utbud. Färre aktiviteter har kunnat genomföras vilket resulterat i att förvaltningen nått ut till en mindre målgrupp än tidigare år.

Nämndens ansvarsområde har utökats med övertagandet av Mössebergsbacken från Kommunstyrelsen. Övertagandet av verksamheter på Mösseberg ökar förvaltningens möjligheter att skapa attraktivitet. Utbudet växer och upplevelserna blir mer och förmeras i ett samlat Mösseberg.

Verksamheten Gröna jobb har startats upp under året. Verksamheten är organiserad under kultur- och

fritidsförvaltningen men bedrivs i samverkan med kompetens- och arbetslivsförvaltningen samt samhällsbyggnadsförvaltningen. Målet med verksamheten är att uppnå lägre arbetslöshet och färre personer i ekonomiskt bistånd. En mycket konkret identifierad möjlighet är att nyttja potentialen i arbetstillfällen i naturen. En verksamhetsledare har rekryterats för att leda och driva arbetet vidare.

Nämnden har permanent övertagit ansvaret för lokalvården i Oden- och Frejaområdena.

Kompetens- och arbetslivsnämnden

Arbetsmarknaden har varit stark under en längre tid. Vid utgången av 2022 är drygt 1000 invånare i Falköpings kommun inskrivna hos Arbetsförmedlingen vilket motsvarar en arbetslöshet på 6,6 %. Det råder samtidigt en stor brist på arbetskraft och kompetens vilket innebär att det finns en matchningsproblematik. De som är långtidsarbetslösa och personer med otillräcklig utbildning kommer att få ännu svårare att närma sig egen försörjning och där spelar förvaltningen en viktig roll med hållbara och effektiva utbildnings- och arbetsmarknadspolitiska insatser. Det pågår ett omfattande arbete inom förvaltningen kring gruppen som varit i långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. En av effekterna har lett till ett omtag av definiering av målgrupp.

Inom utbildning för vuxna har det under året skett en tydlig volymminskning. En stark arbetsmarknad samt en stramare migrationspolitik är faktorer som påverkat inflödet av elever negativt. Samma trend noteras i riket som helhet. Den höga inflationen påverkar också förutsättningarna för att studera. Många elever arbetar samtidigt som de studerar vilket kan göra att de behöver mer tid för att fullfölja studierna.

Under hösten beslutade nämnden att inte fortsätta bedriva yrkeshögskoleutbildningen Tekniker spårbundna fordon. Det är en kostnadstung utbildning som inte lyckats fylla utbildningsplatserna. Förvaltningen gavs samtidigt i uppdrag att undersöka möjligheterna att bedriva yrkeshögskoleutbildningar som satellitort i samverkan med andra utbildningsanordnare. Det är ett kostnadseffektivt sätt att erbjuda Falköpings kommuns medborgare ett högre akademiskt utbud samt berika näringslivet.

Samhällsskydd mellersta Skaraborg

Ökad osäkerhet i det säkerhetspolitiska läget i världen.

Höjda krav i lag och föreskrift inom Lag om skydd mot olyckor och Lag om brandfarlig och explosiv vara, har fått genomslag under 2022 såsom förändrat utbildningskrav, inventering och prioritering av tillsynsobjekt och ökade kompetenskrav inom räddningsledningssystem.

Socialnämnden

Den 24 februari 2022 invaderade Ryssland sitt grannland Ukraina, vilket för Falköpings kommun innebar ett förberedelsearbete för eventuellt flyktingmottagande. För socialförvaltningens del har det handlat om förberedelser av boenden. Den massflykt till Sverige som förutspåddes kunna påverka Falköping har ännu inte inträffat och det är oklart huruvida kommunen kommer att vara mottagandekommun. Ytterligare arbete avvaktas därför i väntan på mer information.

Verksamheterna hade under året en fortsatt betydande påverkan av covid-19 i form av hög frånvaro bland personal av olika anledningar (såsom vård av barn, familjekarantän, egen sjukdom). Under andra tertialet kunde dock flera begränsningar tas bort och verksamheter som varit stängda kunde åter öppnas i och med att sjukdomen inte längre betraktades som samhällsfarlig. Påverkan i form av hög frånvaro bland personal har dock kvarstått.

Utmaningen att rekrytera personal kvarstår. Det råder en generell brist på arbetskraft och redan tidigt bedömdes läget avseende vikarieanskaffning inför sommarsemestrarna som ovanligt bekymmersamt. Detta gällde i synnerhet inom äldreomsorg och personlig assistans. Vid uppföljning av semesterperioden har det kunnat konstateras att bemanningen precis som förväntat inneburit en stor utmaning och att denna utmaning kvarstår även framåt.

Det finns en matchningsproblematik i form av att de personer som söker vikariat i stor utsträckning saknar såväl formell som reell kompetens och ofta även

intresse för yrkesområdet. Många gånger har verksamheterna inga andra alternativ än att prova att anställa personer som snart visar sig inte fungera, vilket leder till höga introduktionskostnader utan resultat. Då flera branscher öppnats upp igen efter pandemin har många arbetssökande valt andra områden än vård och omsorg. Behovet av att stärka attraktiviteten inom yrket och hitta nya sätt att angripa utmaningarna framkommer tydligare än någonsin. För att öka attraktiviteten har exempelvis introduktionstiden för de som rekryterats förlängts, vilket får en direkt effekt på personalkostnaderna.

Tekniska nämnden

Det oroliga världsläget i spåren från pandemin, krigsläget i Ukraina och omställningar för klimatanpassningar har stor påverkan på förvaltningens verksamheter. Framförallt har elpriset, livsmedelspriser och bränslepriser stigit kraftigt, men även priset på byggmaterial, kemikalier och halkbekämpningsflis. Förutom ökade inköpspriser har även leveranstider påverkats negativt.

Park/gata har upphandlat ett flertal ramavtal som är centrala för verksamheten, detta är på områden såsom vinterväghållning, entreprenadarbeten mark, lastbilstransport och asfalt. Efter utvärdering visar det sig att priserna stigit i förhållande till omvärldens utveckling men framförallt entreprenader för vinterväghållning har stigit väsentligt.

Under våren har kostavdelningen utbildat omsorgspersonalen inom särskilt boende i kommunen med fokus på näringsbehov hos äldre. Avdelningen kommer att bistå särskilda boenden med specifikt näringsrika mellanmål för att upprätthålla en bra nutritionsnivå hos de boende. Lekplatsbesiktningar genomfördes under hösten 2021 på kommunens skolor och förskolor. Detta har resulterat i ett omfattande arbete för fastighetsavdelningen med att både iordningställa akuta fel men även att skapa en långsiktig underhållsplan för lekplatserna.

Skyddsrumsgårdar fortsätter enligt plan. Under 2022 har en rensning genomförts på 17 av de 33 skyddsrum som kommunen ansvarar för.

Under hösten har implementering av nytt system för fastighetsförvaltare införts i syfte att på ett tydligt sätt visualisera underhållsskulden samt verktyg för underhållsplanering.

Byggnadsnämnden

Byggenheten har ett minskat flöde av nyinkomna ärenden jämfört med 2020 och 2021.

Av fattade bygglovsbeslut är det elva som är av större betydelse med hänsyn till arbetstillfällen och stadsutveckling. Dessa är tillbyggnad av tågservice-anläggning på Anneborg 2:4, nybyggnad av 16 lägenheter i flerbostadshus på del av Kyrkerör 1:1, nybyggnad av korttidsboende på Kullen 1, nybyggnad av industri och lager på Spillkråkan 2 i Stenstorp, tillbyggnad av livsmedelsbutiker både på Lyran 2 och Stalaktiten 1, nybyggnad av industri/lager på både Kameran 1 och 2, ombyggnation av Boktryckaren 17 (före detta butikslokal till restaurang vid Stora Torget) samt ombyggnad på del av Läkaren 4 från kontor till vårdcentral samt ett tidsbegränsat bygglov för ändrad användning från kontor till hotell på Tillskäraren 1. Utöver dessa har byggnadsnämnden också beviljat bygglov för en solcellspark på Stenhuggaren 1.

Detaljplan för kvarteret Snickaren 3 vars syfte är bostadsändamål i ett centrumnära läge blev antagen. Sammanlagt har sju detaljplaner antagits under året. Positivt planbesked beviljades för fastigheterna Ciselören 2 och Tillskäraren 1 och 3 samt för Domkraften 7 och 10.

Riktlinjer för exploatörsdriven planprocess är antagna i syftet att möjliggöra för exploatörer att delta aktivt och ta mer ansvar i planprocessen. Riktlinjerna förtydligar ansvar och roller samt förutsättningar och villkor i en exploatörsdriven planprocess.

Riktlinjer för prioritering av detaljplaner har antagits av byggnadsnämnden som förtydligar på vilka grunder prioritering av planer sker.

Kommunrevisionen

Revisorerna har genomfört sin verksamhet i enlighet med den revisionsplan som beslutades i början av året. Revisionsplanen tog sin utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys.

Inom ramen för prövning av ansvarsutövande har revisorerna under 2022 genomfört särskilda dialogmöten med samtliga nämnder (presidium). Därutöver har revisorerna under året haft både löpande möten/överläggningar med kommunfullmäktige och nämnder.

Förutom detta har revisorerna under 2022 genomfört följande fördjupade granskningar som avser verksamhetsår 2022

- Granskning av delårsbokslut 2022.
- Granskning av årsbokslut 2022.
- Granskning av hanterings- och riktade statsbidrag inom socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden.
- Granskning av krisberedskap i Falköpings kommun.
- Granskning av flytt av ekonomiskt bistånd från socialnämnden till kompetens- och arbetslivsnämnden.

Revisionen har genomfört alla planerade revisionsinsatser. Därmed ligger måluppfyllelse i linje med beslutat revisionsplan för 2022.

Från och med verksamhetsår 2022 biträds revisorerna av sakkunniga biträden från revisionsbolaget Deloitte AB.

Valnämnden

Det finns valmyndigheter på tre nivåer: Valmyndigheten på nationell nivå som ansvarar för att planera och samordna genomförandet av val och folkomröstningar, länsstyrelsen som är regional valmyndighet, och kommunernas valnämnder som är lokal valmyndighet. Det övergripande uppdraget för valmyndigheter på alla nivåer är att skydda demokratiska värden och skapa förtroende för valsyste- met.

Uppdrag för valnämnden i Falköpings kommun är att administrera och genomföra allmänna val samt förekommande folkomröstningar. Detta innebär i praktiken att ordna vallokaler och röstningslokaler, rekrytera och utbilda röstmottagare, beställa och administrera valmaterial och att informera allmänheten om var och hur man röstar. Valnämndens administration sköts av kommunledningsförvaltningen. Under år 2022 genomfördes val till riksdag, kommun

och region, vilket innebar att valnämnden hade ett flertal sammanträden för att ta nödvändiga beslut och för att ta del av information i olika frågor. Ca 200 röstmottagare rekryterades och utbildades för att tjänstgöra under valdagen och under förtidsröstningen.

Onsdagen efter valet genomförde valnämnden uppsamlingsräkningen. På valnämndens sista möte för mandatperioden i december gjordes en utvärdering av valarbetet.

Överförmyndarnämnden

Verksamheten bedrivs i ett gemensamt överförmyndarkontor i Skövde under namnet Överförmyndare i Samverkan (ÖiS). Genom delegation är dess uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Denna tillsyn skyddar personer som inte själva kan ta vara på sina rättigheter eller hantera sin ekonomi. Årets verksamhet avviker inte i någon större utsträckning från tidigare år. ÖiS har under året i allt väsentligt uppfyllt sina mål. Målen rör bland annat följande områden: kunskapsnivå, tillsynsmyndigheter, handläggningstider, rekrytering av ställföreträdare. service och tillgänglighet och ekonomi.

En statlig utredning – Ställföreträdarutredningen – lade förra året fram sitt förslag, som förvaltningschefen för ÖiS lämnade ett remissvar på. Regeringen har inte ännu lagt fram något lagförslag.

Under 2022 har Ulricehamns kommun inträtt som medlem i Överförmyndare i Samverkan, medan Karlsborgs kommun lämnat gruppen. Då Ulricehamn är en befolkningsmässigt större kommun och Karlsborg är en ganska liten kommun, har Falköpings andel av befolknings-underlaget minskat något.

Bolagsform

Falköpings Hyresbostäder AB

I januari 2019 antog styrelsen i Falköpings Hyresbostäder AB en affärsplan som innehåller mål vad gäller nyproduktion, kundnöjdhet, hållbarhet, ekonomi och personal.

Målen vad gäller miljömässig hållbarhet är också en del i Sveriges Allmännyttas upprop "Klimatinitiativet" där bolaget satt mål att minska energianvändningen och bli fossilfria. Stora satsningar har genomförts de senaste åren vad gäller energieffektiviseringsåtgärder, till exempel åtgärder som isolering, klimatstyrning, nya undercentraler, vattensparutrustning och ny belysning. Solcellsanläggningar har installerats på några byggnader och fler kommer att installeras framöver. Extra relevant ekonomiskt är dessa projekt då höjningarna av taxor för el, fjärrvärme, vatten mm är betydligt högre än den allmänna prisutvecklingen, särskilt i Falköping och särskilt 2022 - 2023.

Förutom rena energisparåtgärder utförs också klimatåtgärder i form av anläggande av ängar, översyn av klippintervaller och val av bränsle.

Under 2022 rekryterades, i samarbete med Falköpings kommun, en områdesutvecklare med inriktning social hållbarhet. Under 2021 tillkom kvartersvärdar på några av bostadsområdena, detta samarbete med arbetsmarknadsenheten på Falköpings kommun har fortsatt under 2022. Resurserna och fokuset för att jobba med sociala frågor har ökat och har bland annat inneburit mer uppsökande verksamhet, trygghetsvandringar i bostadsområdena, sociala aktiviteter för hyresgästerna (till exempel Tagga Lov och grillkväll), boendeintroduktionen BoBra och införande av Huskurage.

Fastighets AB Mösseberg

Bolaget har under året påbörjat en byggnation av ytterligare ett lager på 4 440 kvm på fastigheten Okularet 12 (GreenLog). Fastigheten Okularet 12 har därefter avyttrats med den vid årets början befintliga logistikanläggningen på 12 949 kvm samt det vid avyttringstillfället pågående projektet. Avyttringen har skett genom att bolaget förvärvat ett dotterbolag, sålt fastigheten Okularet till det nya dotterbolaget till ett värde motsvarande det skattemässiga restvärdet på fastigheten och sedan sålt dotterbolaget till Swedish Logistic Property Förvaltning 2 AB. Avyttringen av fastigheten till dotterbolaget redovisas med en förlust på 7 844 tkr medan avyttringen av aktierna i dotterbolaget redovisas med en vinst på 41 944 tkr. Förvaltningen av övrigt fastighetsbestånd har under året varit oförändrad. Underhåll har utförts på fastig-

heten Fiskarna 5 genom målning av fasader, byte av samtliga fönster samt asfaltering av del av gårdsplanerna. Uthyrningsläget har varit bra, vakanserna har varit i princip obefintliga.

Verksamhet i annan juridisk form

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

Året har i stor utsträckning präglats av att lära känna de nya medlemskommunerna Essunga, Grästorp, Götene och Vara samt entreprenadupphandlingar för att få ett samlat västra entreprenadområde från 2024. Vi har under året arbetat med att starta upp en helt ny ÅVC i Vara, Heljeved. ÅVC:n öppnade för mottagande av avfall i januari 2023.

I april gick förbundschef Lars Persson i pension efter nästan 20 år på posten. Under våren rekryterades en ny förbundsdirektör, Pontus Düring. Han påbörjade sin tjänst den 15 augusti.

Projektet "sortera säcken" har utökats med ytterligare fyra återvinningscentraler med gott resultat. Totalt har mängden brännbart avfall från återvinningscentralerna minskat med 31% från 2021 och beror till stor del på "sortera säcken". Sortera säcken innebär att inga säckar med osorterat avfall tas emot på återvinningscentralen. När avfallet läggs i fel container återvinns det inte på rätt sätt och det innebär både onödiga kostnader och lägre återvinningsgrad. Det handlar ofta om elektronik, farligt avfall men framför allt är det förpackningar som felaktigt slängs i det brännbara restavfallet.

Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

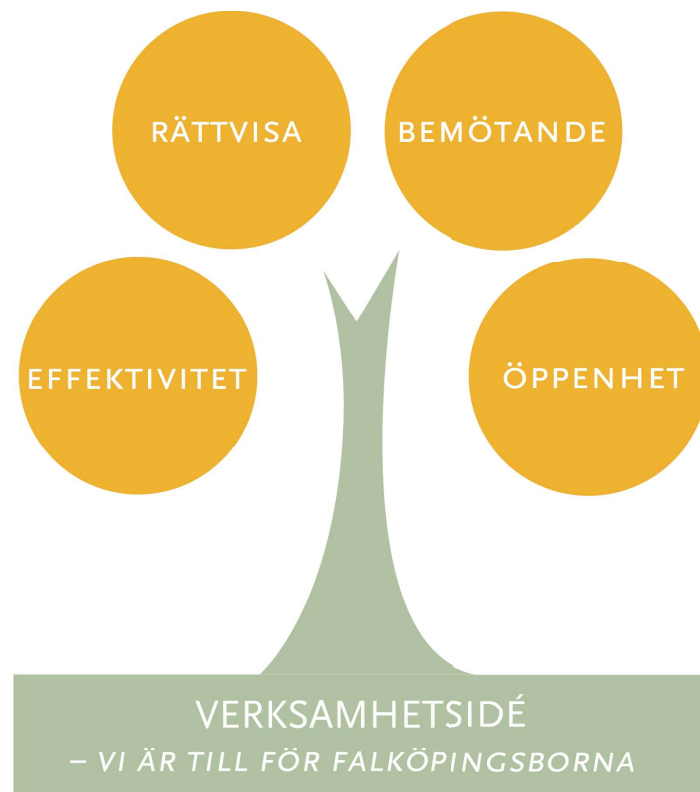
Ett projekt har inletts där Skövde kommuns kontaktcenter övertar vår tidigare kundtjänsts uppgifter. Det är ett sätt att frigöra kompetenser som fanns i Miljösamverkans kundtjänst som i större utsträckning efterfrågades i organisationen. Miljösamverkan har under en del av 2022 köpt 0,7 heltidstjänst av Skövde kommun för kundtjänst och avser att fortsätta köpa tjänsten under 2023.

Under 2022 har miljönämnden utfört totalt 3 915 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Utöver den

planerade tillsynen tillkommer också den händelsestyrda tillsynen, 2 981 ärenden. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Respektive medlemskommuns beslutade under 2021 beslutat att anta en ny miljöbalkstaxa som trädde i kraft den 1 januari 2022. Taxan är framtagen enligt Sveriges Kommuners och Regioners (SKR:s) nya taxemodell. En stor förändring som nämnden har hanterat under året är att flera verksamheter har gått från förhandsdebitering till efterhandsdebitering. Under 2023 är det enbart A och B verksamheter samt livsmedelsanläggningar som fortfarande betalar i förskott.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Inledning

Kommunen ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet utifrån nationella lagar och kommunala politiska mål, styrdokument och ekonomisk tilldelning genom budget. En framgångsfaktor är att skapa en fungerande styrkedja som binder ihop de olika nivåerna i organisationen från kommunfullmäktiges vision till verksamheternas genomförande. Detta kräver ett systematiskt arbete genom uppföljning och analys av resultat utifrån helhetssyn. Falköpings kommun har ansvar för viktiga samhällsfunktioner som en del av den service som samhället ger till sina medborgare. Kommunens verksamheter styrs till stor del av kommunallagens bestämmelser

där det framkommer att den ansvarar för barnomsorg, utbildning, socialtjänst och äldreomsorg liksom ansvaret för byggande av bostäder, hälsoskydd, miljöskydd och räddningstjänst. Centralt i kommunallagen är att kommunen genom sitt självstyre får bestämma vad den ska arbeta med och i vilken omfattning, men allt måste ta sin utgångspunkt i att kommunen är till för medborgaren. Syftet är att omsätta och nå nationella krav, statliga och kommunala mål. Kommunen som huvudman fördelar olika ansvarområden tillsammans med budget ut till nämnderna.

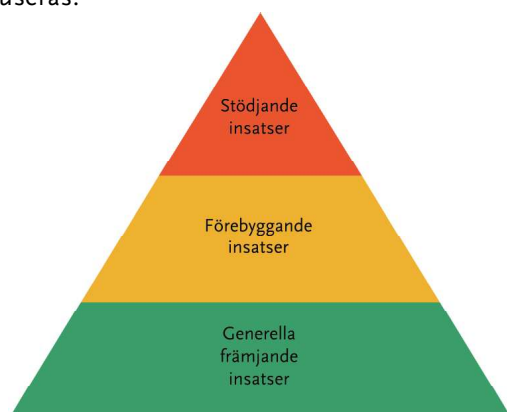
Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

I Falköpings kommun skapas det goda livet tillsammans genom tron på att framtiden går att utveckla och förbättra.

Förebyggande insatser barn och unga

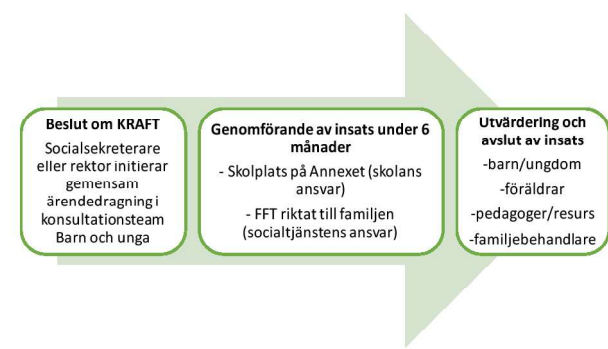
För att jobba med ett socialt hållbart Falköping behöver det hälsofrämjande och förebyggande arbetet fokuseras.

Orosanmälningarna till socialtjänsten och barnplaceringarna har ökat under flera år och trenden fortsätter även under år 2022. Parallellt går det att se en oroande situation i grundskolan där endast 68,5% av eleverna i åk 9 var vid julbetyget år 2022 behöriga till ett nationellt program på gymnasiet. Detta trots att insatser gjorts för att motverka utvecklingen. Det finns fortfarande en situation av trångboddhet inom skolor och förskolor i centralorten vilket utmanar möjligheten till att möta alla elevers behov. Ett flertal verksamheter ger en bild av att de möter fler barn, unga och familjer med komplexa behov och att de som haft det utmanande har det ännu mer utmanande. När detta händer riskerar de resurser som finns runt barn och unga att förflyttas till dessa familjer vilket kan leda till en nedprioritering av förebyggande arbete och av stöd

till barn och ungdomar med "enkla" behov/utmaningar. Ökande ekonomiska klyftor och allt fler orosanmälningar är en nationell trend som med stor sannolikhet påverkar utfallet på lokal nivå. I den senaste enkäten "Lokal uppföljning av ungdomspolitik" (LUPP) från hösten år 2021 synliggörs det att unga tjejer och killar skattar sitt mående sämre jämfört med tidigare år, där stress och nedstämdhet är vanligt förekommande. Samtidigt som det finns unga med psykisk ohälsa och familjer med komplexa behov går det att se i skolmätningar att väldigt många unga känner sig trygga i skolan. I grundskolan har trygghetsiffrorna ökat för såväl pojkar som flickor från år 2020 till år 2022 och de ligger högt i ett nationellt perspektiv. Positivt är också att andelen familjer med barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har minskat.

Arbetet som syftar till att stärka samverkan mellan skola och socialtjänst har fortsatt. Syftet är att fler förebyggande insatser ska kunna identifieras och genomföras i ett tidigt skede, så att barn får bättre förutsättningar till en god psykisk och fysisk hälsa och därmed kan klara av sin skolgång. Förhoppningen är även att antalet barn som placeras utanför det egna hemmet ska minska. Grunden i samverkan handlar om tätare dialog mellan olika yrkeskategorier för att tidigare kunna ge barnet/eleven och dess familj rätt stöd. Den ena delen i samverkan, går under namnet KRAFT och påbörjades under hösten år 2022. Inom ramen för insatsen ges hela familjen runtomkring barnet stöd i form av funktionell familjeterapi, det är en evidensbaserad metod vars syfte är att förbättra relationer och kommunikation i familjen. Samtidigt ges barnets/ungdomens skolgång i en särskild undervisningsgrupp i Ranlidens lokaler. I nuläget har sex elever sin skolgång på KRAFT.

Den andra delen av samverkan handlar om konsultationsteam på socialförvaltningen. Varje förskola och skola har kontaktpersoner på socialtjänstens barn- och ungdomsenhet för att kunna fråga om oro kring ett barn. I denna del pågår ett arbete för att se över vilka förebyggande och icke-biståndsbedömda insatser kommunen kan erbjuda i ett tidigt skede. Utöver samverkan över förvaltningsgränser pågår även ett arbete för att stärka samverkan internt på socialförvaltningen, samt att förkorta utredningstiden för barnavårdsärenden – allt för att ge ett bättre och mer samlat stöd till individen. Det sker även ett aktivt arbete för att utveckla elevhälsan såväl i förskola som i grundskola.

Flera verksamheter har under året fortsatt stärkt upp sitt barnrättsarbete. En kommunövergripande handlingsplan för implementering av barnkonventionen är framtagen och började gälla från och med september år 2022. Det beslut om att alla tjänsteutlåtanden där barn berörs ska innehålla barnkonsekvensanalyser flyttas fram till att gälla under år 2023, då utbildningsinsatserna inte genomförts. Stödmaterial har tagits fram under hösten. Inom socialförvaltningen har utbildning i barnkonventionen genomförts i alla verksamheter.

Språkutvecklingsprojektet Läsglädje är ett samarbete mellan skola och bibliotek, där 75 barn i åldrarna 7-9 år under sommaren år 2022 har haft möjlighet till att utveckla sin läskompetens på ett lustfyllt och roligt sätt. Barnen har fått läsa själva, ha högläsning, samtala om böckerna och vara med i ett spännande läsmysterium. Genom projektet har barnen lärt känna biblioteket och lärt sig hur man lånar böcker. Projektet har genomförts på Falköpings bibliotek, Centralskolan, Kinnarps bibliotek samt Gustaf Dalén-skolan. Från år 2023 kommer Läsglädje att genomföras i ordinarie verksamhet.

Ett utvecklingsarbete kring föräldraskapsstöd har pågått under året med syfte att skapa en röd tråd i befintligt föräldraskapsstöd i Falköpings kommun, så att insatser erbjuds föräldrar genom hela barnets uppväxt samt när föräldrar från olika kulturer. Allgatan har gemensamt med etniska föreningar och Connect genomfört flera gruppträffar i Föräldraskap i Sverige (FÖS), ett samhällsorienterande program

som består av fem träffar för utrikesfödda föräldrar med barn 0-18 år. Personal har utbildats och hållit gruppträffar i föräldraskapsstödsprogrammet ABC vars syfte är att främja barns utveckling genom att stärka relationen mellan föräldrar och barn. Ett föräldraskapsstödsprogram för tonåringar, Älskade förbannade tonåring, har nyligen startats upp. Föräldraskapsstödet finns samlat på en webbplats och fortsätter att ges som en del av ordinarie verksamhet år 2023.

Utvecklingsarbetet för att förebygga psykisk ohälsa och suicid fortsätter. En handlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention är under året framtagen och antagen av styrgruppen för trygghet, tillika kommunledningsgruppen. Flera insatser görs för att höja kunskapen kring psykisk hälsa och suicid såsom psykiatrivecka, utbildning i Mental Health First Aid (MHFA) till personalgrupper i samtliga förvaltningar samt pilotprojekt kring Youth Awareness of Mental Health (YAM) i tre högstadieskolor.

Det är människorna som skapar ett hållbart samhälle

När människor ges möjlighet att vara med och ha inflytande bidrar det till ett mer hållbart samhälle. Det är viktigt att ge plats för olika perspektiv och olikheter för att bygga och skapa ett tolerant samt inkluderande samhälle. Kommunens arbete med inkludering och delaktighet är i behov av fortsatt utveckling. I enkäten från LUPP framkommer det att ungas upplevelse av att kunna vara delaktiga i samhällsutvecklingen har minskat på flera fronter. Färre svarar att de är intresserade av politik och samhällsfrågor jämfört med år 2018, samtidigt som en tydligt lägre andel svarar att de vill vara med och påverka i kommunen.

Färre unga är föreningsaktiva än före pandemin. Däremot syns en återhämtning i antalet mötesplatser som kommunen kunnat erbjuda och besöks-siffrorna på fritidsverksamheter fortsätter att stiga. Det märks bland annat på bibliotek, i simhall och på kulturevenemang som erbjuds. Familjelördag, ett kultur- och fritidsarrangemang som är gratis och öppet för alla, lockade totalt 2 750 deltagare under året och är tillbaka på liknande deltagarantal som innan pandemin. Även arbetet med att föra dialoger har underlättats av möjligheten att ses fysiskt. Ett exempel är de

idéverkstäder som skett mellan unga och beslutsfattare i projektet Ungas rätt till inflytande. Ett projekt som handlar om att utveckla ett metodstöd för ungas inflytande och delaktighet i lokal demokrati- och glesbygdsutveckling.

Under året har antalet frivilliga som söker sig till volontärsverksamheten Agera Mera ökat. Dels har många velat engagera sig utifrån situationen i Ukraina. Dels finns det föräldrar som vill engagera sig och hjälpa till med skolavslutningar. I Språkvän, som är en del av Agera Mera, har det uppstått en kö av flertalet nyanlända som söker någon att prata och lära sig svenska med.

Trygghet och områdesbaserat arbetssätt

Falköpings kommun har som ambition att skapa trygghet genom relationsskapande och möten mellan människor. Enligt den senaste medborgarundersökningen upplever sig 75 % som mycket eller ganska trygga i sitt bostadsområde när det är mörkt ute och ännu fler 95 % när det är ljus ute. Detta är i linje med siffror i riket. Inkomstnivå och utbildning påverkar upplevelsen av trygghet i Falköping – ju högre inkomst och utbildningsnivå desto högre betyg på trygghet. Polisens medborgarundersökning från år 2021 visar att flera Falköpingsbor upplever Dotorpsområdet som en otrygg plats. En områdesprofil framtagen för Dotorpsområdet under år 2022 visar att det finns viss uppfattning av otrygghet även bland boende som är relaterad till narkotikaförsäljning och våldsbrott. Samtidigt visar profilen att en stor andel (80%) av de som bor i området alltid/oftast känner sig trygga, bland annat tack vare att det finns en stor gemenskap i området. Det finns flera berättelser om att området blir negativt stämplat på ett sätt som boende i området inte upplever stämmer.

Ett utkast till en strategi för trygghet är framtagen som fokuserar på att stärka skyddsfaktorer såsom anknytning till familjen, till skola och till sitt närområde. Genom arbete inom dessa områden kan riskfaktorer som brott, psykisk hälsa eller våld undvikas. Kommunen har under året inrättat en styrgrupp för trygghetsarbetet med representanter från kommunledningsgruppen. Gruppen ansvarar för strategiska beslut vad gäller såväl akut som långsiktig samverkan inom trygghetsområdet. Ett verktyg i arbetet är effek-

tiv samordning för trygghet EST, som handlar om att kartlägga otrygga situationer och föreslå åtgärder. Ytterligare ett exempel på mer trygghetsarbete är SSPF, samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid för att tidigt fånga upp unga som riskerar att hamna i kriminalitet. Utöver detta hanterar styrgruppen även frågor om föräldraskapsstöd, psykisk hälsa och tidiga samordnade insatser för barn och ungas hälsa.

Ytterligare ett sätt att skapa trygghet är att arbeta områdesbaserat. Arbetet handlar om att kommunala verksamheter, bostadsbolag, näringsliv, polis och civilsamhälle arbetar tillsammans genom att bland annat skapa mötesplatser och aktiviteter. Under år 2022 har det områdesbaserade arbetet förstärkts i Falköpings centralort och i tätorterna i kommunen. Exempelvis har ett projekt om stärkt social sammanhållning i Dotorpsområdet påbörjats, som är ett samarbete mellan Falköpings kommun och Falköpings Hyresbostäder AB. Fritidsledare inom öppen ungdomsverksamhet har under året fått ett områdesutvecklande uppdrag och jobbat på orter som Floby och Stenstorp. I samarbete med föreningar på Dotorpsområdet är värdar/aktivitetsledare anställda för att närvara vid matcher och hålla i aktiviteter ihop med barn och unga.

Fullföljda studier och etablering på arbetsmarknaden

Fullföljda studier

Förvaltningarnas arbete inom grundskola, gymnasieskola, kommunala vuxenutbildningen, uppdragsutbildning och eftergymnasiala utbildningar kommer vara betydande för framtida kompetensförsörjning. En hållbar etablering på arbetsmarknaden säkras genom fullföljda studier och förvaltningarnas ambition är att öka behörighet till gymnasieskola och minska andel avbrott samt icke-godkända betyg med målet att få alla elever att slutföra sin utbildning.

Måluppfyllelsen för Ållebergsgymnasiets nationella program avseende betygspoäng har under de tre senaste åren varit stabil, 14,73 (år 2020), 14,72 (år 2021) och 15,03 (år 2022).

Det senaste året har 85 % av eleverna nått en gym-

nasieexamen. Bland de elever som läser högskoleförberedande program är siffrorna något högre (90 %). Betygspoängen för samtliga nationella program har legat relativt konstant under de senaste fem åren med en liten ökning år 2022. Där betygspoängen i de högskoleförberedande programmen ökat något samtidigt som de yrkesförberedande har minskat. Detta kan till viss del tillskrivas distansstudierna, i samband med pandemin, som gynnade de teoretiska kurserna mer än de praktiska.

Måluppfyllelsen för grundskolan åk 9, gällande behörighet till ett nationellt program, var 82%. Vid jultermånsbetyget åk 9 var endast 72,1% behöriga till ett nationellt program. Slutbetyget är en minskning med 2,1 procentenheter jämfört med föregående läsår där 74 elever (18%) saknade behörighet till något av gymnasieskolans nationella program. Måluppfyllelsen i riket var 85% (83,3% kommunal huvudman respektive 91,6% enskild huvudman.)

Resultaten för åk 7 och åk 8 ligger fortsatt lägre än tidigare år, även vid decemberbetyget. Den orsaksanalys som genomfördes med rektorerna belyste några viktiga faktorer för att bryta trenden. En faktor är rekrytering, att kunna rekrytera kompetent utbildad personal, men även att bibehålla de som redan arbetar i verksamheten. En annan faktor var att fortsätta stärka undervisningen genom att arbeta i kollegiala nätverk. Detta för att bidra till ökad måluppfyllelse och likvärdighet mellan kommunens skolenheter. Sist men inte minst lyfter rektorerna behovet av en stark fungerande elevhälsa, då man ser att behoven hos eleverna är många och varierande. Under år 2022 och år 2023 genomförs en utbildning för all personal, från förskolan till gymnasiet, kring hur det förebyggande, främjande och åtgärdande barn- och elevhälsoarbetet ska stärkas.

Samverkansarbetet mellan barn- och utbildningsförvaltningen och kompetens- och arbetslivsförvaltningen fortskrider med fokus på fullföljda studier och att skapa god övergång mellan gymnasiet och vuxenutbildning. Särskild medvetenhet ska finnas kring gruppen ungdomar 16-20 år som varken arbetar eller studerar, de som faller under Kommunens aktivitetsansvar (KAA). KAA bidrar i hög grad till att

visa ungdomar mellan 16-20 år vägen till arbete, studier och förebygger på så sätt socialt utanförskap och minskar risken för ökad ohälsa i målgruppen. Funktionen är en brygga mellan utbildningssektorn och Arbetsmarknadsenhetens verksamheter.

Under år 2022 har 207 ungdomar varit registrerade hos KAA varav 70 % deltagit i minst en åtgärd. Det är färre ungdomar aktuella inom KAA än tidigare år och en högre andel som är registrerade på en åtgärd, vilket är positivt. Nytt för år 2022 är den praktikersättning BU kan bevilja och som gör att ungdomar kan få ersättning motsvarande studiemedel, busskort samt skolmat under sin praktik genom KAA. Vara Folkhögskolas nyöppnade filial i Falköping har tagit emot tre av KAAs ungdomar under året.

Fullföljda studier är av stor vikt för individens möjlighet att stegförflytta sig mot arbete och/eller fortsatta studier. Falköpings kommun ansvarar för arbetsmarknadsenheten (AME), vuxenutbildning (VUX), uppdragsutbildning och eftergymnasiala utbildningar vilket är betydande för individens möjlighet för att stärka sin plats på arbetsmarknaden.

Under året har 1 418 elever varit inskrivna inom Vuxnas lärande i kommunens egen regi, vilket är en minskning från tidigare år. De minskade volymerna sker inom alla pedagogiska verksamheter men är tydligast inom Svenska för invandrare (Sfi) med färre elever per månad under hösten samt högre andel avbrott. Vid granskning av elevantal inom Sfi för december månad de senaste åren syns en dramatisk minskning från 320 elever år 2020 till 205 elever år 2022.

Etablering på arbetsmarknaden

Kommuninvånarens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden är avgörande för ett socialt hållbart samhälle och ett gott liv för kommunens individer. Med utbildning och möjlighet till egen försörjning kommer även en mer jämlik hälsa vilket har en stor betydelse för såväl samhällsutveckling som för att kunna bryta sociala strukturer med risk för utanförskap.

Den starka arbetsmarknaden har gjort att alla som har förutsättningar att arbeta har kunnat erhålla anställning, de som fortfarande befinner sig utanför arbetsmarknaden har ofta en omfattande problematik och befinner sig långt från arbete. Under året har 264 deltagare varit inskrivna i Arbetsmarknadsenhetens arbetsmarknadscenter. Av dessa har 151 skrivits ut under första halvåret. Både in- och utflöde ligger i nivå med år 2021 men är fortfarande lägre än åren före pandemin. Av de 151 deltagarna som skrivits ut har 23 avslutats till arbete och 15 till studier, tillsammans motsvarar det 25 % av alla avslutade personer. Siffrorna är helt i nivå med år 2021 års data men skiljer sig mer i jämförelse med år 2020 då 216 deltagare avslutades varav 30 % gick till arbete/studier.

Färre deltagare går ut i praktik men desto fler befinner sig i arbetsträning samt utredning. Minskningen av praktikanter härleds främst till de nya regler som Arbetsförmedlingen (AF) tillämpar då de i första hand hänvisar personer som är aktuella för praktik till externa aktörer. Uppdraget som AME har gällande praktik har förändrats i grunden. Inskrivna deltagare har en längre väg att gå innan de blir aktualiserade för praktik och detta syns tydligt i statistiken för arbetsträning. Faktorer som gör individens resa längre är framför allt ohälsa, brister i svenska språket, NPF-diagnostik eller missbruksproblematik. Ofta kombineras flera av svårigheterna vilket gör vägen till arbete eller studier väldigt lång och i många fall även komplex.

Ekonomiskt bistånd

Antalet hushåll som har behov av ekonomiskt bistånd fortsätter att minska. I snitt har 399 hushåll per månad erhållit ekonomiskt bistånd under perioden januari-december. Under år 2021 var motsvarande siffra 473 hushåll och år 2020 478 hushåll. Det är en betydande minskning som framför allt härleds till en stark arbetsmarknad med minskad arbetslöshet. Ändrade regler för A-kassa och bostadsbidrag kan bidra till att hushåll inte har behövt ansöka om ekonomiskt bistånd i samma omfattning som tidigare. Det går också att göra kopplingar till kompetens- och arbetslivsförvaltningens riktade arbete med subventionerade anställningar där fokus har legat på att lyfta individer som uppbär ekonomiskt bistånd och erbjuda dem en anställning i subventionerad form. Det är

i samverkan med kommunens övriga verksamheter som framgång sker gällande såväl subventionerade anställningar som arbetsträning och praktikplacementer. Målet med den kommunala arbetsmarknadsstrategin att få fler till arbete och minska behovet av ekonomiskt bistånd är gemensamt för kommunen. En lyckad matchning förutsätter en god kartläggning av individens förutsättningar men också av förväntningarna hos den verksamhet som tar emot individen.

Antal biståndsmottagare (samtliga i hushållet inklusive barn under 18 år) samt antal barn som lever i ett hushåll med ekonomiskt bistånd, följer samma positiva trend som antal hushåll. Nivåerna är de lägsta på flera år. I genomsnitt har 834 mottagare per månad erhållit bistånd under år 2022, jämfört med 970 under år 2021. Siffrorna för antal barn är i snitt 303 barn per månad under år 2022 jämfört med 350 under år 2021. Samtidigt som minskningen är positiv är 303 barn i ekonomiskt bistånd en hög siffra. Barnens perspektiv är oerhört viktigt i arbetet med att bryta sociala strukturer som kan skapa utanförskap och otrygghet. Barn som lever i hushåll med behov av ekonomiskt bistånd växer upp i en ekonomisk utsatthet. Det påverkar den materiella standarden, men kan också påverka barns hälsa och skolresultat.

En hög andel av dem som står långt från arbetsmarknaden lider av ohälsa, har otillräckliga kunskaper i svenska språket och/eller otillräcklig utbildning. Framtida insatser behöver färgas av dessa behov och i de flesta fall kombineras med andra insatser för optimal effekt för individen. Kompetens- och arbetslivsförvaltningen har under året påbörjat ett omfattande utvecklingsarbete med fokus på långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. En effekt av arbetet har lett till ett omtag gällande definiering av Arbetsmarknadsenhetens målgrupp. Resurser och arbete ska prioriteras kring Falköpingsbon som är i behov av ekonomiskt bistånd/uppbär ekonomiskt bistånd och som är i behov av insatser för att kunna göra stegförflyttningar mot egen försörjning. Totalt har 373 sökande av ekonomiskt bistånd avslutats under året varav 92 har gått till arbete eller studier. Det motsvarar 25 %. Jämförbara siffror för år 2021 är 369 sökande varav 90 avslutats till arbete/studier (24 %).

Sammanfattning och målbedömning

Det finns flera oroväckande trender inom social hållbarhet; en hög andel barn som lever i ekonomiskt bistånd, alltmer komplexa utmaningar i familjer, grupper som står långt från arbetsmarknaden, ökande orosanmälningar och en ökad andel elever som inte har godkända betyg och behörighet för gymnasiet. Det går samtidigt att notera positiva drag såsom minskande hushåll i ekonomiskt bistånd, minskad arbetslöshet och en viss återhämtning i relationer efter pandemin när människor återvänder till mötesplatser. Kommunen gör sammantaget mycket för att möta utmaningarna i alltifrån arbetsmarknadsinsatser till åtgärder för fullföljda studier. Ett viktigt arbete är den samverkan som sker kring barn och unga som varit eller riskerar att bli placerade, där hela familjen får stöd. Konsultationsteam på socialtjänsten och föräldraskapsstöd är insatser som syftar till att fånga upp och stötta i ett ännu tidigare skede. Samtidigt finns ett fortsatt behov av att jobba med frågorna. Insatser och arbetsprocesser behöver utvecklas för att bryta behovet av ekonomiskt bistånd och få fler i arbete. Falköpings kommun behöver fortsätta att stärka sitt arbete mot barn, unga och familjer så att det finns resurser att möta såväl komplexa behov som att jobba främjande och förebyggande. Även arbetet med dialog och inkluderande mötesplatser behöver fortsätta i efterdyningarna av covid 19.

Måluppfyllelsen bedöms som godtagbar.

MYCKET GOD	☐
GOD	☐
GODTAGBAR	☒
MINDRE GOD	☐

Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

Falköpings kommun ska vara en bra plats att bo, verka och leva på - en plats där medborgarna känner stolthet

Falköpings kommun ska upplevas som en drivande kommun som ligger i framkant avseende skolutveckling. Dessutom ska arbetssökande uppleva att jobben de längtar till finns i Falköping.

Under året har det genomförts åtgärder vid den tillfälliga högstadieskolan, Högstadium Centrum, för att anpassa lokalerna för att åstadkomma en ökad trygghet och studiero. Viss ombyggnation har gjorts och en ny modul har införskaffats. Detta har minskat trångboddheten och ökat möjligheten till vuxnas synlighet.

Skolorna är idag på många ställen mycket trångboddade. Det arbetas vidare med att finna lösningar för att skapa så bra skolförutsättningar som möjligt i väntan på att Platåskolan ska kunna färdigställas. Försening- en av Platåskolan påverkar byggprocesser och planen för ny skolorganisation.

Under pandemin utökades det digitala utbudet för att på så sätt tillgängliggöra kultur, upplevelser och kunskap till invånarna och besökare som egentligen velat besöka verksamheterna. När verksamheterna nu återgått till mer normala förutsättningar bidrar digitala hjälpmedlen till att förmera besökarnas möjligheter till att ta del av konst, kulturarv och fritidsaktiviteter.

En uppdatering av skyltar till kommunens fornlämningar gör det möjligt att på vissa platser ta del av information både via film, högläsning och på andra språk. De som är intresserade av Falköping och

Falbygdens historia kan numera utforska och lära sig mer genom ljudberättelser i form av Storyspots¹, antingen genom att lyssna hemma eller ta sig till de platser där berättelserna utspelar sig. Det är ett framgångsrikt sätt att använda digitaliseringen på eftersom det ökar upplevelsen för besökaren utan att kräva mer tid av verksamheten.

Under året har flera evenemang, idrottsläger och turnerande aktiviteter genomförts runt om i kommunen för invånare och besökare. Flera besöksmål och mötesplatser såsom Falbygdens Museum och Odenbadet vittnar om positiva besöks- och bokningsnivåer, även om det ännu inte är på samma nivå som innan pandemin.

Under en nioveckorsperiod har Tagga lov samlat över 2000 deltagare och genomfört aktiviteter som väffeldagar, cirkusworkshops, dans, pyssel, bad och vattenkrig. Genom lovverksamheten nås barn och föräldrar som är i Falköping på sommaren. De har skapat mening för barn och unga och ger en identitet till kommunen genom att skapa positiva sammanhang.

Evenemang och turnerande aktiviteter ses som en bra metod för medborgardialog och kunskapsspridning, ett sätt att väcka samhällsengagemang och skapa möten mellan människor, vilket främjar ett inkluderande samhälle med aktiva invånare. Här kan det vara av vikt att få kommunövergripande förslag på inriktningar/fokusområden för att lättare kunna samordna insatser mellan förvaltningar och tydliggöra vilka kommande arbeten/evenemang som bör genomföras. Detta skulle också kunna underlätta arbetet med att följa upp effekter.

Värdeskapande stads- och landsbygdsmiljöer

Falköpings kommun vill stärka attraktiviteten genom att försköna stads- och landsbygdsmiljöerna och därmed göra det offentliga rummet till en nära, trygg och inspirerande miljö med mötesplatser. Ny blomsterplan för år 2022 har tagits fram och verkställd under sommaren. Riktade insatser har gjorts mot

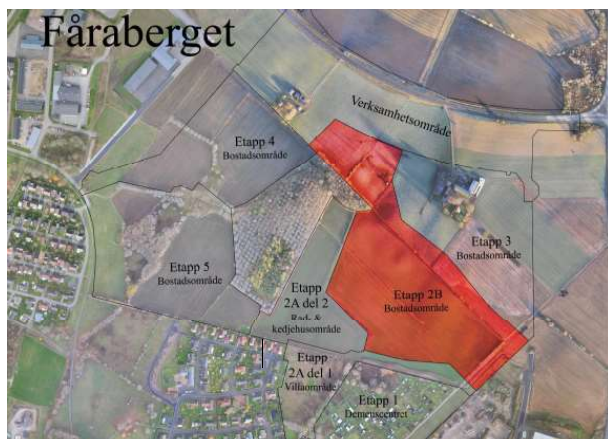
¹ Appen STORYPOTS hittar du via: www.vastsverige.com/falkoping och går in på "Upptäck Falköping med spännande ljudberättelser"

yttertätorter med bland annat utsättning av blomsterträd. Detta innebär ett nytt sätt att skapa attraktiva miljöer för invånare och en större attraktionskraft till det offentliga rummet. Blomsterplanen syftar till att ha ett gemensamt gestaltungsuttryck som kan varieras från år till år i såväl Falköpings centralort som i övriga tätorter i kommunen.

Under året har en inventering av kommunens grönytor genomförts. Utifrån den har en ny grönstukturplan arbetats fram som förväntas antas i mars år 2023. Grönstrukturplanen ska vara vägledande för hur hänsyn ska tas till sociala, kulturella och ekologiska värden vid fysisk planering av tätbebyggelse.

Genomförandet av första etappen i projektet Utveckling av stadskärnan har genomförts under år 2022. Inom ramen för projektet har ungdomar fått vara med och påverka hur Köttorget ska gestaltas. Det är en bra metod för att bjuda in till andra perspektiv och verka för ungdomars inflytande.

Bra bostäder och goda boendemiljöer är en förutsättning för ett socialt hållbart samhälle men även för ett attraktivt Falköping. Det nya bostadsområdet på Fåraberget, etapp 2B, som påbörjades under år 2021 har under våren färdigställts vad det gäller infrastrukturen. Etappen innehåller cirka 40 småhustomter, flerbostadshus och en förskola. Nu är majoriteten av tomterna redo för försäljning och kommunstyrelsen har erbjudit markanvisning till en av aktörerna som lämnat en intresseanmälan för kvarteret Kulingen och Stormen. Det inkomna förslaget möjliggör byggnation av hyresrätter.

Klimatsmart kommun med goda och hållbara kommunikationer samt utbyggd infrastruktur

Falköpings kommun strävar efter att underlätta för kommunens invånare att göra hållbara val i vardagen genom energirådgivning till företag och privatpersoner samt med aktiviteter riktade till allmänheten om klimat.

Bidrag från den lokala naturvårdssatsningen (LONA) har sökts och erhållits från Länsstyrelsen. Bidraget ska användas för att bygga nya våtmarker i Vartofta. Våtmarken ska hantera dagvatten från Vartofta samhälle och är en del av projektet med reinvestering i VA-nätet samt upprustning av samhället inför förändrat klimat.

Kommunen har under året arbetat vidare med framtagandet av en trafikstrategi. Trafikstrategin har varit ute på remiss och har sedan varit föremål för politiskt beslut i kommunfullmäktige i september år 2022. Nu vidtar arbetet med att ta fram en plan för hur arbetet med att verkställa strategin ska ske. Utifrån trafikstrategin och antagna klimatlöften håller en laddplan på att tas fram både för kommunens fordonspark samt för publik laddning.

Arbete pågår också med att förbättra och säkerställa kollektivtrafiken. I resultatet av LUPP-enkäten år 2021 anger ungdomar som bor på landsbygden att de upplever hinder som har med avstånd eller kollektivtrafik att göra. Till skillnad från ungdomar i staden känner ungdomar på landsbygden i högre utsträckning igen sig i påståendet att "det finns saker att göra men jag kan inte ta mig dit". En dialog förs kontinuerligt med Västtrafik, både genom Falköpings kommun som enskild aktör och genom Skaraborgs kommunalförbund. I mitten av juni förlängdes exempelvis busslinje tre för att utöka tillgängligheten, framförallt till Ålleberg center.

Klimatstrategi år 2021-2030 anger en tydlig riktning för hela den kommunala organisationen med målsättningen/ambitionen att Falköpings kommun både som organisation och geografisk yta ska vara fossilfri år 2030. Ett viktigt steg för en fossilfri framtid är en

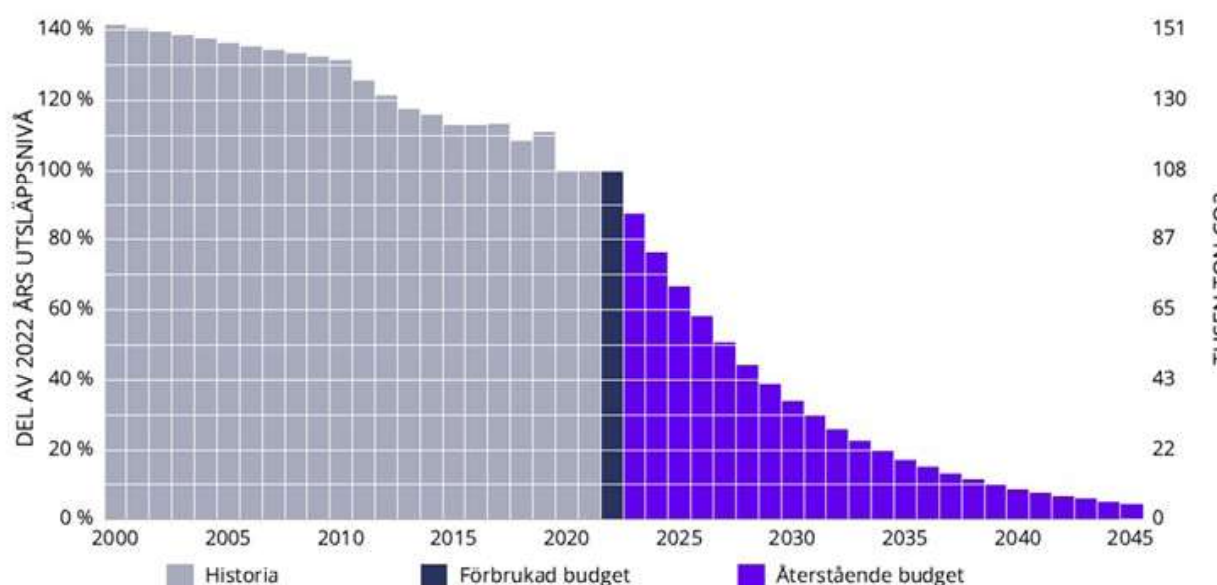
konvertering av kommunens byggnader till fossilfri uppvärmning. Idag återstår endast nio fastigheter att konvertera. Lösningar för hur resterande fastigheter ska kunna konverteras undersöks. Närmast är Odensbergsskolan, som beräknas ha nått en lösning under våren år 2023.

Svårigheter ses med att kunna vidta vissa åtgärder som krävs för ett fossilfritt Falköping utan ytterligare beslut i olika frågor. Viktigt är att dessa beslut fattas löpande från och med nu, om alla konverteringar ska hinnas med innan år 2030. Detta arbete är synnerligen viktigt då en prognos¹, över Falköpings kommun som geografiskt område, visar att om vi fortsätter släppa ut avgaser i samma omfattning som i dag kommer vår koldioxidbudget att överskridas till år 2030. De största sektorerna där utsläppsminskningar enligt koldioxidbudgeten behöver ske är inrikes transporter (54%), utrikes sjöfart (24%) och arbetsmaskiner (13%).

¹ Klimatsekretariatet har tagit fram en lokal koldioxidbudget för Falköping som geografisk yta. Verktöget Konsumtionskompassen har använts för att följa och analysera de konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser.

Historiska och framtida utsläpp av CO2 i Falköpings kommun för att klara Parisavtalet

Diagrammet visar historiska utsläpp (2021 och 2022 är preliminära värden), den hittills förbrukade budgeten samt återstående budget. Utsläppen föreslås minska med en konstant del av föregående års utsläpp fram till 2045. Den vänstra Y-axeln visar utsläpp som procent av 2022. Den högra y-axeln visar utsläppen i ton.

Sammanfattning och målbedömning

Arbetet för ett attraktivare Falköping präglas av långsiktiga processer och behov av samverkan. Falköpings kommun har fortsatt det strategiska arbetet med utveckling av infrastruktur, kommunikationsmöjligheter, attraktiva skol- samt boendemiljöer. Arbetet pågår också med att försköna stads- och landsbygdsmiljöer.

Utmaningar ses i att den planerade skolorganisationen påverkas och försenas i väntan på att Platåskolan ska kunna färdigställas. Skolorna är idag på många ställen mycket trångbudda.

Fler beslut i olika frågor behövs för att kunna vidta de åtgärder som krävs för ett fossilfritt Falköping. Framtagandet av trafikstrategin ses som ett steg i rätt riktning.

Kommunen är på rätt väg och arbetet som pågår bidrar till att stärka måluppfyllelsen.

Måluppfyllelsen bedöms som god.

MYCKET GOD	☐
GOD	☒
GODTAGBAR	☐
MINDRE GOD	☐

Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

Falköping – en drivande aktör

Falköpings kommun ska vara och upplevas som en kreativ och drivande kommun som skapar goda förutsättningar för såväl nya etableringar som befintliga företag i både stad och på landsbygd.

Bibehålla och utveckla kommunens bemötande och servicekvalitet

För att tillgodose en långsiktig plan-och markreserv pågår aktiva interna processer och analyser inom kommunorganisationen, där en dimensioneringsanalys av markbehovet för den externa handeln genomförs. Det finns fortfarande ett stort behov av att tillgodose mark för nya etableringar inom kommunen och en detaljplanerad mark behöver tas fram.

Stimulera företagande och matcha kompetens

Genomförandet och ansvaret av kommunens reviderade arbetsmarknadsstrategi vilar främst på kompetens- och arbetslivsnämnden och dess förvaltning. Samtidigt kan inte en enda nämnd, ensamma, arbeta för att fler inom Falköpings kommun ska nå egen försörjning. Stöd ska ges av samtliga verksamheter i den övriga kommunala organisationen för att få fler i egen försörjning. Hur stödet ges ter sig olika ut i respektive nämnd och förvaltning, men i samband med arbetsmarknadsstrategins godkännande antogs ett kommunövergripande ansvar.

Att etablera sig på arbetsmarknaden börjar redan i ett tidigt stadie i ungdomar och unga vuxnas liv. Därför är det viktigt att Falköpings kommun barn och

unga får förutsättningarna att fullfölja sina studier för att etablera sig på arbetsmarknaden redan under skoltiden. Under året 2022 har Barn-och utbildningsförvaltningen arbetat för att ta fram en ny "Samverkan, Skola, Arbetsliv" - plan (SSA-plan). Målsättningen för SSA-planen är att elever ska ges möjligheten att bredda sin yrkesvalkompetens för att skapa sig en bättre bild om vilken väg i yrkeslivet som passar den enskilda eleven. Där eleven får möjligheten att bredda yrkesmöjligheterna via prao och APL samt med vägledning gällande studier och arbetsliv.

För att så många som möjligt ska nå egen försörjning i vuxen ålder krävs inte bara matchande utbildningsutbud och en arbetsmarknadspolitik som skapar förutsättningar för den enskilde. Det behövs även en god samverkan mellan kommunens verksamheter och med externa parter.

Det är få deltagare som avslutas till arbete eller studier via kommunens Arbetsmarknadsenhet. De senaste årens goda arbetsmarknad, i kombination med Arbetsförmedlingens förändrade riktlinjer, har bidragit till att de som idag står utanför arbetsmarknaden behöver mer stöd och längre tid på sig för att närma sig egen försörjning. Arbetsförmedlingen hänvisar idag personer som är aktuella för praktik till externa aktörer. Uppdraget som AME har gällande praktik har förändrats i grunden. Faktorer som gör individens resa längre är framför allt ohälsa, brister i svenska språket, NPF-diagnostik eller missbruksproblematik. Resultaten som uppvisas i statistiken och hur arbetet fortlöper i processerna ger inte tillfredsställande resultat sett ur näringslivets utvecklingsperspektiv. Det rimliga framöver är att Arbetsmarknadsenheten arbetar med social hållbarhet genom fokus på individen. När individen stärker sin position på arbetsmarknaden genererar det nytta i ett vidare steg för näringslivet och på så sätt skapas effekter mellan de kommunala målen 1 och 3.

Ur ett kommun perspektiv stärker det även i metodiken om att externa samarbeten är av väsentlighet för att tillsammans arbeta mot målet om egen försörjning för fler individer. Matchningsprocessen går från två håll och det är viktigt att engagera arbetsgivare inom såväl offentlig sektor som näringsliv för att på bästa sätt skapa förutsättningar för de indivi-

der som står längre ifrån arbetslivet. Det av stor vikt att motivera arbetsgivare att stärka sitt sociala engagemang och ansvar för att jämna ut siffrorna gällande arbetslöshet och det utanförskap som det kan medföra. Kommunens verksamheter behöver erbjuda ett matchande utbildningsutbud och lämpliga arbets- och marknadspolitiska åtgärder, men det krävs också att arbetsgivare är villiga att ta emot elever/ praktikanter samt vågar nyanställa. Kommunens vuxenutbildning strävar efter att ha ett relevant utbud av utbildning som ska bidra till den lokala och regionala kompetensförsörjningen. Samverkan med andra aktörer och kommunen är nödvändigt för att kunna möta efterfrågan på utbildningsplatser gällande yrkesutbildning på både gymnasial och eftergymnasial nivå.

Inom ramen för Skaraborgs kommunalförbund pågår ett strategiskt utvecklingsarbete där en av effekterna förväntas bli en god förmåga att kompetensförsörja arbetsgivare med särskilt fokus på ett arbetsliv i förändring. Detta ska nås genom att etablera samverkansstrukturer med kapacitet att effektivt möta kompetensbehov och erbjuda utbildningsplatser samt öka antal studerande inom inriktningar som Skaraborgs arbetsmarknad efterfrågar. Som en del av den regionala strukturen har det under år 2022 inrättats ett kompetensnav som ska verka som motor i arbetet med att identifiera och säkerställa efterfrågade insatser. I styrgruppen för kompetensnavet finns Falköpings kommun med som representant för skolchefsnätverket och intar därmed en viktig roll i arbetet med kompetensförsörjning i Skaraborg. Målet är att navet ska permanenteras och kunna skalas upp för att på längre sikt stärka arbetslivets kompetensomställning.

Likväl som det externa samarbetet och ansvarstagandet är av vikt är det fortsatt viktigt att kommunens verksamheter fortsatt samverkar och stöttar varandra i arbetet för att fler ska nå egen försörjning. Vid delåret augusti år 2022 rapporterades det om ett upparbetat och pågående samarbete angående näringslivet mellan Kompetens- och arbetslivsnämnden och Kommunledningsförvaltningen. Samarbetet är en fortsättning av den behovskartläggning som genomfördes under år 2021 inom ramen för nämnda

näringslivssamverkan. Under året 2022 har intervjuer genomförts med fokus på fördjupade behovsinventeringar med 16 företag, intervjuerna har hjälpt nämnderna att lokalisera behoven som finns hos företagen och få in förslag. Ett av de inkomna förslagen var att det återfinns ett behov av ett kompetensråd för att skapa utrymme för dialoger mellan arbetsgivare vare och utbildningssamordnare på flera nivåer. Samverkansformen med näringslivsenheten inkluderar nu även barn- och utbildningsförvaltningen för att gemensamt arbeta strategiskt med kompetens- och utbildningsfrågor som ska gynna näringslivet.

Kompetens- och arbetslivsnämnden har även tillsammans med kultur- och fritidsnämnden och tekniska nämnden utarbetat en strukturerad samverkan för att bidra till målet om fler till arbete och färre personer i behov av ekonomiskt bistånd. En identifierad möjlighet är att nyttja potentialen i arbetstillfällena i naturen. Att knyta an personer till så kallade Gröna jobb är inget nytt, men en outvecklad del i Falköpings kommun. Konceptet Gröna Jobb är ett arbete som innebär riktade subventionerade anställningar samtidigt som individen får aktiv coaching av arbetsmarknadskonsulent. I slutet av år 2022 påbörjades projektet Gröna Jobb och planerat är att nämnderna fortsatt, gemensamt, ska arbeta med konceptet Gröna Jobb mellan åren 2022-2024.

Näringslivsräkning

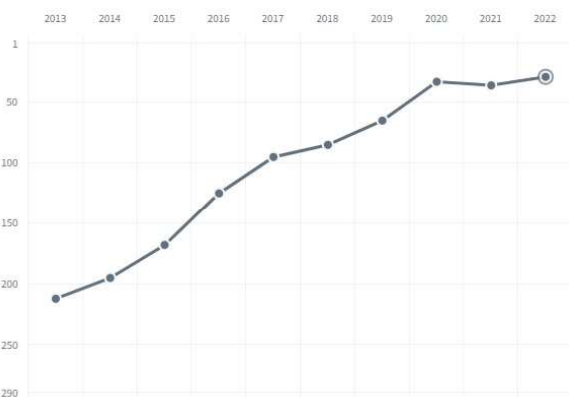
I september år 2022 mottog Falköpings kommun resultatet om att kommunen nu har klättrat till plats 29 i Svenskt Näringslivs årliga rakning av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Rankningen innebär bland annat att av svarande anser 68% att företagsklimatet i Falköpings kommun är bra.

Rakningen sammanställs genom enkätsvar med 18 faktorer som viktas olika tungt. Enkäten ställer bland annat frågor om företagsklimatet, hur kontakten med kommunen är, hur information och dialog med kommunen ter sig, om brottslighet mot företagen och hur förutsättningarna för företagande är inom kommunen. Inom Falköpings kommuns var svarsfrekvensen 56% vilket innebär att 110 stycken företag bidrog med svar till enkätfrågorna.

RANKING (KÄLLA: SVENSKT NÄRINGSLIV)

Rankingutveckling 2013-2022

Rankingutveckling

Samtidigt som den höga rankingen är positiv för Falköpings kommun visar samma enkätundersökning företagens uppfattade påverkan av brottslighet och otryggheten i kommunen. Genom frågan "I vilken utsträckning påverkas ditt företag negativt av brottslighet/otrygghet i din kommun?", visas en negativ utveckling för Falköpings kommun kopplat till företagens egen uppfattning gällande brottslighet/otrygghet.

Betyg sätts på en skala mellan 1 och 6 där 1=I mycket hög utsträckning, I ganska hög., I varken eller, I ganska låg., I mycket låg utsträckning och 6=Inte alls.

Utvecklingen ger kommunen en ranking på plats 220 av 290 i faktorn, och frågan, om brottslighet/otrygghet för företagen. Rankingens är en nedstigning med 47 platser i förhållande till år 2021, då kommunen placerade sig på plats 173. Denna faktor visar hur

kommunens olika mål samverkar och påverkar varandra, där ett arbete för trygghet placeras under mål 1 men samtidigt påverkar våra förutsättningar och utfall i kommunens andra mål. Företagens högst prioriterade åtgärder (för att förbättra företagsklimatet i kommunen) i enkäten visade att 50% av svarande ansåg att företagsklimatet förbättras genom minskad brottslighet/ökad trygghet och 40% att man anpassar utbildningar efter företagets kompetensbehov.

Infrastruktur som möjliggör etableringar

Falköping har ett strategiskt kommunikationsläge vid västra stambanan och en god infrastruktur, som ska användas och utvecklas för att stärka Falköpings attraktivitet. Detta skapar förutsättningar för logistikutveckling och nyetableringar samt stärker befintligt näringsliv. En infrastruktur med hög ambitionsnivå påverkar utvecklingen av företagande.

Skaraborg Logistic Center (SLC) på Marjarp har sedan tidigare beslut om att utvidgas med ny överlämningsbangård. JULA Logistics planerar för nybyggnation av ett stort lager med tillhörande terminal och spåranslutning. Kommunstyrelsen beviljade markförsäljning om 100 000 kvm till JULA Logistics på Marjarp industriområde. Efterfrågan på hållbara godstransporter och logistiska lösningar är stor, vilket också ökar kraven på fortsatt utveckling av SLC. Dryport Skaraborg har en fortsatt ökning av containerhantering och tog emot 60 000 TEU¹, vilket är en ökning med 20% från föregående år.

¹ TEU är lika med en 20-fots lång container.

Sammanfattning och målbedömning

Det är av fortsatt stor vikt att kommunen är en aktiv och stöttande part i näringslivet utveckling i pandemins efterspel. Det lokala näringslivet, besöksnäringen och kultursektorn har påverkats olika mycket och ett nytt nuläge kommer växa fram gällande arbetsmarknad, kompetensbehov, arbetslöshet och samverkansbehov.

Samverkan mellan alla kommunens verksamheter behöver fortsatt utvecklas för att målet i den reviderade arbetsmarknadsstrategin ska nås. Syftet med en förnyad arbetsmarknadspolitik är att skapa bättre förutsättningar för kommunens medborgare att komma i arbete och delaktighet istället för arbetslöshet och utanförskap. En långsiktig effekt förväntas därför vara ett minskat behov av försörjningsstöd. Sett till matchning ur ett arbetsmarknadspolitiskt perspektiv så flaggas det att Falköpings kommuns bidrag till ett näringsliv som utvecklas är svagare idag än för ett par år sedan. Nationell styrning av bland annat remitteringar från Arbetsförmedlingen påverkar hur målgruppen ser ut, och leder till att kommunens direkta fokus bör läggas lite mer på individens utveckling framför näringslivets utveckling. Detta för att stärka Falköpings kommuns riktning mot social hållbarhet och acceptera att en god matchning mellan personer med ekonomiskt bistånd och näringslivet är en långsiktig process.

Måluppfyllelsen bedöms som god.

MYCKET GOD	☐
GOD	☒
GODTAGBAR	☐
MINDRE GOD	☐

Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

Verksamheterna är till för kommuninvånarna

Kommunen ska vara en väl fungerande serviceorganisation, med myndighetsansvar, till Falköpings kommuns invånare. Uppdraget är att skapa goda förutsättningar för att utveckla och tillhandahålla service och tjänster med hög kvalitet och bra bemötande, som utgår från helheten och förenklar vardagen för kommuninvånarna och dem som kommunen är till för.

För att följa upp hur invånarna uppfattar kommunens verksamheter genomförs brukarenkäter, kundundersökningar och brukardialoger. Exempel på verksamheter där nationella undersökningar genomförts år 2022 är park/gata, äldreomsorg, gruppbostad LSS och försörjningsstöd. På en övergripande nivå är det inte rimligt att redovisa en djupare analys av alla sådana undersökningar. Dock kan konstateras att undersökningarna i de flesta fall visar på en generell nöjdhet med verksamheterna. I vissa fall, till exempel vad gäller nöjdhet med standarden på gator och lekplatser, ligger Falköping betydligt över genomsnittet. På andra områden, så som aktiviteter inom äldreboende, finns förbättringsbehov.

Kommunens synpunkts- och klagomålshantering är ett annat verktyg för att fånga upp förbättringsbehov som kommuninvånarna ser i verksamheterna. Under året har 511 synpunkter, varav fler än hälften avser fysisk miljö, registrerats. Resultat av undersökningar

och synpunkter analyseras vidare inom berörda verksamheter och utgör underlag för förbättringsarbete.

En lärande och utvecklande verksamhet

Kommunens organisation ska genom tillsynsstyrning balansera behovet av kontroll med förtroende för medarbetarnas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet. Arbete fortgår med att bygga kunskap och förståelse bland organisationens chefer och medarbetare om tillitsbaserad ledning och styrning. Kopplat till detta har också arbete pågått med att ta fram verktyg som stöd för chefer. I fokus har varit att göra tillitsbaserad styrning praktisk och konkret – att formulera hur den styrningen ser ut. Parallellt med arbetet inom tjänstepersonsorganisationen har även arbete med tillitsbaserad styrning för förtroendevalda skett.

Genom dialog och delaktighet kan politiker, chefer och medarbetare gemensamt medverka till att skapa en god arbetsmiljö och en effektiv verksamhet med god kvalitet.

En utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet har skett från och med september år 2022, då IT-stödet Opus infördes. Opus är ett system som cheferna ska arbeta i, med stöd av HR-avdelningen. Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud har genomförts med fysiska utbildningstillfällen.

Arbetsmiljöenkäten som kommunens chefer svarade på i mars år 2022 gav en bra överblick över vilket stöd och insatser cheferna behöver. Resultatet tydliggjorde behov av att fortsätta arbetet med att stärka friskfaktorerna för chefernas hållbarhet i yrkesrollen, bland annat genom ökat chefsstöd och en levande dialog kring tillitsbaserat ledarskap i vardagen.

Internt klimatansvar

Flerårsplanen tydliggör att kommunen ska ha ett aktivt klimat- och energiarbete i syfte att skapa en god livskvalitet för framtidens invånare. Kommunens ska genom sina investeringar, inköp och upphandlingar minska sitt klimatavtryck och därmed öka sitt miljöansvar.

Nämndernas verksamhetsrapporter ger olika exempel på aktiviteter inom fastställda fokusområden i klimatarbetet. Till exempel har 92 % av kommunens fastigheter konverterat till fossilfri uppvärmning. Ytterligare exempel är det fortsatta arbetet med att minska matsvinnet, som under år 2022 genererat en minskning med cirka 600 kg.

Ett gott exempel med lärande inslag har varit utmaningen På egna ben som åtta klasser i kommunen har deltagit i. Tillsammans har eleverna gått, cyklat eller åkt kollektivt 6 647 kilometer och dessutom sparat in 1 180 kg koldioxid. Genom att delta har eleverna samlat på sig värdefull kunskap om miljö, trafiksäkerhet, hälsa, hållbar utveckling och samtidigt gjort en stor insats för både sin egen hälsa och klimatet. Initiativet visar även hur små och enkla insatser kan vara betydelsefulla i kommunens arbete med utsläppsminskningar enligt koldioxidbudgeten för att klara Parisavtalet.

Hösten år 2022 fattade kommunen beslut om den klimatstyrande mötes- och resepolicy som ska bidra till genomförandet av den övergripande klimatstrategin. Policyen ska bidra till kommunens arbete för långsiktig hållbar utveckling även på andra sätt, till exempel minskade luftföroreningar, samt vara hälsofrämjande och bidra till en tryggare och säkrare trafikmiljö. Flera kommunikationsinsatser har genomförts för att skapa kännedom kring policyen och dess principer. För att få reda på i vilken omfattning beslut och beteenden har påverkats utifrån de övergripande målen i klimatstrategi och mötes- och resepolicy ska varje nämnd redovisa statistik över sina tjänsteresor och en utvärdera sina resvanor årligen. Under år 2023 kommer ett klimat-växlingssystem arbetas fram där klimatbelastningen från kommunanställdas flyg- och bilresor i tjänsten beräknas och kompenseras.

Under året blev det även tydligt med den ansträngda energisituationen i landet och kommunens verksamheter har uppmuntrats till beteendeförändringar för att minska energiförbrukningen. Förändringarna har inneburit en energibesparing på 6,25 % under den första månaden efter att förändringarna trädde i kraft.

På kommunövergripande nivå har även en utredning (inklusive nulägesbeskrivning, attitydmätning och analys av medarbetarnas resvanor) gjorts för att kunna ta fram ett förslag till en förändrad transportpool. Resultatet har blivit att transportpoolen utvidgats med el-cyklar och vanliga cyklar. Nästa steg handlar om utfasning av fossila bränslen inom fordonsflottan.

Som en del av klimatanpassningsarbetet är det viktigt att förstå vilka effekter skyfall och över-svämningar kan få på olika platser och funktioner inom kommunen. Därför har en projektplan tagits fram och konsultstöd har upphandlats under hösten år 2022 för själva karteringen. Arbetet med skyfalls-karteringen påbörjades i december år 2022 och ska vara färdigt sommaren år 2023 tillsammans med förslag på åtgärder.

Ytterligare två projekt med klimatanpassningsfokus påbörjades under år 2022. I det ena projektet har en grönstrukturplan tagits fram, vilken är ett viktigt verktyg för att bevara och utveckla grönstrukturen och ekosystemtjänsterna i planering, byggande och förvaltning. Det andra projektet har fokus på inventering av potentiella våtmarkslägen. Båda projekten fyller viktiga funktioner när det gäller att hindra utsläpp av växthusgaser samt anpassa och stärka samhället i förhållande till de framtida klimatförändringarna.

Processbaserat arbetsätt som stärker verksamheternas kvalitet

Ett systematiskt kvalitetsarbete säkerställer måluppfyllelsen och identifierar utvecklingsområden utifrån såväl invånarnas behov och förväntningar, som lagställda krav och verksamheternas uppdrag.

Flera förvaltningar har påbörjat processbaserat arbetsätt, inte minst i processer som är gemensamma för verksamheter eller förvaltningar. Jämfört med några år tillbaka märks det tydligt att olika förvaltningar/nämnder samarbetar mer för att arbeta med gemensamma uppdrag eller problem. Det kan även gälla processer där arbete sker i samverkan med andra organisationer. Det konstateras att det ibland

finns en risk för att alla inväntar varandra inom områden där flera är ansvariga. Behov finns då att utse en part som är sammankallande och som har ansvar för att hålla ihop arbetet, för att det systematiska förbättringsarbetet inte ska stanna upp.

Planering och uppföljning av verksamheterna sker i allt större utsträckning dialogbaserat. Detta arbetsätt håller på att formas och den dialogbaserade uppföljningen behöver utvecklas ytterligare. Ett led i det arbetet är erfarenhetsutbyte mellan förvaltningarna. Dialog ger medverkande parter insyn i varandras arbete, vilket skapar samsyn och förutsättningar för att ytterligare utveckla analysprocessen. Analys och utvärdering är avgörande för att kunna följa upp effekten av olika satsningar. Dialogmöten har genomförts i såväl fysisk form som digitalt.

Digitala lösningar är ett verktyg för att effektivisera och kvalitetssäkra. Med hjälp av uppföljningsarbete och omvärldsanalys identifieras var och hur digitalisering av processer och tjänster kan bli värdeskapande. För att detta ska kunna ske framgångsrikt krävs en ökad digital kompetens i verksamheterna. Målet är att med befintliga resurser kunna åstadkomma mer, genom ökad kvalitet och/eller volym i de insatser och den service som ges inom kommunen. Kommunen ska ses som möjliggörare och möta utmaningar med mod, nytänkande och samarbete.

Exempel på en kommungemensam process som digitaliserats i allt större utsträckning är fakturahanteringen, vilket medfört klar kvalitetssäkring då antalet påminnelser väsentligt minskat. Med det planerade nya ekonomisystemet kommer även abonnemangsfakturor ske på ett mer effektivt sätt. Ytterligare ett exempel är implementering av e-tjänster inom stöd- och försörjningsenheten. Förarbete inför detta har skett under året och under våren 2023 ska ett bredinförande ske.

En del aktiviteter, med bäring på digitaliseringsstrategin, har fått omprioriteras under 2022, då ett projekt om IT-säkerhet behövde ta fokus. Även den interna samverkansstrukturen har prioriteras under 2022.

Sammanfattning och målbedömning

Arbetet med tillitsbaserad styrning och ledning har fortsatt genom konkretisering av vad detta innebär i praktiken. Utvärdering av arbetsmiljön sker löpande. Arbetet med att förbättra chefers förutsättningar i sitt uppdrag har pågått genom olika insatser under året och var ämne för dialog under chefsdagarna i början av september. Internt klimatansvar tas genom att nämnderna genomför många olika typer av aktiviteter inom fastställda fokusområden för klimatarbetet.

Verksamheterna går mot mer processbaserade arbetsätt. Utveckling av dialogbaserad planering och uppföljning pågår och erfarenhetsutbyte mellan förvaltningarna sker. Digitaliseringen är en möjliggörare för att kvalitetssäkra processer, samtidigt som den kan bidra till ökad service för den enskilde. Måluppfyllelsen bedöms som god.

MYCKET GOD	☐
GOD	☒
GODTAGBAR	☐
MINDRE GOD	☐

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av finansiella mål

Falköpings kommun har i flerårsplanen för 2022-2024 beslutat om följande finansiella mål:

Finansiellt mål 1

Resultatet ska över tid uppgå till minst 2 procent av skatter och statsbidrag. Över tid avser en tioårsperiod. För perioden år 2022-2024 skall dock resultatet årligen uppgå till minst 45 miljoner kronor.

Finansiellt mål 2

Kommunens lån får högst uppgå till 1 700 miljoner kronor vid utgången av perioden år 2022-2024. Från år 2024 får kommunens investeringar årligen högst uppgå till summan av avskrivningar och resultat, dvs låneskulden skall inte öka.

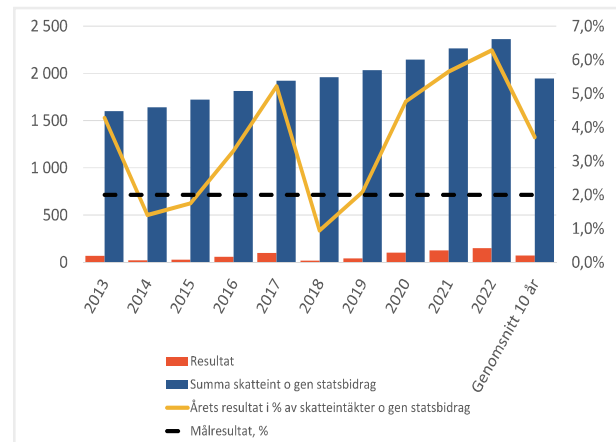
Utvärdering av finansiellt mål 1

Resultatkravet skall ses över tid vilket i målet är definerat till en 10 årsperiod. Sett över denna period så uppgår Falköping kommuns genomsnittliga resultat till 72,1 mnkr vilket motsvarar 3,7 % i resultat av skatter och generella statsbidrag.

(TKR)	UTFALL 2021	UTFALL 2022
Resultat	127 865	148 327
Skatteintäkter och statsbidrag	2 263 561	2 361 148
Resultatet i % av skatter och statsbidrag	5,6%	6,3%
Resultat som 2 % av skatter och statsbidrag	45 271	47 223

Målet för det enskilda året 2022 samt över en 10-årsperiod är därmed uppfyllt.

RESULTAT I FÖRHÅLLANDE TILL SKATTEINTÄKTER OCH GENERELLA STATSBI-
DRAG

Utvärdering av finansiellt mål 2

Den externa låneskulden uppgår till 1 071,3 mnkr vid årets slut. (Låneskuld för investeringsbidrag, anslutningsavgifter och finansiell leasing är exkluderat.) Därmed återstår ett låneutrymme om 628,8 mnkr vilket betyder att målet är uppfyllt för det enskilda året 2022.

(TKR)	UTFALL 2021	UTFALL 2022
Låneskuld (inkl. kortfr del)	1 130 513	1 071 228
Kvar att låna upp till 1 700 000 tkr	569 487	628 772

God ekonomisk hushållning

Sammanfattningsvis kan man konstatera att samtliga mål, både verksamhetsmässiga och finansiella har en minst godtagbar måluppfyllelse. Detta innebär att god ekonomisk hushållning är uppnådd.

Mål 1: Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping

GOD-TAGBAR

Mål 2: Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping

GOD

Mål 3: Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas

GOD

Mål 4: Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning

GOD

Resultat och ekonomisk ställning

Intäkter, kostnader och resultat

Falköpings kommun uppvisar ett positivt resultat för år 2022 på 148,3 mnkr (127,9 mnkr).

Kommunens bolag redovisar också ett positivt resultat, 50,9 mnkr (14,8 mnkr). Koncernens resultat blev således 199,2 mnkr för år 2022 (142,7 mnkr).

Budgetföljsamhet

Falköpings kommun gör tre bokslut per år, i april, augusti och december. Utöver dessa görs månadsrapportering av ekonomisk prognos tre gånger per år, i mars, maj och oktober.

I apriluppföljningen redovisade nämnderna en prognosavvikelse på -27,0 mnkr (-10,1 mnkr), vilket motsvarar ca 1,2 % av total ram. I uppföljningen var kommunens prognostiserade resultat 72,0 mnkr vilket var 22,3 mnkr bättre än budget.

Delårsrapporten per augusti redovisade ett resultat som var ytterligare ca 32 mnkr bättre än i april med ett resultat som förväntades bli 104,0 mnkr. Nämndernas prognoser visade totalt inga större förändringar utan det ökade prognosticerade förändringen berodde på väsentligt högre skatteintäkter.

Nämndernas sammanvägda budgetföljsamhet för helåret 2022 landar på en negativ avvikelse om 18,3 mnkr vilket är en relativt stor i kronor. Procentuellt blir avvikelsen -0,8 % vilket sammanlagt inte kan ses som en stor avvikelse. Mellan nämnderna är dock avvikelserna relativt stora och för flera nämnder har avvikelserna kommit sent på året. Ökade skatteintäkter och generella statsbidrag gör dock att kommunens överskott blir + 148 mnkr vilket är 89 mnkr högre än budgeterat.

Investeringar och deras finansiering

Av 2022 års budget för skattefinansierade investe-

(MNKR)	BUDGET	PROGN AVVIK APR	PROGN AVVIK AUG	AVVIK DEC	AVVIK %
Barn- och utbildningsnämnden	-825,7	1,9	0,1	-12,6	-1,5%
Byggnadsnämnden	-1,0	0,0	0,1	0,2	17,9%
Kommunstyrelsen	-108,7	-1,0	0,0	-1,9	-1,7%
Kompetens- och arbetslivsnämnden	-112,1	-8,5	-15,7	-11,8	-10,5%
Kultur- och fritidsnämnden	-73,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,3%
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-33,2	-0,4	-0,6	-0,6	-1,8%
Socialnämnden	-847,7	-11,1	-5,0	23,0	2,7%
Äldreomsorg och funktionsnedsättning	-703,5	8,5	18,4	38,8	5,5%
Individ- och familjeomsorg	-144,2	-19,6	-23,4	-15,8	-10,9%
Tekniska nämnden	-187,5	-7,9	-10,6	-12,7	-6,8%
Kommunrevisionen	-1,3	0,0	0,0	0,0	-3,1%
Valnämnden	-0,8	0,0	0,0	-0,4	-52,2%
Överförmyndare	-4,0	0,0	0,0	-1,2	-30,8%
Summa nämnder	-2 195,1	-27,0	-32,0	-18,3	-0,8%
Summa centralt	-43,3	24,5	40,1	58,8	
Summa taxefinansierad verksamhet	-2,7	-0,3	-2,1	-0,1	-3,5%
Övriga poster	2 300,4	25,1	48,3	48,6	-2,1%
Summa totalt	59,3	22,3	54,3	89,0	150,0%

ringar på 312,6 mnkr nyttjades 203,6mnkr. Tekniska nämnden står för majoriteten av investeringarna, 143,5 mnkr. För mer information se avsnittet Investeringssredovisning.

Självfinansieringsgraden är 130,6 % i år vilket är något lägre än föregående år då den låg på 148,7 %. Investeringstakten är högre och vilket innebär ett något lägre nyckeltal. Vid en nivå på 100% innebär det att kommunen inte behöver låna för att investera vilket avspeglar sig i utvecklingen av låneskulden som under året har minskat.

Likviditet

Kommunens likviditet skall enligt finanspolicyn planeras så att den hålls på en tillfredsställande nivå så att god betalningsberedskap upprätthålls. Likviditetsplaneringen ligger till grund för betalningsberedskapen på kort och lån sikt och vara underlag för placeringar, upplåning och amortering.

Falköpings kommuns likviditet upprätthålls genom:

- Bankkonto (Kassa, plusgiro)
- Checkräkningskredit
- Likviditetsplacering (räntefonder)

Ekonomiavdelningen planerar likviditeten genom en likviditetsbudget på årsbasis som följs upp månadsvis. Varje månad transfereras ca 250 mnkr genom kommunens betalsystem. De största transaktionerna är skattemedel som kommer in runt den 22:e och löner som går ut runt den 25:e. Likviditeten är som lägst runt den 20:e och som högst runt den 23:e varje månad.

Likviditeten uppgick på rapportdagen per 2022-12-31 till 64,3 mnkr (exkl checkräkning och likviditetsportfölj) lägsta saldo under kvartalet var 35,2 mnkr. Falköpings kommun bör ha en "bankkontonlikviditet" som inte understiger 25 mnkr. Total likviditet inkl checkräkning 25 mnkr och likviditetsplacering ca 50 mnkr, uppgår då till 100 mnkr. I tabellen nedan kan vi se att likviditeten sjunkt under året. Detta beror till stor del på att vi amorterat extra (ca 40 mnkr) på våra lån under 2022. Med ordinarie amortering på ca 20 mnkr har kommunen totalt amorterat ca 60 mnkr under 2022.

LIKVIDITET (MKNR)	2021-12	2022-08	2022-12
Bankkonto (huvudkto Swedbank)	112,2	114,9	64,3
Checkkredit	25,0	25,0	25,0
Likviditetsportfölj (räntefonder)	49,9	48,6	23,7
Summa likviditet	187,1	188,5	113,0
Bankkto, lägst saldo mån	82,6	72,8	35,2

Pensionsskuldens utveckling

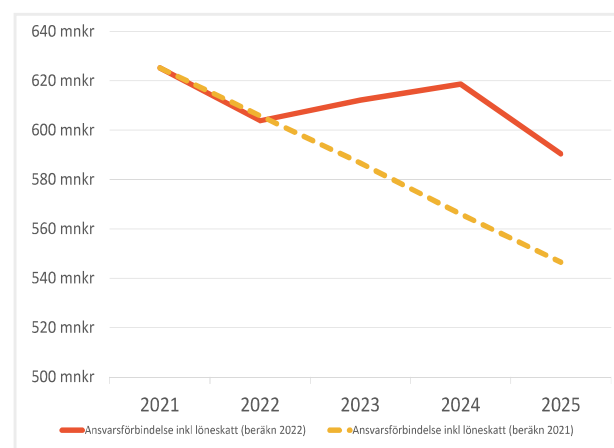
Kommunens totala pensionsåtagande inklusive löneskatt uppgick till 799,6 mnkr jämfört med 812,3 mnkr föregående år.

603,8 mnkr avser åtaganden som är äldre än år 1998. Denna del av pensionsåtagandet redovisas inte i

balansräkningen vilket är i linje med den kommunala redovisningslagen som menar att utbetalningar av pensionsförmåner som intjänats före år 1998 ska redovisas som kostnader i resultaträkningen.

Ansvarsförbindelsen krymper allt eftersom utbetalningar görs, dock ej med den utbetalade summan eftersom förbindelsen bl.a. basbeloppsuppräknas. På grund av den höga inflationen har utvecklingen justerats i KPA:s beräkning i år och trenden som innebär att ansvarsförbindelsens total minskar har brutits. Ansvarsförbindelsen inklusive löneskatt beräknas utvecklas på följande sätt de närmsta åren, röd kurva. Den gula kurvan visar hur KPA prognostiserade att utvecklingen skulle se ut i bokslutet 2021:

ANSVARSFÖRBINDELSEN, UTVECKLING

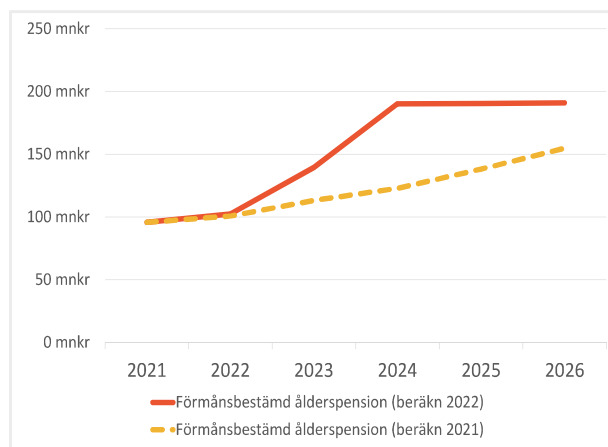

Högre ansvarsförbindelse innebär att mer pengar ska utbetalas under kommande år.

Avsättningar för pensioner ökar främst på grund av för personalen intjänad förmånsbestämd ålderspension. Den förmånsbestämda ålderspensionen beräknas utvecklas på följande sätt de närmsta åren:

PENSIONSÅTAGANDEN	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avsättning för pensioner	73,0	82,9	88,2	94,8	105,6	121,4	141,3	153,4	179,1	191,6
Ansvarsförbindelse, pensioner intjänade före 1998	811,1	773,1	748,7	715,7	695,9	676,8	647,9	633,7	625,2	603,8
Ansvarsförbindelse förtroendevalda	i.u.	i.u.	i.u.	2,4	0,9	8,9	5,9	7,2	8,0	4,2
Totalt pensionsåtagande	884,1	855,9	836,9	812,9	802,4	807,1	795,1	794,3	812,3	799,6

FÖRMÅNSBESTÄMD ÅLDERSPENSION, UTVECKLING

Inflationen påverkar även utvecklingen av den förmånsbestämda ålderspensionen framöver.

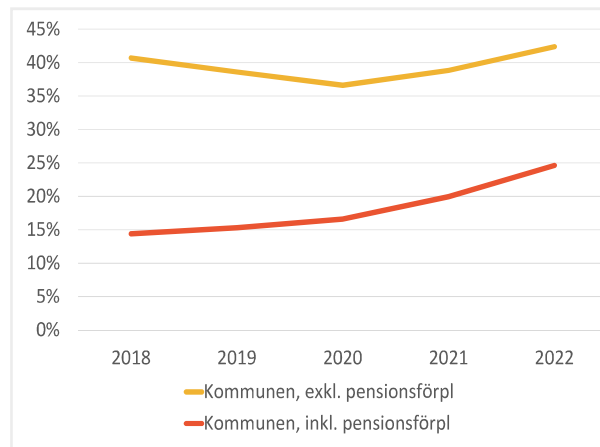
2021 uppdaterades livslängdsantagandet i pensionsberäkningen. Någon motsvarande förändring i beräkningsmodellen har inte skett under 2022.

Soliditet

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. De tillgångar som inte är finansierade med eget kapital finansieras med lån. Soliditet räknar man ut genom att dividera det egna kapitalet med balansomslutningen, vilket är summan av tillgångarna. Det egna kapitalets storlek i förhållande till övriga skulder beskriver den långsiktiga betalningsförmågan.

Som framgår av diagrammet sjönk kommunens soliditet under perioden 2017 till 2020. Detta beror på de höga investeringarna som inte kunnat finansieras av egna medel utan lånevolymen har ökat. 2021 och 2022 ökar soliditeten till följd av höga resultat och lägre investeringsnivåer än tidigare år.

SOLIDITET (%)

Med hänsyn tagen till pensionsförpliktelser har soliditeten ökat, detta då ansvarsförbindelse och pensioner intjänade före år 1998, minskat samtidigt som kommunens resultat är högt.

På koncernnivå gäller motsvarande förhållande, vilket framgår av översikten på sid 6.

Ekonomisk ställning

De senaste tio åren har Falköpings kommun haft ett genomsnittligt årligt resultat på 72,1 mnkr. Årets resultat 2022 uppgår till 148,3 mnkr, vilket motsvarar 6,3 % av skatter och generella statsbidrag. Kommunens ekonomi är i balans och kan med bakgrund av ovanstående siffror betecknas som god.

De kommande årens ökande investeringsbehov kommer att kräva höga resultat så att inte ytterligare lån behöver tas och att befinglita lån kan börja amorteras av.

Självfinansieringsgraden av kommunens investeringar låg år 2022 på 130,6% vilket är en minskning från 2021 då siffran var 148,7 %. Snittet för de tio senaste åren är 68,2 %. Målet är att nya investeringar ska vara självfinansierade för att skapa en god ekonomisk hushållning för kommande generationer. Detta kommer dock inte kunna uppfyllas de närmsta åren på grund av den höga investeringstakten.

Falköpings kommun har under de senaste 10 åren haft en betydande ökad investeringstakt, då investeringar av skolor, ombyggnad av kök, äldreboenden

och gator och va-ledningar inom kommunen genomförts. Det har lett till att externa långfristiga skulder till kreditinstitut under en tioårsperiod ökat från 609,0 mnkr år 2013 till 1 071,3mnkr år 2022, och att belåningen per invånare ökat. Den ökande investeringstakten under tid medför självklart även att tillgångssidan per invånare ökat.

Falköping kommun gör löpande amorteringar på kommunens banklån med drygt 20 mnkr per år. Under 2022 har därutöver extra amorteringar kunnat göras så att låneskulden totalt för 2022 minskade med 59,3 mnkr. Genomsnittsräntan för låneskulden ökar nu succesivt då räntorna stiger, för 2022 var snitträntan 1,02 %, vilket skall jämföras med föregående år 0,44 %. Soliditeten har ökat från 20,0 % till 24,6 % under år 2022 vilket är mycket bra och får betraktas som stabilt. Det egna kapitalet ökade något under 2022 och pensionsförpliktelser utanför balansräkningen minskade vilket är faktorer som gör att Falköpings kommun kan sägas ha en stabil ekonomi.

Falköpings kommun äger Falköpings Hyresbostäder AB till 100 % vilket i sin tur äger Fastighets AB Mösseberg till 100 %. Bolaget fortsätter att utvecklas positivt och uthyrningsgraden har liksom tidigare år varit god, med låg vakansgrad. Bolagets hyresintäkter har ökat jämfört med föregående år.

Moderbolagets låneskuld har minskat jämfört med föregående år och uppgår till 664,8 mnkr (760 mnkr föregående år). Soliditeten har ökat under året och ligger på en stabil nivå, 19,1 % (15,5 %).

Moderbolagets resultat år 2021 blev 27,2 mnkr och bolagskoncernens resultat blev 50,9 mnkr (14,8 mnkr). Falköpings Hyresbostäder AB har en balanserad tillväxt och en fortsatt stark ekonomi.

Utifrån ovanstående kan påstås att Falköpings kommun med Falköpings Hyresbostäder AB sammantaget har en stabil ekonomi. Falköping har sedan år 2002 haft en positiv befolkningsutveckling med något års undantag. Demografin med ökad andel barn och gamla ställer höga krav på kommunen både vad gäller skolor och äldreomsorg. För att möta detta krävs god ekonomisk hushållning, där kommunen i hög grad kan självfinansiera sina investeringar. De närmsta åren kommer detta dock inte vara möjligt då investeringstakten är så hög. På grund av kommande stora planerade investeringar kommer kommunens kapitalkostnader att öka. Detta gör att kommunen måste ha relativt höga resultat för att inte få för låg självfinansieringsgrad och på sikt kunna amortera på lånen.

Den relativt höga belåningen gör att kommunen är känslig för räntehöjningar vilket då påverkar driften negativt. Sammanfattningsvis kan dock konstateras att Falköpings kommuns ekonomiska ställning är god och i jämförelse med andra kommuner står den sig väl.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Falköpings kommuns ekonomiska ställning är god och i jämförelse med andra kommuner står den sig väl.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen ska intäkterna varje år överstiga kostnaderna. Om kostnaderna ändå skulle överstiga intäkterna ett år, ska det negativa resultatet regleras och det egna kapitalet återställas inom tre år. Eventuella realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar ska inte medräknas.

Falköpings kommun har under de senaste åren redovisat positiva resultat vilket innebär att det inte finns några negativa resultat att återställa.

BALANSKRAVSRESULTAT (MNKR)

	2021	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	127,9	148,3
- Samtliga realisationsvinster	-4,0	-19,9
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0
+/- Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-16,1	17,9
+/- Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	107,8	146,4
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	107,8	146,4

I resultatet ingår vinster om 2,9 mnkr som avser försäljning av omsättningstillgångar (exploateringsfastigheter, ex villatomter och industrimark) vilka inte justeras för i utredningen ovan.

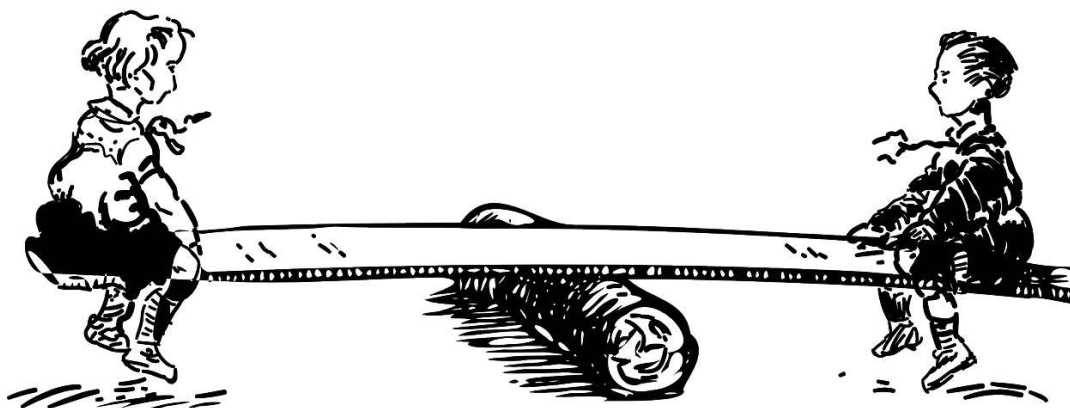
Inga ytterligare medel har reserverats till resultatutjämningsreserven under år 2022. Nuvarande nivå om 100 mnkr bedöms vara tillräcklig.

Social investeringsreserv (SIR)

Kommunfullmäktige beslutade 2013-05-27 § 72 att inrätta en social investeringsreserv (SIR) med en ingående balans om 10 mnkr. Syftet med den sociala investeringsreserven är att genom hälsofrämjande, förebyggande arbete eller tidiga insatser bryta negativa händelseförlopp i ett tidigt skede.

Falköpings Kommun hade vid utgången av året 1,6 mnkr reserverade i SIR. Öronmärkta men ännu inte nyttjade medel uppgår till 1,5 mnkr. Medel kvar att fatta beslut om uppgår till 0,1 mnkr. Inga ytterligare medel har öronmärkts till SIR under år 2022.

Den sociala investeringsreserven i sin nuvarande form (som reservering av eget kapital) avvecklas i början av 2023 då återstående medel återförs till det egna kapitalet. Centrala budgetmedel ersätter SIR:en i dess nuvarande form.

Väsentliga personalförhållanden

Falköpings kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetsklimatet ska kännetecknas av dialog och delaktighet där chefer och medarbetare gemensamt samverkar för god arbetsmiljö och kvalitet. HR-avdelningen ansvarar för att utveckla, samordna och följa upp processerna för arbetsgivarfrågorna i kommunen. Ett systematiskt arbete genomförs inom samtliga områden för att säkerställa detta.

Personalsammansättning

Antalet anställda i kommunen uppgår till 3 341 personer vilket är en ökning med 75 anställda från föregående år.

Kompetensförsörjning

Arbetet utifrån den kommunövergripande Kompetensförsörjningsplan för åren 2021-2022 fortlöper med bred ansats i hela kompetensförsörjningsprocessen utifrån de olika delarna Attrahera-Rekrytera-Utveckla-Behålla-Avsluta. Denna plan kommer fortsättningsvis att ersättas av ett kapitel i kommunens flerårsplan då kompetensförsörjning är en kommunövergripande utmaning som behöver lyftas på strategisk nivå för att öka möjligheterna att möta den kompetensutmaning som offentlig sektor står inför.

Detta strategiska arbete behöver ske förvaltningsövergripande och partsgemensamt. Några av de insatser som genomförts partsgemensamt inom kompetensförsörjning under året är bland annat det fortsatta arbetet utifrån avtalen HÖK 20 och HÖK 21.

Möjligheterna till kompetensutveckling för både chefer och medarbetare synliggörs i kommunens utbildningskalender. Kalenderfunktionen har under året kompletterats med ett nytt verktyg för anmälningar och utvärderingar i syfte att underlätta administra-

tionen kring utbildningar för både deltagare och arrangörer. Flertalet utbildningar har genomförts under året. Efter önskemål till den förvaltningsövergripande KOKOS-gruppen (kommunal kompetensförsörjning i samverkan) har utbildningar som behandlar projektledning, processledning, informationsstress, ledarskap och bemötande av rättshaveristiskt beteende genomförts. Andra exempel på utbildningar som annonserats via utbildningar är systematiskt brandskyddsarbete, arbetsmiljö, första hjälpen vid psykisk ohälsa (MHFA) och våld i nära relationer. Deltagarna har kommit från kommunens olika förvaltningar samt från det lokala näringslivet. Utbildarna har kommit från kommunens organisation och även från externa utbildningsföretag. Detta ger möjlighet att träffas över förvaltningsgränserna och även att utbyta erfarenheter med medarbetare i privata aktörer.

Det har även erbjudits flera interna utbildningar specifikt för chefer så som OPUS - ett stöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet, nya LAS, lönebildning. Arbetet med att utveckla tillitsbaserad styrning och ledning i organisationen har pågått löpande under året och har bland annat varit tema för gemensamma chefsdagar. Nu fortlöper arbetet med att sprida arbetssättet i organisationen så det genomsyrar vardagen för såväl medarbetare och medborgare.

Under året har utbildningsinsatser, nätverksträffar

ANTAL ANSTÄLLDA PERSONER PER FÖRVALTNING I AKTIV TJÄNST

FÖRVALTNING	TILLSVIDAREANSTÄLLDA		VISSTIDSANSTÄLLDA		TOTALT ANTAL ANSTÄLLDA	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 012	1 041	191	223	1 203	1 264
Kommunledningsförvaltningen	89	92	9	5	98	97
Kompetens- och arbetslivsförvaltningen	145	138	63	74	208	212
Kultur- och fritidsförvaltningen	66	66	7	11	73	77
Samhällsbyggnadsförvaltningen	328	323	18	9	346	332
Samhällsskyddsförvaltningen	84	91	4	2	88	93
Socialförvaltningen	1 165	1 196	85	70	1 250	1 266
Totalt	2 889	2 947	377	394	3 266	3 341

och besök på yrkeslivsmässor och introduktionsdagar genomförts både fysiskt och digitalt i syfte att stärka arbetsgivarvarumärket. Bland annat har det varit stor efterfrågan på medarbetarskapsutbildningen under året och den har genomförts inom flera olika verksamheter. Utbildningen syftar till att skapa en gemensam bild kring rollen som medarbetare, det gemensamma uppdraget och kommunen som arbetsgivare hos befintliga medarbetare vilket bidrar till ett gott ambassadörsskap. Kommunens arbete har fortsatt att synliggöras på sociala medier och där har antalet följare ökat. Sociala medier är ett viktigt verktyg i arbetet med att synliggöra goda exempel från organisationers arbete och kommunen som arbetsgivare.

Under året har det genomförts ett antal personalaktiviteter i syfte att erbjuda alla medarbetare olika former av gemensamma aktiviteter. Det har varit träning, föreläsningar, aktiviteter med kulturinslag, bakning, drejning, kransbindning m.m. Aktiviteterna har varit mycket uppskattade och bidrar både till nätverkande men har även ett hälsofrämjande perspektiv. I november uppvaktades medarbetare som arbetat i kommunen i 25 år. Detta var den första uppvaktningen som kunnat genomföras fysiskt efter pandemin. Jubilarerna uppvaktades med gåvor och serverades en treärters middag under festliga former.

Omställningsarbete pågår i olika former för att coacha och stödja medarbetare och chefer i olika typer av omställningssituationer, bland annat karriärcoachning, karriärväxlingsprogram och handledning. Under hösten trädde ett nytt avtal i kraft, KOM-KR, ett kollektivavtal som reglerar olika stöd och förmåner under pågående anställning. Via avtalet finns möjlighet till kompetensstöd för medarbetare via Omställningsfonden. Stödet är individuellt och kan bestå av kartläggande samtal, rådgivning, vägledning och validering.

Medarbetare över 60 år samt förtroendevalda har erbjudits pensionsinformation som hållits av KPA Pension under våren. Totalt deltog ca 220 personer. I oktober erbjöds digital information med KPA Pension med syfte att ge kunskap om pensionens olika delar. Det informerades även om de förändringar som det

nya avtalet AKAP-KR innebär och som träder i kraft den 1 januari 2023.

Arbetsmiljö och hälsa

Falköpings kommun arbetar systematiskt med arbetsmiljö utifrån beslutade riktlinjer och rutiner. SAM – det systematiska arbetsmiljöarbetet ska ge förutsättningar för ett hållbart arbetsliv, god hälsa och låg, stabil sjukfrånvaro. Under hösten 2022 infördes det digitala verktyget Opus med syftet att förbättra struktur, överblick och arbetssätt i det systematiska arbetsmiljöarbetet för chefer och skyddsombud på alla nivåer i organisationen.

Fotograf: Maskot Bildbyrå AB

Under 2022 har HR-avdelningen haft ett ökat fokus på friskfaktorer och tidiga insatser för att förebygga såväl kort- som långtidssjukfrånvaro samt öka hållbarhet och god funktion i arbetssituationen.

Arbetsmiljöutbildningar för nya chefer och skyddsombud har genomförts. HR-avdelningen har även jobbat med insatser på individ- och gruppnivå för stärka självledarskapet genom ökad självkänedom och samverkan på arbetsplatsen.

Lika möjligheter

Begreppet Lika möjligheter står som samlingsnamn för arbetet med jämställdhet och mångfald.

En medarbetarens kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuella läggning eller ålder ska inte hindra personen att ha lika möjligheter i anställningen, jämfört med andra medarbetare.

I Sveriges kommuner och regioners (SKR) rapport En jämställd arbetsgivarpolitik – ett program i nio punkter, står att läsa:

”Kvinnor arbetar oftare deltid och har högre sjukfrånvaro jämfört med män. Kvinnor tar också ut mest föräldraledighet, vård av sjukt barn och har huvudansvaret för det obetalda hemarbetet. De strukturella skillnaderna som finns mellan könen hänger samman och innebär att kvinnor i hög grad spenderar mindre tid på arbetsmarknaden. Genom att dela lika på föräldraledighet, VAB och obetalt hemarbete kan både kvinnor och män arbeta heltid. Detta är avgörande för kompetensförsörjningen, inkomsten, barnens rätt till båda föräldrar och för jämställdheten i stort.”

Rapporten lyfter också fram att det finns ett starkt samband mellan fördelningen av föräldraledighet, fördelningen av VAB och obetalt hemarbete och att den ojämsställda fördelningen av det obetalda hemarbetet, särskilt ansvaret för barn, är helt avgörande för kvinnors situation. Detta påverkar kvinnors ekonomi: dels får kvinnor ut en lägre ersättning direkt, dels påverkas pensionen på sikt.

Försäkringskassans nationella statistik för uttag av föräldrapenning, som kan tas ut vid föräldraledighet, visar att pappor i Sverige tagit ut cirka 30 % av dagarna (dagar med partiellt uttag omräknade till hela dagar) sedan 2018.

Jämställdheten har gått försiktigt framåt, om än i mycket långsam takt. För 10 år sedan, år 2012, tog kvinnorna ut 76 % i riket och 77 % i Falköpings kommun. Det innebär en ungefärlig skillnad på 5 procentenheter jämfört med idag. Och vi ser alltså att uttaget av föräldrapenning är något mindre jämlikt in Falköping än i övriga landet. Se tabell nedan.

UTTAG AV FÖRÄLDRAPENNING, FÖRDELAT PÅ KÖN, I PROCENT

(%)	2019	2020	2021	2022
Kvinnor, riket	70	70	70,4	69,7
Kvinnor, Falköping	71,8	71,8	71,6	72,2
Män, riket	30	30	29,6	30,3

Försäkringskassans nationella statistik för uttag av ersättning för vård av barn (VAB) visar att jämställdheten här är något bättre. Dock handlar VAB oftast om färre dagar jämfört med föräldraledighet, alltså påverkas inte närvaron på arbetsmarknaden lika mycket.

År 2022 backade jämställdheten något gällande VAB, både i riket och i Falköping. Dock ser vi att Falköping haft ett mer jämställt uttag av VAB under 2019-2021 än vad genomsnittet för riket haft. En jämförelse med 2012 visar att jämställdheten blivit något bättre. Kvinnors uttag var då 64 % i riket och 62 % i Falköping. För män var det 36 % i riket respektive 38 % i Falköping.

VÅRD AV BARN (VAB), FÖRDELAT PÅ KÖN, I PROCENT

(%)	2019	2020	2021	2022
Kvinnor, riket	61,5	60,8	60,3	60,9
Kvinnor, Falköping	60,3	59,1	58,3	58,5
Män, riket	38,5	39,2	39,7	39,1
Män, Falköping	39,7	40,9	41,7	41,5

När kvinnor tar ett större ansvar för barn och hem genom deltidsarbete, föräldraledighet och vård av barn (VAB) så tillbringar de också mindre tid på arbetsmarknaden. Det är en orsak till att livsinkomsten och därmed pensionen skiljer sig stort åt mellan kvinnor och män.

Utbildningsmässigt har området Lika möjligheter under året ingått i utbildningen i det systematiska arbetsmiljöarbetet som riktar sig till chefer och skyddsombud. HR-avdelningen har fortsatt deltagit i länsstyrelsens nätverk för jämställdhetsfrågor för att fylla på med aktuell kunskap. HR-avdelningen har under

året anordnat några utbildningstillfällen gällande våld i nära relation i samverkan med socialförvaltningen. Chefer, skyddsombud och medarbetare har bjudits in att delta genom den kommungemensamma utbildningskalendern.

Personalaktiviteter

2022 har HR-avdelningen erbjudit träning både inomhus och utomhus varje vecka under både vår och höst i form av cirkel/styrketräning i grupp, löpträning och Yin yoga. Tipspromenad genomfördes på Mösseberg i samarbete med KIF som stod för korvgrillning. Under våren genomfördes Skogspromenad och hängmatta i skogen i Gökhem.

Inför sommarsäsongen startade Hitta Ut som Orienteringsförbundet arrangerar med olika kontroller som fanns utsatta i Falköpings centrum, Mösseberg och Ålleberg. Denna aktivitet varade till september. Höstaktiviteter har varit: prova-på att dreja, Natur/Ljusvandring i skogen med fika vid eld, bakning med saffran och Kransbindning till advent i Stadshuset med julsmörgås. Samtliga aktiviteter har varit uppskattade och med bra uppslutning och blivit fullbokade snabbt.

Samarbete med Mymowo (Digital träning) gällande pausträning under våren i syfte att bidra till mer rörelse på jobbet. Träningskalender med fokus på yoga/meditation under hösten 2022 i syfte att bidra till mer rörelse och aktiv återhämtning under arbetsdagen. Föreläsningsserie för alla medarbetare digitalt på Falnet i Självledarskap genom Mymowo.

Ett politiskt beslut togs att under 2022 fortsatt erbjuda friskvårdsbidrag/friskvårdstimma samt erbjuda träning på Kommungymmet.

Friskvårdsbidrag/ friskvårdstid har erbjudits medarbetare i syfte att stimulera till friskvårdsaktiviteter som förbättrar hälsan. Bidraget har använts av 1 512 medarbetare under året (2021: 1 557). Fördelningen är bidrag: 1 347 personer, tid: 165. Antal kvinnor: 1 157, män: 355.

Från april 2022 har cykel som personalförmån kunnat erbjudas alla tillsvidareanställda genom Racerdepån

i Falköping. Under 2022 gjordes ett uttag på 155 cyklar.

Arbetsrätt, lön och villkor

Den årliga lönekartläggningen har genomförts. Syftet med den kartläggningen är att upprätthålla en god och ändamålsenligt lönepolitik kopplat till kompetensförsörjningsbehov samt att det inte ska finnas några osakliga löneskillnader utifrån diskrimineringslagstiftningens grunder.

HR-avdelningen har under året löpande stöttat cheferna i arbetsrättsliga frågor, kvalitetssäkrat lönehanteringen genom digitalisering med bland annat interna e-tjänster samt erbjudit chefer och medarbetare utbildning kopplat till arbetsrätt och lön.

180 bisysslor godkändes under året. Dessa handlar i stora drag om att driva ett eget företag i liten skala, att ha uppdrag i en förening eller att hjälpa en anhörig med dennes företag.

Sjukfrånvaro

Frisktalet för Falköpings kommun 2022 var 31,6% (34,53% 2021). Det innebär att antalet som inte har någon sjukfrånvaro alls har minskat något. Antalet som har 1-5 sjukfrånvarodagar var 21,7% (23,9% 2021) som också visar på en minskning. Den totala sjukfrånvaron ökade under 2022 till 7,9% (7,1% 2021). Sjukdomsorsaken enligt dokumentation i Adato är att det inte är arbetsrelaterat och sjukdomstypen som ligger högst rapporterat är blandad korttidsfrånvaro följt av infektion/förkylning/influensa.

Falköpings Kommun får regelbundet information från Försäkringskassan om utvecklingen av sjukfall i Falköpings kommun. HR-avdelningen har en kontinuerlig samverkan med Försäkringskassan, vårdcentralerna och företagshälsovården som ger en bra överblick gällande både kort- och långtidssjukfrånvaron för behov av åtgärder och insatser. Avtalet KOM-KR ger möjlighet att efter avslutad rehabilitering och omplaceringsutredning avsluta anställning och ge medarbetaren omställningsstöd för att komma vidare i nytt arbete.

Fortsatt arbete med friskfaktorer med fokus på främjande insatser inom den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är viktigt för att vara en attraktiv arbetsgivare och att medarbetarna har en hållbar hälsa.

SJKFRÅNVARO – SAMTLIGA ANSTÄLLDA PER FÖRVALTNING INKLUSIVE ANSTÄLLDA MED TIMLÖN

FÖRVALTNING	ANDEL SJUKTIMMAR AV TILLGÄNGLIG ORDINÄRE ARBETSTID (%)				TOTAL ANDEL SJUKTIMMAR AV TILLGÄNGLIG ORDINÄRE ARBETSTID (%)		60 DAGAR ELLER MER (%)	
	KVINNA		MAN		2021	2022	2021	2022
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Barn- och utbildningsförvaltningen	6,4	6,3	3,3	2,1	5,7	5,7	27,2	26,8
Kommunledningsförvaltningen	0,7	1,9	1	1,9	0,8	1,9	0	0
Kompetens- och arbetslivsförvaltningen	4,6	6,9	4	4,8	4,4	6,3	45,8	44,6
Kultur- och fritidsförvaltningen	7,7	6,5	1,4	2,1	5	4,6	53,6	51,8
Samhällsbyggnadsförvaltningen	8,6	9,3	3,7	4,9	6,6	7,5	37,7	38,1
Samhällsskyddsförvaltningen	2,4	3,6	2,3	2,7	2,3	2,8	17,5	26,2
Socialförvaltningen	10,4	12,1	7,3	8,3	9,9	11,4	33,6	32,7
TOTALT	8,1	9,0	4,1	4,9	7,1	7,9	32,7	32,3

FÖRVALTNING	TOTAL ANDEL SJUKTIMMAR AV TILLGÄNGLIG ORDINÄRE ARBETSTID (%)					
	-29 ÅR (%)		30-49 ÅR (%)		50- ÅR (%)	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Barn- och utbildningsförvaltningen	6,4	6,9	5,3	5,3	5,9	5,9
Kommunledningsförvaltningen	0,4	1,4	0,8	1,8	0,9	2,1
Kompetens- och arbetslivsförvaltningen	4,2	2,3	6	8,1	3	5,3
Kultur- och fritidsförvaltningen	2,2	2,0	4,4	3,9	8,1	7,4
Samhällsbyggnadsförvaltningen	7	9,1	6,6	7,8	6,5	7,1
Samhällsskyddsförvaltningen	3,3	5,3	1,3	1,7	3,1	3
Socialförvaltningen	8,6	8,6	9,6	11,2	10,7	13
TOTALT	6,9	7,3	6,7	7,5	7,5	8,5

Fotograf: Cecilia Möller

Förväntad utveckling

Förvaltningsform

Barn- och utbildningsnämnden

Skolorganisationsbeslutet har fortsatt att påverka verksamhetsområdet då tidsplanen har ändrats utifrån beslutet om Platåskolan. Den fortsatta trångboddheten som är inom specifikt grundskolan har påverkat både elever, pedagoger samt rektorers arbetsmiljö.

Regeringen har under de gångna åren utrett ett flertal områden, där ibland likvärdig skola, en tioårig grundskola, gymnasieutredningen samt betygsutredningen. Utifrån maktskiftet i riksdagen är det fortsatt svårt att veta vilka av dessa förslag som kommer genomföras. Samtliga förslag kommer att ha stor påverkan på utbildningsområdet. Från och med 220701 kom nya kursplaner för grund och grundsärskolan. Implementeringsarbetet genomfördes under höstterminen 2021 och vårterminen 2022.

Kommunstyrelsen

Förvaltningen förutspår att det kommer högre tryck av företagshälsovård inom personalstrategi på grund av ökat inflöde och behov av individuella samtal och grupputveckling. Friskvårdsbidrag för år 2022 blev utfallet ett underskott om 200 tkr jämfört mot budget. Posten är svår att prognostisera då uttagen av bidraget är ojämn under året. En ökning av bidraget har skett för år 2023 vilket också kan påverka utfallet. En ökning av kostnader för attraktiv arbetsgivare väntas då mer mässor bokas in samt att kommunen fokuserar på kompetensutvecklingsmöjligheter för personalen genom KOKOS-gruppen (kompetensutveckling i samverkan). Inom ledarskapet planeras ytterligare insatser för att stärka kommunens chefer i det dagliga arbetet.

Stadsbyggnadsavdelningen har rekryterat ny medarbetare på planenheten med syfte att höja takten i framtagandet av detaljplaner.

Alla de föreningar som sökte strategiskt föreningsbidrag under år 2022 fick medel enligt ansökan. Utveckling- och processledningsavdelningen har rekryterat en ny medarbetare som bland annat kommer att arbeta med genomförande av klimatstrategin.

Ett verktyg är inköpt och har lansering på hemsidan. Internt funderar förvaltningen på hur detta kan bli en del av ordinarie styrning, ledning och uppföljning. Det inköpta verktyget kommer troligtvis behöva kompletteras.

Kompetens- och arbetslivsnämnden

För 2023 är bedömningen att antalet kursdeltagare överlag fortsätter att minska om än i lägre takt än under 2022. Om arbetsmarknaden försämras, som det råder konsensus kring idag, kan det komma att leda till ökat inflöde under senare delen av året inom framförallt gymnasiala kurser. Osäkerheten ligger till stor del i hur konjunkturen och arbetsmarknaden utvecklas.

En försämrad arbetsmarknad framåt tros bryta den positiva trenden vad gäller antalet mottagare av ekonomiskt bistånd. Korrelationen mellan arbetslöshet och antalet biståndsmottagare är historiskt sett hög. Vad gäller övriga arbetsmarknadspolitiska insatser förväntas betydligt högre volymer framåt, dels på grund av den försämrade arbetsmarknaden, men framförallt på grund av en ny inriktning för vilken målgrupp förvaltningen ska arbeta med. Från och med 2023 ska AME prioritera insatser mot dem som erhåller ekonomiskt bistånd.

Kultur- och fritidsnämnden

Pandemin har skapat en så kallad skuld utifrån kultur- och fritidsnämndens reglerade uppdrag. Fler barn som inte lärt sig simma, föreningar som minskat verksamhet och färre ungdomar som varit fysiskt aktiva, läsförståelse som minskar när ytor mellan bibliotekarierna och invånare blir färre, kulturarv och kultur som inte upplevs när scener och verksamheter inte får vara öppna och tillgängliga. Det kommer vara avgörande för kultur- och fritidsnämnden att kompensera för detta i flera år framöver.

Kopplat till denna skuld blir det också väsentligt att landa i vad som ska prioriteras. En åldrande befolkning utmanar det ekonomiska utrymmet för kultur- och fritidsnämnden. Samtidigt som det oroliga världsläget och kriget i Ukraina leder till ökade kostnader på bland annat drivmedel, elpriser och livs-

medel. I värsta fall leder utvecklingen till att personer sparar in på kultur- och fritidsaktiviteter, vilket utökar skulden ytterligare.

Viktigt för nämnden är att ställa om och anpassa sig efter de nya förutsättningarna som råder. Bland annat genom den pågående utredningen om framtidens stöd och bidrag till civilsamhället för att kultur- och fritidsnämnden ska kunna möta det nya sättet att engagera sig och vara aktiv i lokalsamhället. Utredning om lokalisering av kulturverksamheter i centrum är en annan viktig del för att skapa en attraktiv kulturmötesplats i Falköpings centrum där verksamheterna museum, samlingar, bibliotek och konstverksamhet genom en utrymmeseffektiv samlokalisering ges möjlighet att utvecklas samt förmera stadskärnan genom kultur.

Samhällsskydd mellersta Skaraborg

Utökade uppgifter inom civilt försvar och befolkningsskydd.

Skydd & säkerhet kommer att behöva utökas när ytterligare en kommun ska ingå.

Fortsatt utveckling av samarbetet mellan räddningsledningssystemen inom Räddningsregion Västra Götaland

Socialnämnden

Yrkesgruppen undersköterskor är svårrekryterad, vilket bland annat beror på att färre ungdomar söker sig till vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet. Denna yrkesinriktning attraherar dock personer som karriärväxlar senare i livet, men trots detta är behovet av undersköterskor större än tillgången. För att möta denna situation planerar förvaltningen att inrätta en servicegrupp för serviceinsatser inom hemtjänsten. På så sätt kommer utbildade undersköterskor att kunna fokusera på omvårdnad och delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Inom vård- och omsorgscollege har sedan en tid bedrivits ett aktivt arbete med att marknadsföra utbildningen. Kompetensförsörjning erbjuds genom olika utbildningar, bland annat genom Äldreomsorgslyftet.

Antalet placeringar inom IFO förväntas fortsatt vara högt då det i dagsläget inte finns några indikationer på minskat behov.

Tekniska nämnden

Under de närmaste åren kommer stora exploateringsprojekt att utöka de planlagda ytorna vilka kräver skötsel. Utbyggnad förväntas ske framförallt på Megaliten, Fåraberget och Marjarp. Dessa utbyggnader tar stora resurser i anspråk under byggtiden men kräver även att medel avsätts för drift och underhåll. Under 2017 togs beslut om en ny skolorganisation. Under de närmaste åren kommer nya skolor att byggas samtidigt som andra läggs ner, även befintliga skolor får nya upptagningsområden. Detta innebär att många nya skolvägar ska säkras för att kunna garantera skolbarnen en säker väg till skolan. Det enskilt största projektet i den nya skolorganisationen är den kommande byggnationen av den nya 7-9 skolan i Falköping.

Ny- och ombyggnation av Odensbergsskolan pågår och under hösten 2023 kommer ett nytt tillagningskök stå klart för att serva barn och elever i Odensberg. Utöver det pågår planering för ett tillagningskök i anslutning till Gudhems skola. Detta kommer att innebära avslut av transporter mellan tillagningskök och mottagningskök som pågått i många år, långa varmhållningstider och därmed en förbättrad kvalitet på måltiderna.

Arbete med energiuppföljning och energibesparande åtgärder kommer att arbetas med i den löpande driften. Fastighetsavdelningen besöker verksamheterna för att öka förståelsen för hur beteendeförändringar kan påverka energiförbrukningen. Fastighetsavdelningen arbetar succesivt för att konvertera de fastigheter som har inslag av fossil uppvärmning. Städadavdelningen fortsätter utveckling av verksamheten genom fortsatt investering av rationella och effektiva maskiner och redskap. Något som kommer följas med intresse är en städrobot som planeras installeras på Ällebergsgymnasiet.

Arbetet med avslutningsplan för hela Faleviområdet fortgår. Fortsatt sluttäckning av Falevi deponi kom-

mer att ske med slutmål 2026. En ny ÅVC kommer att byggas i Falköping så att nuvarande ÅVC kan flytta i samband med sluttäckning av deponi. Tillfällig stängning av återvinningsstationerna i Floby och Stenstorp kommer att göras för att kunna bygga täta ECA-tytor för verksamheten

Kommunrevisionen

Planerade granskningar förutom granskning av årsredovisning 2022 är slutförda. Denna granskning kommer att genomföras under mars 2022 och slutredovisas för revisorer i början av april. Förutom granskning av årsredovisning ska revisorerna under april ta fram revisionsberättelsen för 2022.

Valnämnden

Inför nästa val kommer valnämnden att göra en översyn av valdistriktsindelningen i kommunen, då några distrikt ligger över rekommenderad nivå för antalet röstberättigade enligt Vallagen, samtidigt som något distrikt ligger under rekommenderat antal röstberättigade.

Överförmyndarnämnden

Antalet människor som behöver ställföreträdare ökar över tid. Grovt räknat sägs att 1 % av befolkningen behöver hjälp med någon form av ställföreträdare. För vår kommun ligger den siffran på 1,3 %. I hela

samverkansområdet ligger siffran på 1,2 %. Dessutom ökar komplexiteten hos de som behöver ha ställföreträdare. För många av de mest komplexa uppdragen anlitas Social Förvaltartjänst i Tidaholm. Till dessa uppdrag har vi på olika sätt försökt hitta vanliga ställföreträdare, men inte lyckats och då måste anlita professionella ställföreträdare. Denna utveckling kan förväntas öka.

Bolagsform

Falköpings Hyresbostäder AB

Falköpings kommun har en försiktigt positiv befolkningsutveckling och efterfrågan på bostäder är fortsatt stor och vakansgraden har i år liksom de senaste åren varit låg även om antalet lediga bostäder ökat något. Byggpriserna har stigit kraftigt det senaste året samtidigt som investeringsstödet för byggnation av flerbostadshus har avvecklats. Ränteläget har förändrats mycket på kort tid och påverkar också investeringsmöjligheterna. På kort sikt påverkas möjligheten att producera nya bostäder väsentligt men på längre sikt kommer bolaget att verka för fortsatt nyproduktion om efterfrågan finns, till exempel har ny detaljplan beslutats 2022 för kvarteret Snickaren 3.

Falköpings Hyresbostäder AB är med i Klimatinitiativet och har satt som mål att minska energianvändningen med 20 procent från 2015 till 2030, samt att vara fossilfria senast 2030. Förutom den klimatvinst som uppstår har förändringar i taxor för el, vatten,

värme och sophämtning en stor inverkan på resultatet och minskningen av förbrukningarna är en anledning till goda resultat och till att bolaget kan fortsätta tillhandahålla god service även framöver trots väsentligt höjda taxor och hög kostnadsutveckling för övrigt.

Fastighets AB Mösseberg

Förvaltningen av befintliga fastigheter förväntas fortsätta som tidigare. Om hyresgäst efterfrågar mer lokalyta kan nyproduktion övervägas. Bolagets intäkter och främst avskrivningskostnader har minskat 2022 och kommer att minska även 2023 jämfört med tidigare år.

Verksamhet i annan juridisk form Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

Regeringsbeslutet om kommunernas övertagande av insamling av förpackningar samt fastighetsnära insamling av förpackningar från 2024, fullt införd 2027, kommer ställa höga krav på förbundet att snabbt anpassa sig till de nya förutsättningarna samt besluta om vilka insamlingssystem som skall användas. Även beslutet om att frivillig utsortering av matavfall inte får ske efter 2024 (möjlighet till dispens finns i upp till två år) innebär höga krav på anpassning i förbundet.

Ökade kostnader för utsläppsätter, drivmedel, fordonspark och entreprenader innebär att avgifterna i taxan kommer att behöva höjas även kommande år.

Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

Digitaliseringen fortsätter som en viktig del i utvecklingen av verksamheten. Vi ser att vi nu har flera väl fungerande e-tjänster och vi ser också en ökad användning. Nästa steg är att se om digitala verktyg i tillsynen kan medföra en effektivare verksamhet. Arbetet med att förändra förbundets arbetssätt pågår i enlighet med de tidigare beslutade inriktningarna. Exempelvis har respektive medlemskommuns fullmäktige under året beslutat att anta en ny taxa för miljöbalkens område vilket innebär att vi inför 2023 mer eller mindre genomför tillsyn enligt miljöbalken med efterhandsdebitering och tidsredovisning. Helt i enlighet med de beslut om förändring som Direktionen tagit för några år sedan.

Under året har också förberedelser med att byta debiteringsmodell för livsmedelstillsynen genomförts med bland annat en ny livsmedelstaxa som kommer föreslås att antas av medlemskommunerna. Arbetet med att följa livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell är också en del i förberedelserna för att gå över till ny taxa 2024.

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (TKR)	NOT	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
		2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	2	727 217	666 044	585 762	528 949
Verksamhetens kostnader	3	-2 663 930	-2 598 060	-2 616 150	-2 521 005
Avskrivningar	4	-192 801	-186 641	-155 659	-147 134
Verksamhetens nettokostnader		-2 129 514	-2 118 657	-2 186 047	-2 139 191
Skatteintäkter	5	1 591 909	1 521 371	1 591 909	1 521 371
Generella statsbidrag och utjämning	6	769 239	742 190	769 239	742 190
Verksamhetens resultat		231 634	144 904	175 101	124 370
Finansiella intäkter	7	5 367	17 033	6 871	19 026
Finansiella kostnader	8	-37 809	-19 268	-33 645	-15 531
Resultat efter finansiella poster		199 192	142 668	148 327	127 865
Extraordinära poster		-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		199 192	142 668	148 327	127 865

Analys av kommunens resultaträkning

Verksamhetens intäkter och kostnader

Kommunens intäkter består inte enbart av skatteintäkter och generella bidrag. Under posten verksamhetens intäkter ligger även intäkter som försäljningsintäkter, bidrag, taxor och avgifter. Verksamhetens intäkter ökade från föregående år med 12 %.

Ersättning från staten för del av sjuklönekostnader till följd av covid-19 ingår i verksamhetens intäkter med 13,1 mnkr (bidrag december till mars där beslut om december kom så sent att det inte kunde tas med i bokslutet 2021).

Kommunens kostnader är 4 % högre än 2021. Löner för anställda med tillhörande arbetsgivaravgifter och kostnader för pensioner är den i särklass största kostnadsposten i kommunens ekonomi. Posten uppgår till 69 % av verksamhetens kostnader. Kostnaden för personalrelaterade kostnader har ökat med 2 % sedan år 2021. Löneöversynen innebär ökade lönekostnader medan den tillfälliga ökningen 2021 för förändrat livslängdsantagande gör att pensionskostnaden är lägre 2022.

Ett centralt begrepp inom den kommunala ekono-

min är nettokostnadsandelen. Detta nyckeltal visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som används för att finansiera verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto. Om nyckeltalet är 100 % innebär det att skatteintäkterna och de generella statsbidragen precis täcker den löpande driften.

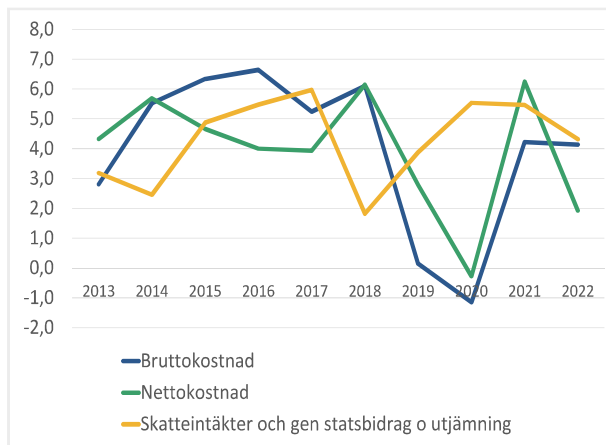
Nettokostnadsandelen förbättrades för år 2022 och hamnade på 93,7 %. Avskrivningarnas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 0,1 procentenheter sedan föregående år till följd av höga investeringsnivåer. Troligtvis kommer avskrivningarnas andel fortsätta öka då investeringstakten är fortsatt hög. Resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ökar totalt sett från 5,6 % år 2021 till 6,3 % år 2022.

För att ha en ekonomi i balans bör inte nettokostnaderna öka mer än skatteintäkter och generella statsbidrag. För år 2022 ökade nettokostnaderna i långsammare takt än skatteintäkter och generella statsbidrag vilket är positivt. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 4,3 % medan bruttokostnaden ökar med 4,1 %.

KOSTNADENS ANDEL AV SKATTEINTÄKTER*	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens andel	89,4	93,1	92,6	91,4	89,7	93,4	92,4	87,4	88,0	86,0
Avskrivningarnas andel	5,7	5,0	5,3	5,1	5,0	5,3	5,3	6,5	6,5	6,6
Finansnettots andel	0,6	0,7	0,4	0,2	0,2	0,3	0,2	1,3	-0,2	1,1
Summa	95,7	98,8	98,3	96,7	94,8	99,1	97,9	95,2	94,4	93,7

* Finansiell leasing redovisas fr.o.m. 2020 enligt rekommendation vilket påverkar förhållandet mellan verksamhetens andel och avskrivningarnas andel.

SKATTE- OCH NETTOKOSTNADSUTVECKLING

Avskrivningar

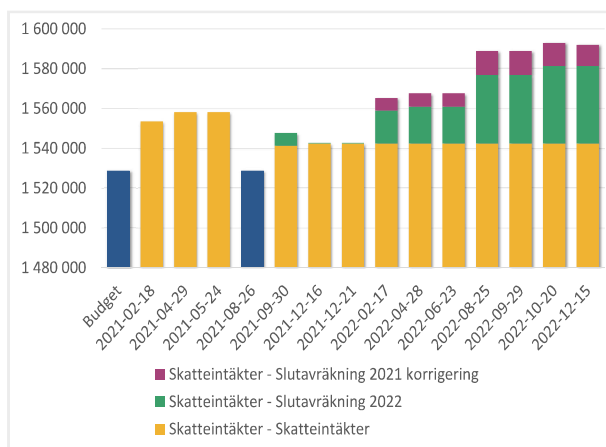
Avskrivningarna ökar under året med 8,5 mnkr till följd av höga investeringsnivåer.

Större projekt som färdigställts och aktiverats i år är bl.a. moduler Odensbergsskolan samt ombyggnation Frökindsgården.

Skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkterna bokförs utifrån SKR:s lämnade prognos per december. Budgeten sattes när SKR:s prognos var som lägst under hösten 2021. Därefter har utvecklingen varit positiv både när det gäller slutavräkning 2021 och preliminär slutavräkning 2022.

SKR:S PROGNOSE, SKATTEINTÄKTER 2022

Under 2021 bokfördes två statsbidrag som generella i enlighet med RKR. I år klassificeras fortsatt Skol-

miljarden som generellt medan statsbidraget för att säkerställa god vård och omsorg av äldre har klassificerats om till riktat.

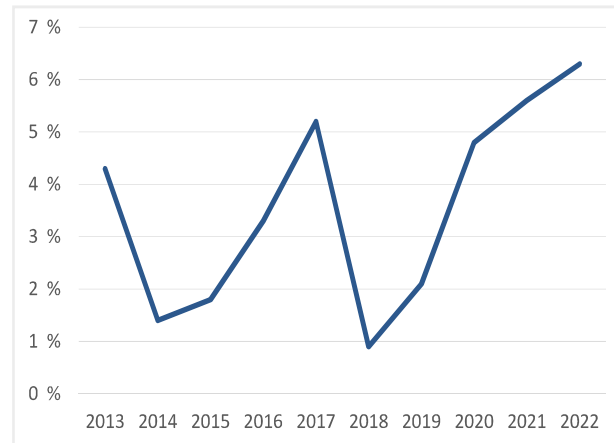
Finansnettot

Efter ett mycket starkt 2021 blev år 2022 ett oroligt år på börsen. I Falköpings kommuns pensionsportfölj har andelen aktier succesivt minskats under året och andel räntebärande tillgångar ökat. Den totala avkastningen har dock varit negativ (- 11,7 %). Värdet på portföljen har minskat från 103,9 mnkr till att per 2022-12-31 uppgå till 91.7 mnkr. Det är dock en uppgång med 5,7 mnkr från värdet i juni 2020 (86,0 mnkr) då kommunen gjorde en allokering av pensionsportföljen.

Årets resultat

Årets resultat innehåller alla löpande intäkter och kostnader och bör i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ligga på över 2 % sett över en längre tidsperiod. Årets resultat uppgår till 6,3 %.

ÅRETS RESULTAT I % AV SKATTEINTÄKTER OCH GENERELLA STATSBI DRAG

Nämnderna redovisar tillsammans en budgetavvikelse på -18,3 mnkr. Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på 12,6 mnkr jämfört med budget medan Socialnämnden redovisar ett överskott på 23,0 mnkr. Det ska dock påpekas att det inom Socialnämnden finns stor variation då Individ- och familjeomsorg redovisar ett underskott på 15,8 mnkr.

Centralt redovisas ett överskott på 58,8 mnkr. Personalkomkostnadspålägg, pensioner, förändring av

semesterlönskuld/timlöner redovisas centralt och genererar det största överskottet på 33,2 mnkr. Även resultatet för försäljningar av tillgångar är högre än budgeterat. Avvikelsen uppgår till 17,3 mnkr.

Årets resultat för Falköpings kommun innebär 4 461 kr/invånare (3 843 kronor/invånare).

Analys av koncernens resultaträkning

Koncernens resultat uppgår till 199,2 mnkr (142,7 mnkr år 2021) vilket är en förbättring jämfört med föregående år på 56,5 mnkr. I huvudsak består bolagskoncernen av Falköpings Hyresbostäder AB, och dess dotterbolag, Fastighets AB Mösseberg. I den totala ekonomiska kommunkoncernen utgör bolagsdelen en mindre andel i Falköpings kommun men verksamhetsmässigt är det en mycket viktig del, uthyrning av över 2 000 lägenheter samt uthyrning av lokaler.

Bolagen omsätter 174,4 mnkr varav moderbolaget 165,6 mnkr. Resultatet för 2022 uppgår till 50,9 mnkr (14,8 mnkr föregående år) varav moderbolaget, Hyresbostäder AB, 27,0 mnkr (10,2 mnkr föregående år).

Bolagens resultat och ekonomiska ställning får anses stabilt och på en god nivå.

Balansräkning

BALANSRÄKNING (TKR)	NOT	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
		2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	1 032	1 766	908	1 561
Materiella anläggningstillgångar	10	3 806 841	3 792 685	2 891 382	2 793 935
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		3 703 861	3 672 504	2 792 463	2 689 039
Maskiner och inventarier		102 980	120 181	98 919	104 896
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	11	45 343	42 484	49 903	46 954
Summa Anläggningstillgångar		3 853 216	3 836 935	2 942 193	2 842 450
Bidrag till infrastruktur	12	25 128	32 612	25 128	32 612
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	13	3 996	3 523	3 649	3 197
Fordringar	14	268 926	198 256	262 530	195 088
Kortfristiga placeringar		115 342	153 761	115 342	153 761
Kassa och bank	15	104 419	185 130	72 947	123 757
Summa Omsättningstillgångar		492 683	540 670	454 469	475 804
SUMMA TILLGÅNGAR		4 371 027	4 410 217	3 421 790	3 350 865
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	16				
Årets resultat		199 202	142 668	148 327	127 865
Resultatutjämningsreserv		100 000	100 000	100 000	100 000
Övrigt eget kapital		1 373 907	1 231 249	1 202 013	1 074 148
Summa Eget kapital		1 673 109	1 473 917	1 450 340	1 302 013
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	191 647	179 116	191 647	179 116
Andra avsättningar	18	93 028	106 939	72 911	87 464
Summa Avsättningar		284 676	286 055	264 559	266 580
Skulder					
Långfristiga skulder	19	1 909 478	2 129 229	1 244 638	1 301 534
Kortfristiga skulder	20	503 764	521 015	462 253	480 738
Summa Skulder		2 413 242	2 650 245	1 706 891	1 782 272
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 371 027	4 410 217	3 421 790	3 350 865
STÄLLDA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Ställda panter					
Fastighetsinteckningar		0	36 017	0	0
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser, intjänade innan 1998	22	603 808	625 197	603 808	625 197
Pensionsförpliktelser, förtoendevalda		4 164	7 984	4 164	7 984
Borgen och övriga ansvarsförbindelser	23	8 729	9 024	680 768	806 414
varav kommunala bolag		0	0	672 040	797 390
varav övriga		8 729	9 024	8 729	9 024
varav förlustgaranti egna hem		0	0	0	0

Analys av kommunens balansräkningen

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Stora investeringar har gjorts under året. Investeringsredovisningen visar på en summa på 232,8 mnkr.

Totalt har anläggningar till ett värde av 172,3 mnkr färdigställt och aktiverats under år 2022 varav några har varit projekt pågående under mer än ett år. Ett exempel på detta är moduler Odensbergsskolan och ventilation Mössebergsskolan.

Finansiella anläggningstillgångar

De finansiella anläggningstillgångarna består av aktier och andelar i koncern- och intressebolag samt långfristig utlåning.

Under året har medlemsinsats om 3,3 mnkr inbetalats till Kommuninvest.

Likvidation av Ekehagen AB har skett vilket minskar de finansiella anläggningstillgångarna med 0,4 mnkr.

Förråd mm

Kommunen har ett lager som består av tomter (1,5 mnkr), värderade till anskaffningsvärdet. Därtill tillkommer VA-lager gatugods och material totalt värderade till 2,1 mnkr.

Fordringar

I år har kommunen en fordran på Skatteverket avseende kommunalskatt vilket beror på positiva slutavräkningar för både 2021 och 2022. Summan uppgår till 83,7 mnkr vilket också inkluderar en korrigering på 3,8 mnkr avseende felräkning kostnadsutjämning.

Kortfristiga placeringar

De kortfristiga placeringarna består av två olika portföljer:

Pensionsportfölj i syfte att finansiera ansvarsförbindelsen. Marknadsvärdet för portföljen överstiger anskaffningsvärdet med 0,6 mnkr per den sista december 2022. Motsvarande summa i föregående bokslut va 17,9 mnkr. Totalt värde på portföljen per den sista december var 91,7 mnkr.

Likviditetsportfölj i syfte att användas vid tillfälliga likviditetsbehov delvis istället för en kredit på bankkontot. Marknadsvärdet för portföljen understiger anskaffningsvärdet med 0,6 mnkr per den sista december vilket innebär att totalt 23,6 mnkr finns i portföljen på balansdagen.

Kassa och bank

Kommunens likvida medel uppgick den 31 december 2022 till 72,9 mnkr (123,8 mnkr).

I samband med att Falköpings kommun bytte bank under sommaren 2021 så minskades checkkrediterna från 150,0 mnkr till 25 mnkr. Checkräkningskrediterna ska finnas för att parera svängningar i likviditeten och kompletteras av likviditetsportföljen (50 mnkr) som beskrivs ovan. I slutet på året har 25 mnkr nyttjats ur likviditetsportföljen för att stärka upp likviditeten.

I kommunens strävan att reducera kontanthanteringen arbetar kommunen med alternativa möjligheten för digital betalning. Falköpings kommun har exempelvis ett trettiotal ställen i kommunen där det går att betala med swish.

Avsättningar

Pensionsavsättningar inkl. särskild löneskatt för anställda och förtroendevalda har ökat med 12,5 mnkr (25,7 mnkr) under året. Ökningen är tillbaka på samma nivå som år 2020 efter att ökningen var ovanligt stor 2021 då det förändrade livslängdsantagandet i beräkningsmodellen förändrades. För mer information om pensioner, se sid. 43.

Övriga avsättningar består av tre delar, avsättning för återställande av deponier, avsättning för sanering samt avsättning för bidrag till statlig infrastruktur.

Värdet på avsättningen för återställande av deponier har omräknats under året vilket har lett till en ökad avsättning på 3,8 mnkr som belastar de centrala posterna. Återställningsarbetet pågår och under året har upparbetade kostnader för återställande matchats mot avsättningen och därmed inte påverkat resultatet, 9,1 mnkr.

Den tredje utbetalningen avseende E20 gjordes i december via Skaraborgs kommunalförbund till Tra-

fikverket och uppgick till 10,0 mnkr. Avsättningen för E20 indexeras och i år har avsättningens värde bokats upp med 1,3 mnkr vilket är i enlighet med Trafikverkets utsända betalplan.

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder består främst av långa lån till kreditinstitut men även skulder avseende anslutningsavgifter vatten- och avlopp samt statliga investeringsbidrag. Kommunens skuld till leasingbolag uppgår till 115,6 mnkr och avser fastigheter i sammanlagt tio avtal, där kommunen har långsiktiga engagemang.

Kommunens banklån uppgick den 31 december 2022 till 1 071,2 mnkr varav den kortfristiga delen är 17,5 mnkr. Vid utgången av 2021 var låneskulden 1 130,5 mnkr varav den kortfristiga delen 16,0 mnkr, vilket innebär att låneskulden totalt minskat under året med 59,3 mnkr. Kommunen använder sig av gröna lån via Kommuninvest för sitt finansiella hållbarhetsarbete. Under år 2022 har man arbetat för att öka kommunens andel gröna lån vilket ledde till att man gick från 36,9 % till 49,5 % gröna lån under 2022.

LÅNESKULD INKLUSIVE GRÖNA LÅN

För att kunde finansiera ett lån som grönt lån krävs det att man gör ansökningar via Kommuninvest för kommunala projekt. Ansökningen granskas av en Miljökommitté och vid ett godkännande kan kommunen nyttja ansökningssumman på befintliga eller nya lån.

Kortfristiga skulder

De kortfristiga skulderna har minskat med 18,5 mnkr

under året. Skuld för betalda men ännu inte bokförda tomtförsäljningar har minskat med 6,9 mnkr. Även de upplupna lönerna har minskat med 2,0 mnkr. Projektmedel och bidrag med återbetalningskrav på ej nyttjat belopp var inom socialnämnden uppbokade till ca 7 mnkr mindre än i bokslutet 2021.

Semesterlöneskulden har minskat med 1,7 mnkr under året.

Leverantörsskulden är 4,2 mnkr högre än i bokslutet 2021. Generellt sett så är alltid leverantörsskulden högre i december än vad den är övriga månader.

Analys av koncernens balansräkningen

Kommunkoncernens balansomslutning ökar till 4 371 mnkr per 2022-12-31 (4 410 mnkr 2021). Stora investeringar och goda resultat gör att omslutningen ökar.

Soliditeten på koncernnivå uppgår 2022 till 38,3 %. Den förbättrade soliditeten beror främst på de goda resultatet 2022, överskott 199,2 mnkr. Denna nivå på koncernens soliditet får anses, vid en jämförelse med liknade kommuner, vara god.

Falköping kommunkoncern har en stabil ekonomisk bas att stå på. De framtida ekonomiska utmaningarna ligger i den höga investeringstakten. Kommunkoncernens sammanlagda låneskuld uppgår till 1 739,3 mnkr per 2022-12-31 och kommer enligt plan att öka under de närmsta åren. Detta utgör naturligtvis en stor risk vad gäller räntekänslighet. Det är mot bakgrund av detta mycket viktigt att hålla uppe resultatnivåerna så att självfinansieringsgraden inte blir för låg och att den externa upplåningen kan begränsas.

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	199 192	142 668	148 327	127 865
Justering för av- och nedskrivningar, mat. anläggningstillgångar	192 801	186 691	155 659	147 134
Justering för nedskrivningar och värderegl fin. anläggningstillgångar	-	-	-	-
Justering för upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	7 484	7 484	7 484	7 484
Justering för ej likviditetspåverkande poster (avsättningar)	10 435	31 113	8 001	27 106
Övriga likviditetspåverkande poster	-1 885	-3 063	-	-
Resultat vid försäljning av tillgångar	-56 842	-6 652	-22 760	-6 548
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	351 185	358 241	296 711	303 041
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter o inv.bidrag	3 552	17 535	3 551	17 535
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-70 578	15 066	-67 442	-17 908
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	90	15	-	-
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	38 419	-66 046	38 419	-66 046
Ökning/minskning av förråd och varulager	-473	-107	-452	-127
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-17 250	-28 029	-18 485	-28 263
Kassaflöde från den löpande verksamheten	304 944	296 674	252 301	208 231
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-587	-610	-587	-528
Investering i materiella anläggningstillgångar	-281 120	-236 246	-252 608	-194 999
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	90 382	19 476	23 502	19 336
Omklassificering till exploateringsfastighet	-	70	-	70
Förvärv av finansiella tillgångar	-3 357	-14 554	-3 324	-14 554
Avyttring av finansiella tillgångar	42 351	18	375	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-152 331	-231 845	-232 642	-190 674
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	34 400	50 000	-	50 000
Amortering av långfristiga skulder	-194 055	-5 000	-	-
Nyupptagna lån finansiell leasing	-14 038	-	-14 038	-
Amortering av skulder för finansiell leasing	14 386	-12 367	14 386	-12 367
Omklassificering av långt lån till kort lån	-63 995	-19 900	-60 795	-19 900
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-223 302	12 733	-60 447	17 733
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR				
Utbetalning av bidrag	-10 022	-21 071	-10 022	-21 071
Kassaflöde från bidrag till statlig infrastruktur	-10 022	-21 071	-10 022	-21 071
Årets kassaflöde	-80 711	56 491	-50 810	14 219
Livida medel vid årets början	185 130	-128 639	123 757	109 538
Likvida medel vid årets slut	104 419	185 130	72 947	123 757

Notförteckning

Not 1 Redovisningsprinciper

Den kommunala redovisningslagen regleras av Lagen om kommunal bokföring och redovisning (SFS 2018:597). Rådet för kommunal redovisning (RKR) ger anvisningar och rekommendationer för kommunserktorns redovisning. Falköpings kommun följer lagen och tillämpar redovisningsprinciperna.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Samma regler tillämpas för immateriella och materiella anläggningstillgångar.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 5 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts ett prisbasbelopp.

Anskaffningsvärde

Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänför sig till.

Avskrivning

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år, baserat på anskaffningsvärdet. Restvärde är ej satt på kommunens anläggningstillgångar.

På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

För tillgångar med identifierbara komponenter med olika nyttjandeperioder tillämpas komponentavskrivning sedan år 2017. Anläggningar anskaffade innan 2017 har ej komponentuppdelats.

Aktiveringar av fastigheter och försäljningar bokförs i april, augusti och december.

Nyttjandetider/Avskrivningstider

Nyttjandetider bedöms av samhällsbyggnadsförvaltningen för respektive anläggningstillgång inom förvaltningens område.

Övrigt

Interna poster avseende eget arbete uppgår till 9,2 mnkr.

Finansiella omsättningstillgångar

Kommunen har placerat medel i två portföljer, dels en pensionsportfölj, dels en likviditetsportfölj.

Pensionsportföljen förväntas finansiera en del av kommunens pensionsskuld. Värdepappren ingår i en portfölj som innehas på lång sikt. Innehavet i portföljen kommer dock, i enlighet med Policy för finansverksamheten, att skifta över tiden och därav klassificeras innehavet som en finansiell omsättningstillgång.

Portföljens anskaffningsvärde är 91,2 mnkr. Portföljen värderas till marknadsvärde eftersom syftet med innehavet är att generera värdeökning.

Likviditetsportföljens anskaffningsvärde är 24,2 mnkr och syftet med denna är att möta svängningar i likviditeten som tidigare mötts av en hög checkräkningskredit.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den s.k. blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Den avgiftsbestämda ålderspensionen, som årligen intjänas, tryggas genom försäkring. Inbetalning av premie sker till den försäkring som medarbetaren valt.

Som avsättning redovisas bl.a. den förmånsbestämda ålderspensionen samt tillhörande särskild löneskatt. Alternativ KAP-KL är ett alternativ till förmånsbestämd pension och denna del är bortförsäkrad.

Aktualiseringsgraden uppgår till 98,0 %.

Avsättningar

Pensioner

Pensionsavsättningar beräknas vanligen två gånger per år av kommunens pensionsadministratör KPA. På grund av förändrat livslängdsantagande i RIPS beräknades pensionsavsättningarna även i år per april. I bokföringen tas pensionsavsättningarna upp till i beräkningen angivna värden.

Avsättning bidrag till statlig infrastruktur

Bidraget till E20 har tidigare indexerats med Trafikverkets investeringsindex för väghållning. Sedan 2020 följer kommunen det underlag som skickas ut via kommunalförbundet. I slutet av 2022 gjordes den tredje utbetalningen vilken uppgick till 10 mnkr.

Övriga, mindre avsättningar, för bidrag till statlig infrastruktur, har inte indexerats utan uppgår till summa enligt avtal.

Avsättning för återställande av deponier

En ny beräkning av av kostnaden för sluttäckning har gjorts. Den nya beräkningen resulterade i en ytterligare avsättning på 3,8 mnkr.

Avsättningen tas i anspråk allt eftersom kostnader för återställning uppstår.

Intäkter från exploatering

Inkomster från försäljning av exploateringsmark redovisas som intäkter i samband med försäljningen. Ingen del fördelas schablonmässigt till investeringsbidrag (anslutningsavgift gata/park) sedan år 2018. Dock återfinns anslutningsavgifter för gata och park, som minskar anläggningstillgångarnas värde, redovisade fram till och med bokslutet år 2017 i anläggningsredovisningen.

Internt bidrag till VA-verksamheten

Under räkenskapsåret har finansförvaltningen gett VA-verksamheten ett internt bidrag på 5,8 mnkr för att täcka under åren uppkomna underskott. Taxekollektivet ska inte stå risken för en för låg taxa enligt VA-lagen utan den risken är kommunens. Ett eventuellt överskott ska dock återbetalas till kollektivet. För mer information om VA-verksamheten, se sid 92.

Skatteintäkter

SKL:s decemberprognos har använts vid redovisningen av skatteintäkterna.

Leasing

Under 2021 gjordes en inventering av hyresavtal fastighet. Avtal som har klassificerats som finansiell leasing har i enlighet med rekommendation lyfts in i balansräkningen på både tillgångs- och skuldsidan. Kriterier som använts vid klassificeringen är bl.a. längd på avtalet.

Koncernredovisning

Falköpings kommun äger följande företag till 100 %:

- Falköpings Hyresbostäder AB med det helägda dotterbolaget Fastighetsaktiebolaget Mösseberg. Bolagskoncernen ingår i sin helhet i koncernredovisningen i denna årsredovisning.
- Hotellfastigheter i Falköping AB

Under året har Ekehagens Forntidsby AB likviderats.

Dessutom äger kommunen 49 % av Falbygdens Bredband AB och är även stiftare till Stiftelsen Ekehagens Forntidsby. Under rubriken Koncernredovisning i de finansiella rapporterna ingår Falköpings kommun och Falköpings Hyresbostäder AB. Övriga företag bedöms vara för små för att ingå.

Proportionell konsolideringsmetod tillämpas vid upprättande av koncernredovisning.

Kassaflödesanalys

Indirekt metod tillämpas vid upprättande av kassaflödesanalys.

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 2 VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Försäljningsintäkter	54 104	46 630	54 104	46 630
Taxor och avgifter	123 739	116 153	123 739	116 153
Hyror och arrenden	183 711	180 690	49 933	47 918
Bidrag	254 527	224 849	254 527	224 849
Vinster vid avyttring av tillgångar	22 760	9 930	22 760	9 930
Försäkringsersättningar	0	0	0	0
Övriga intäkter	88 375	87 794	80 698	83 470
Summa verksamhetens intäkter	727 217	666 044	585 762	528 949
NOT 3 VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Lön förtroendevalda	-8 704	-8 381	-8 456	-8 140
Lön personal	-1 291 115	-1 251 551	-1 275 880	-1 235 989
Sociala avgifter	-394 850	-380 961	-390 050	-376 145
Pensionskostnader och särskild löneskatt	-134 836	-147 133	-133 232	-145 497
Material och tjänster	-463 647	-449 855	-440 189	-399 938
Bidrag, vård och ersättningar	-375 277	-354 976	-375 277	-354 976
Förluster vid avyttring av tillgångar	0	-3 499	0	-3 499
Förändring av avsättning	6 935	3 177	6 935	3 177
Skatt på årets resultat	-2 435	-4 883	0	0
Summa verksamhetens kostnader	-2 663 930	-2 598 060	-2 616 150	-2 521 006
NOT 4 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR				
Avskrivning immateriella anläggningstillg	-1 321	-1 232	-1 240	-1 157
Avskrivning byggnader och anläggningar	-148 165	-142 439	-112 709	-105 280
Avskrivningar maskiner och inventarier	-30 066	-30 745	-28 461	-28 472
Avskrivningar finansiell leasing	-13 250	-12 226	-13 250	-12 226
Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Summa avskrivningar och nedskrivningar	-192 801	-186 641	-155 659	-147 134
NOT 5 SKATTEINTÄKTER				
Preliminär kommunalskatt	1 542 391	1 477 824	1 542 391	1 477 824
Slutavräkning föregående år, justering	10 622	5 496	10 622	5 496
Slutavräkning innevarande år, prognos	38 896	38 050	38 896	38 050
Summa skatteintäkter	1 591 909	1 521 371	1 591 909	1 521 371
NOT 6 GENERELLA STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING				
Inkomstutjämning	461 337	429 042	461 337	429 042
Regleringsbidrag/-avgift	91 691	71 643	91 691	71 643
Kostnadsutjämning	114 628	20 281	114 628	20 281
LSS-utjämning	22 560	103 732	22 560	103 732
Kommunal fastighetsavgift	73 635	98 974	73 635	98 974
Generella bidrag från staten	5 387	18 520	5 387	18 520
Summa generella statsbidrag och utjämning	769 239	742 192	769 239	742 192

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 7 FINANSIELLA INTÄKTER				
Utdelningar på aktier och obligationer	1 155	326	1 208	369
Realiserad vinst på försäljning av fin anläggningstillg	2 380	26	2 380	8
Orealiserad värdestegring på placeringsmedel	0	16 120	0	16 120
Borgensavgift	0	0	1 680	1 994
Ränteutäkt	1 829	441	1 602	415
Övriga finansiella intäkter	2	120	0	120
Summa finansiella intäkter	5 367	17 033	6 871	19 026
NOT 8 FINANSIELLA KOSTNADER				
Räntekostnader	-14 583	-8 656	-10 419	-4 918
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-3 615	-2 086	-3 615	-2 086
Resultat vid försäljning av placeringsmedel	4 445	0	4 445	0
Orealiserad värdeminskning placeringsmedel	-17 921	0	-17 921	0
Räntekostnad på leasingsskuld	-3 235	-3 546	-3 235	-3 546
Övriga finansiella kostnader	-2 901	-4 981	-2 901	-4 981
Summa finansiella kostnader	-37 809	-19 269	-33 645	-15 531
NOT 9 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
<i>Förvärvade immateriella anläggningstillgångar</i>				
Ingående anskaffningsvärde	6 180	5 570	3 956	3 428
Inköp	587	610	587	528
Utgående anskaffningsvärde	6 767	6 180	4 543	3 956
Ingående ack.avskrivningar	-4 413	-3 181	-2 395	-1 238
Årets avskrivningar	-1 321	-1 232	-1 240	-1 157
Utgående ack. avskrivningar	-5 734	-4 413	-3 634	-2 395
Utgående redovisat värde	1 032	1 766	908	1 561
Genomsnittlig avskrivningstid (år)				3
<i>Immateriella tillgångar</i>				
Redovisat värde vid årets början	1 767	2 389	1 561	2 190
Årets investeringar	587	610	587	528
Utrangeringar och avyttringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-1 321	-1 232	-1 240	-1 157
Övriga förändringar	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	1 032	1 766	908	1 561

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 10 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>				
Ingående anskaffningsvärde	5 361 924	5 052 236	3 935 219	3 706 848
Inköp	178 480	328 392	155 622	244 457
Nya finansiella leasingavtal	14 038		14 038	0
Försäljningar	-74 511	-10 689	-742	-10 689
Utrangeringar	-3 476	-8 015	-3 476	-5 397
Överföringar	5 867	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	5 482 322	5 361 924	4 100 661	3 935 219
Ingående ack. avskrivningar	-1 750 358	-1 601 528	-1 311 700	-1 197 516
Försäljningar	0	1 418	0	1 418
Utrangeringar	17 529	4 467	3 476	1 904
Överföringar	-5 867	0	0	0
Årets avskrivningar	-148 165	-142 489	-112 709	-105 280
Årets avskrivningar på leasade tillgångar	-13 250	-12 226	-13 250	-12 226
Utgående ack. avskrivningar	-1 900 111	-1 750 358	-1 434 183	-1 311 700
Ingående ack. nedskrivningar	-12 518	-12 518	-5 160	-5 160
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ack. nedskrivningar	-12 518	-12 518	-5 160	-5 160
Pågående anläggningar	134 167	73 454	131 144	70 679
Utgående redovisat värde	3 703 861	3 672 504	2 792 463	2 689 039
Genomsnittlig avskrivningstid (år)				33
<i>Maskiner och inventarier</i>				
Ingående anskaffningsvärde	520 761	487 492	481 025	449 225
Inköp	23 583	33 883	22 483	32 032
Försäljningar	-15 617	-614	0	-232
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	-5 867	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	522 860	520 761	503 508	481 025
Ingående ack. avskrivningar	-400 580	-370 354	-376 128	-347 793
Försäljningar	4 897	519	0	137
Utrangeringar	0	0	0	0
Överföringar	5 867	0	0	0
Årets avskrivningar	-30 066	-30 745	-28 461	-28 472
Utgående ack. avskrivningar	-419 882	-400 580	-404 589	-376 128
Utgående redovisat värde	102 980	120 181	98 919	104 896
Genomsnittlig avskrivningstid (år)				16

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Redovisat värde vid årets början	3 792 684	3 754 811	2 793 935	2 757 772
Årets aktiverade investeringar	202 063	362 275	178 105	276 488
Nya finansiella leasingavtal	14 038		14 038	0
Utrangeringar och avyttringar	-71 178	-12 914	-742	-12 859
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-178 231	-173 234	-141 170	-133 751
Årets avskrivningar på leasade tillgångar	-13 250	-12 226	-13 250	-12 226
Övriga förändringar	0	0	0	0
Pågående investeringar, förändring under året	60 712	-126 029	60 465	-81 490
Redovisat värde vid årets slut	3 806 841	3 792 685	2 891 382	2 793 934
NOT 11 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
<i>Aktier</i>				
Falköpings Hyresbostäder	0	0	4 600	4 600
Hotellfastigheter i Falköping	3 400	3 400	3 400	3 400
Falbygdens Bredband	125	125	125	125
Ekehagens forntidesby	0	375	0	375
Mularps vind	5 725	5 725	5 725	5 725
Nedskrivning Mularps vind	-3 853	-3 853	-3 853	-3 853
Backgårdens vind	330	330	330	330
Nedskrivning Backgårdens vind	-300	-300	-300	-300
Inera	43	43	43	43
Södra Skogsägarna	138	138	138	138
Summa aktier	5 608	5 983	10 208	10 583
<i>Andelar</i>				
Falbygdens Mat & Kultur	75	75	75	75
Svensk turism	10	10	10	10
Svenska turistrådet	30	30	30	30
Kommuninvest	27 870	24 546	27 870	24 546
Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)	7 407	7 407	7 407	7 407
Bruk för alla	0	0	0	0
Bostadsrätter	9	9	9	9
Andra långfristiga värdepappersinnehav	40	40	0	0
Summa andelar	35 441	32 117	35 401	32 077
<i>Långfristig utlåning</i>				
Mularps Vind	780	780	780	780
Backgården Vind	750	750	750	750
Ekehagen	2 500	2 500	2 500	2 500
Vilske Hembygdsförening	64	64	64	64
Slöta Natur- och hembygdsförening	100	100	100	100
Folkets parkförening	100	100	100	100

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
Övriga	0	90	0	0
Summa Långfristig utlåning	4 294	4 384	4 294	4 294
Summa finansiella anläggningstillgångar	45 343	42 484	49 903	46 954
NOT 12 BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR				
E20				
<i>Bidrag</i>	70 000	70 000	70 000	70 000
<i>Upplösning (10 år)</i>	-56 000	-49 000	-56 000	-49 000
Cirkulationsplats kv Megaliten väg 46				
<i>Bidrag</i>	12 950	12 950	12 950	12 950
<i>Upplösning (25 år)</i>	-1 822	-1 338	-1 822	-1 338
Summa bidrag till statlig infrastruktur	25 128	32 612	25 128	32 612
NOT 13 FÖRRÅD OCH EXPLOATERINGSMARK				
Förråd, IT-utrustning	30	30	30	30
Förråd, VA-material	2 096	1 614	2 096	1 614
Förråd, sjukvårdsmaterial	0	0	0	0
Förråd, bränsle/vitvaror	347	326	0	0
Exploateringsmark	1 523	1 553	1 523	1 553
Summa förråd och exploateringsmark	3 996	3 523	3 649	3 197
NOT 14 KORTFRISTIGA FORDRINGAR				
Kundfordringar	32 693	34 119	34 085	35 384
Preliminär skatt	0	25 548	0	25 548
Fordran fastighetsavgift	57 455	49 454	57 455	49 454
Fordran skatteintäkter	83 746	19 770	83 746	19 770
Fordran moms och momsersättning	20 090	14 377	20 090	14 377
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	42 567	50 689	38 507	48 223
Övriga kortfristiga fordringar	32 374	4 299	28 646	2 333
Summa kortfristiga fordringar	268 926	198 256	262 530	195 088
NOT 15 KASSA OCH BANK				
Kassa	54	52	46	29
Bank	104 366	181 415	72 902	120 065
Plusgiro	0	3 664	0	3 664
Summa kassa och bank	104 419	185 130	72 947	123 757

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 16 EGET KAPITAL				
Eget kapital	-1 473 917	-1 331 250	-1 302 013	-1 174 149
Årets resultat	-199 192	-142 668	-148 327	-127 865
Summa eget kapital	-1 673 109	-1 473 917	-1 450 340	-1 302 013
därav disponeras för pensioner intjänade före 1999	-77 000	-77 000	-77 000	-77 000
därav resultatutjämningsreserv	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
därav social investeringsreserv	-1 599	-2 296	-1 599	-2 296
NOT 17 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE				
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	-179 116	-153 373	-179 116	-153 373
Nyintjänad pension, varav	0	0	0	0
- förmånsbestämd ålderspension	-10 392	-11 088	-10 392	-11 088
- Särskild avtalspension	-3 662	-3 292	-3 662	-3 292
- PA-KL	-5 013	-549	-5 013	-549
- nyintjänad PBF/PRF	5 265	0	5 265	0
- nyintjänad OPF_KL	-197	0	-197	0
Årets utbetalningar	4 076	2 663	4 076	2 663
Slutbetalning FÅP	0	-192	0	-192
Utbetalning ÖK-SAP	-146	-590	-146	-590
Nya efterlevandepensioner	-3 615	-1 913	-3 615	-1 913
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0	0	0	0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	-6 065	0	-6 065
Visstidspension och avgångsersättning	399	-349	399	-349
Övrig post	3 278	-2 072	3 278	-2 072
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/ överföring till stiftelse	0	0	0	0
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värde- förändringar på stiftelsens tillgångar.	0	0	0	0
Överfört till ordinarie beräkning	0	2 808	0	2 808
Förändring av löneskatt	-2 524	-5 104	-2 524	-5 104
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	-191 648	-179 116	-191 648	-179 116
NOT 18 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR				
<i>Avsatt för återställande av deponier*</i>				
Redovisat värde vid årets början	-33 540	-38 017	-33 540	-38 017
Nya avsättningar, omberäkning av värdet	-3 810	-624	-3 810	-624
lanspråkstagna avsättningar	9 130	5 101	9 130	5 101
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Utgående avsättning	-28 220	-33 540	-28 220	-33 540
* Avser deponierna i Falevi, Floby och Stenstorp.				

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
<i>Avsatt för bidrag till statlig infrastruktur*</i>				
Redovisat värde vid årets början	-52 625	-69 156	-52 625	-69 156
Omklassificering från långfr skuld	0	0	0	0
Nya avsättningar	0	0	0	0
lanspråkstagna avsättningar	10 022	21 071	10 022	21 071
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	-1 338	-4 540	-1 338	-4 540
Utgående avsättning	-43 941	-52 624	-43 941	-52 624
* Avsättning E20 (67,6 mnkr) och vägbro Jönköpingsbanan, Vartofta (0,3 mnkr).				
<i>Avsatt för saneringsåtgärder*</i>				
Redovisat värde vid årets början	-1 300	0	-1 300	0
Nya avsättningar, omberäkning av värdet	0	-1 300	0	-1 300
lanspråkstagna avsättningar	550	0	550	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Utgående avsättning	-750	-1 300	-750	-1 300
* Avser saneringsåtgärder kv Örningen 2, Stenstorp samt saneringsåtgärder Sankt Göran 23.				
<i>Avsatt för uppskjuten skatt</i>				
Redovisat värde vid årets början	-19 475	-18 189	0	0
Förändring temporär skillnad fastigheter/boläneposter	-2 176	-1 185	0	0
Förändring uppskjuten skatt obeskattade reserver	1 534	-101	0	0
Utgående avsättning	-20 117	-19 475	0	0
Summa avsättningar	-284 676	-286 055	- 264 559	-266 580
NOT 19 LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Ingående låneskuld	-1 942 208	-1 917 108	-1 114 513	-1 084 413
Nyplåning under året	-34 400	-50 000	0	-50 000
Omfört till kortfristig skuld	63 995	19 900	60 795	19 900
Årets amortering	194 055	5 000	0	0
Summa långfristig låneskuld	-1 718 558	-1 942 208	-1 053 718	-1 114 513
Långfristiga skulder finansiell leasing				
Ingående låneskuld	-115 257	-127 624	-115 257	-127 624
Nya leasingavtal	-14 038	0	-14 038	0
Årets amortering	13 689	12 367	13 689	12 367
Summa långfristig låneskuld	-115 606	-115 258	-115 606	-115 258

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
<i>Investeringsbidrag</i>				
Ingående värde	-48 124	-34 362	-48 124	-34 362
Nya bidrag	-2 530	-15 125	-2 530	-15 125
Resultatförda bidrag	2 322	1 364	2 322	1 364
Summa förutbetalda investeringsbidrag	-48 332	-48 124	-48 332	-48 124
Återstående antal år (vägt snitt)				
<i>Anslutningsavgifter VA</i>				
Ingående värde	-23 641	-19 867	-23 641	-19 867
Nya anslutningsavgifter	-3 853	-4 202	-3 853	-4 202
Resultatförda avgifter	511	429	511	429
Summa förutbetalda anslutningsavgifter	-26 983	-23 641	-26 983	-23 641
Återstående antal år (vägt snitt)				
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras och intäktsförs linjärt under den period över vilken de tillgångar som finansierats med hjälp av investeringsbidraget respektive anslutningsavgiften skrivs av.				
Summa långfristiga skulder	-1 909 479	-2 129 229	-1 244 638	-1 301 534
NOT 20 KORTFRISTIGA SKULDER				
Leverantörsskulder	-117 618	-108 159	-102 521	-98 280
Upplupna räntor	-3 572	-800	-2 651	-448
Upplupen pensionskostnad	-66 736	-65 232	-66 736	-65 232
Semesterlöneskuld	-116 714	-118 170	-114 209	-115 925
Kortfristig del av låneskuld	-20 710	-21 000	-17 510	-16 000
Förutbetalda skatteintäkter	0	0	0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-69 846	-89 428	-51 040	-68 174
Övriga kortfristiga skulder	-108 568	-118 226	-107 586	-116 679
Summa kortfristiga skulder	-503 764	-521 015	-462 253	-480 738
NOT 21 VINST/FÖRLUST VID AVYTTRING AV TILLGÅNGAR				
Fastigheter				
Försäljningspris	18 749	12 665	18 749	12 665
Momsjustering	0	-1 606	0	-1 606
Bokfört värde	-742	-8 315	-742	-8 260
Realisationsvinst	18 007	2 799	18 007	2 799
Försäljningspris	66 838	0	0	0
Bokfört värde	-74 723	-3 493	0	-3 493
Realisationsförlust	-7 885	-3 548	0	-3 493
Vinst/förlust vid försäljning fastighet	10 122	-749	18 007	-694

NOTFÖRTECKNING (TKR)	KOMMUNKONCERN		KOMMUNEN	
	2022	2021	2022	2021
Inventarier, maskiner och fordon				
Försäljningspris	1 919	1 525	1 877	1 367
Bokfört värde	0	-89	0	-89
Realisationsvinst	1 919	1 436	1 877	1 278
Försäljningspris	0	0		0
Bokfört värde	-18	0		0
Realisationsförlust	42	0	0	0
Vinst/förlust vid försäljning invent/maskin	1 961	1 436	1 877	1 278
Exploateringsfastighet				
Försäljningspris	2 909	6 911	2 909	6 911
Bokfört värde	-33	-947	-33	-947
Vinst	2 876	5 964	2 876	5 964
Försäljningspris	0	0	0	0
Bokfört värde	0	0	0	0
Förlust	0	0	0	0
Vinst/förlust vid försäljning exploateringsmark	2 876	5 964	2 876	5 964
NOT 22 ANSVARFÖRBINDELSE FÖR PENSIONER				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt	625 197	633 710	625 197	633 710
Ränte- och basbeloppsuppräknig	15 260	9 138	15 260	9 138
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Pension till efterlevande	0	0	0	0
Årets utbetalningar	-30 928	-30 884	-30 928	-30 884
Aktualisering	0	0	0	0
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	15 810	0	15 810
Övrig post	-1 546	-915	-1 546	-915
Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0	0	0	0
Ökning/minskning av ansvarsförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	-4 175	-1 662	-4 175	-1 662
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	603 808	625 197	603 808	625 197
NOT 23 BORGEN OCH ÖVRIGA ANSVARFÖRBINDELSE				
Kommunägda företag				
Falköpings Hyresbostäder	0	0	672 040	797 390
Övriga				
Föräldrakooperativet Borgunda-Dala daghem ek för	0	0	0	0
Bostadsrättsföreningen Repslagaren (fd Tryggheten)	6 228	6 524	6 228	6 524
Bredband Jättene	2 500	2 500	2 500	2 500
Luttra fiber ek för	0	0	0	0
Övriga	310	276	0	0
Summa borgen och övriga ansvarsförbindelser	9 038	9 300	680 768	806 414
NOT 24 RÅKENSKAPSREVISION				

<i>Kommunen</i>
Total kostnad för räkenskapsrevision kommunen: 0,2 mnkr (avser kostnad till sakkunnigt biträde) .
Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2022.
Den totala kostnaden för revision (inkl. verksamhetsrevision) uppgår till 1,3 mnkr för år 2022, varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till 0,8 mnkr.
<i>Bolaget</i>
Arvode sakkunnigt biträde bolaget: 0,3 mnkr
Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.
NOT 25 SÄRREDOVISNINGAR
Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.
Särredovisningen återfinns på sidan 92 i detta dokument.

Driftredovisning

Driftredovisningen är kommunens interna redovisning. Den är indelad i tre block: skattefinansierade nämnder, centrala poster och taxefinansierad verksamhet. Kommunfullmäktige beslutar om budgetramar och fördelar skattemedlen till nämnderna. Centrala poster är exempelvis pensioner, bidrag till statlig infrastruktur och vinster/förluster vid avyttring av tillgång. Taxefinansierad verksamhet finansieras i princip av abonnenterna och inte via skattemedel.

(belopp i mnkr)	Intäkter			Kostnader			Nettokostnad		Nettokostnadsavvikelse	
	2022			2022			2022	2021	2022	
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall	Utfall	mnkr	%
Skattefinansierad verksamhet										
Nämnder										
Barn- och utbildningsnämnden	179,0	197,4	18,4	-1 004,6	-1 035,7	-31,1	-838,3	-790,6	-12,6	-1,5%
Byggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	-1,0	-0,8	0,2	-0,8	-0,7	0,2	17,9%
Kommunstyrelsen	20,8	24,0	3,2	-129,5	-134,6	-5,1	-110,6	-102,7	-1,9	-1,7%
Kompetens- och arbetslivsnämnden	38,4	40,9	2,5	-150,5	-164,8	-14,2	-123,9	-99,5	-11,8	-10,5%
Kultur- och fritidsnämnden	15,5	18,2	2,6	-88,5	-91,3	-2,8	-73,2	-75,4	-0,2	-0,3%
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	57,5	64,6	7,1	-90,7	-98,4	-7,7	-33,8	-33,0	-0,6	-1,8%
Socialnämnden	221,0	288,6	67,6	-1 068,7	-1 113,3	-44,6	-824,8	-813,6	23,0	2,7%
Äldreomsorg och funktionsnedsättning	215,2	274,9	59,7	-918,7	-939,6	-21,0	-664,7	-639,1	38,8	5,5%
Individ- och familjeomsorg	5,8	13,6	7,9	-150,0	-173,7	-23,7	-160,0	-174,6	-15,8	-10,9%
Tekniska nämnden	393,0	396,2	3,2	-580,5	-596,4	-15,8	-200,2	-192,6	-12,7	-6,8%
Kommunrevisionen	0,0	0,0	0,0	-1,3	-1,4	-0,1	-1,3	-1,3	0,0	-3,1%
Valnämnden	0,9	0,9	0,0	-1,7	-2,1	-0,4	-1,2	0,0	-0,4	-52,2%
Överförmyndare	0,0	0,1	0,1	-4,0	-5,4	-1,4	-5,2	-4,6	-1,2	-30,8%
Summa nämnder	926,1	1 030,9	104,8	-3 121,2	-3 244,2	-123,1	-2 213,4	-2 114,1	-18,3	-0,6%
Centrala poster										
Personalomkostnarpålägg inkl. arbetsgi- varavg, pensioner o särsk löneskatt	-9,0	505,9	514,9	0,0	-485,4	-485,4	20,5	8,4	29,5	
Pensionsutbet på ansförb, inkl. särsk löneskatt	0,0	0,0	0,0	-36,0	-34,8	1,2	-34,8	-38,4	1,2	
Förändring av semesterlöneskuld	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	1,7	1,7	-5,6	1,7	
Löneutrymme	0,0	0,0	0,0	1,3	2,0	0,7	2,0	4,2	0,7	
Moms omsorgsboende	5,0	4,2	-0,8	0,0	0,0	0,0	4,2	4,0	-0,8	
Fastighetsskatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	
Tillfällig budgetpott, oförutsett	0,0	0,0	0,0	-2,7	0,0	2,7	0,0	-2,3	2,7	
Lokalhyra på lokaler som ska avyttras	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,5	-1,4	-0,5	
SIR	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,6	-0,6	-0,1	-0,6	
Vinst vid avyttring av tillgångar	5,0	22,4	17,4	0,0	-0,1	-0,1	22,3	9,3	17,3	
Förlust vid avyttring av tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,7	0,0	
Rivningskostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Försäkringsersättning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Bidrag till statlig infrastruktur (E20)	0,0	0,0	0,0	-7,0	-7,5	-0,5	-7,5	-7,5	-0,5	
Avsättning deponier	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,8	-3,8	-3,8	-0,6	-3,8	
Övrigt finansverksamheten	0,0	3,0	3,0	0,0	9,0	9,0	12,0	12,2	12,0	
Summa centralt	1,0	535,5	534,5	-44,3	-520,0	-475,7	15,5	-21,5	58,8	
SUMMA SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	927,1	1 566,4	639,3	-3 165,5	-3 764,3	-598,7	-2 197,9	-2 135,6	40,5	

Tabellen fortsätter på nästa sida.

(belopp i mnkr)	Intäkter			Kostnader			Nettokostnad		Nettokostnads- avvikelse	
	2022			2022			2022	2021	2022	
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Utfall	Utfall	mnkr	%
Taxefinansierad verksamhet										
Vatten och avlopp	67,0	72,5	5,6	-67,0	-70,6	-3,6	1,9	0,6	1,9	
Biogas	5,1	5,4	0,3	-7,8	-10,1	-2,3	-4,7	-4,7	-2,0	
Summa taxefinansierad verksamhet	72,1	77,9	5,9	-74,8	-80,7	-6,0	-2,8	-4,1	-0,1	
Totalt	999,2	1 644,3	645,2	-3 240,3	-3 845,0	-604,7	-2 200,7	-2 139,7	40,5	
Övriga poster										
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	-148,7	-155,7	-7,0	-155,7	-147,1	-7,0	
Återföring av kapitalkostnader	170,4	175,0	4,6	0,0	0,0	0,0	175,0	166,1	4,6	
Skatteintäkter	0,0	0,0	0,0	1 528,6	1 591,9	63,3	1 591,9	1 521,4	63,3	
Generella statsbidrag	0,0	0,0	0,0	757,1	769,2	12,1	769,2	742,2	12,1	
Återföring av statsbidr till nämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,7	-4,7	-4,7	-18,5	-4,7	
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	9,0	6,8	-2,2	6,8	19,0	-2,2	
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	-16,0	-33,6	-17,6	-33,6	-15,5	-17,6	
Summa övriga poster	170,4	175,0	4,6	2 130,0	2 174,0	44,0	2 349,0	2 267,5	48,6	
ÅRETS RESULTAT	1 169,6	1 819,3	649,7	-1 110,3	-1 671,0	-560,7	148,3	127,9	89,0	

Barn- och utbildningsnämnden

	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Budget 2022	Avvik 2022
Förskola	132 519	133 049	136 284	3 765
Grundskola	327 874	279 072	325 195	-2 679
Gymnasium	102 650	97 513	101 653	-997
Övrigt	275 257	280 991	262 539	-12 718
Summa nämnden	838 301	790 625	825 671	-12 629

From 2022 tillämpas nya fördelningsmodeller i både för- och grundskolan och i dessa modeller ingår de största statsbidragen som anslag och den externa intäkten bokförs centralt. Utöver detta fördelar den nya modellen i grundskolan ut medel som tidigare legat under Specialpedagogiskt cent-rum och Centrum för flerspråkighet. Sammantaget innebär det att budgeten och utfall för grundskolan ökat markant jämfört med föregående år, men en motsvarande minskning finns under övrigt.

Budgeten för de tre skolformerna ovan är endast för kommunal verksamhet, dvs kostnaden för barn och elever hos annan huvudman ligger under övrigt. Både grundskolan och gymnasieskolan har 2022 en negativ avvikelse mot budget, medan förskolan har en positiv avvikelse mot budget.

Underskottet både i grundskolan och gymnasieskolan beror till stor del på högre externa kostnader än budgeterat. Dels har de enheter som haft överskott under året använt del av det till inköp i slutet av året, men man kan även konstatera att den höga inflationen nu syns i barn- och utbildningsnämndens externa kostnader.

Det största underskottet är dock under övrigt. Där bokförs exempelvis hyror, städ, centrala funktioner såsom förvaltningskontoret och SPC, men framförallt interkommunala kostnader.

En del av nämndens underskott på övriga poster kan förklaras med intäktsbortfall från migrationsverket, men den största delen ligger i ökade interkommunala kostnader, främst på grundskolan och gymnasieskolan.

Kommunstyrelsen

	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Budget 2022	Avvik 2022
Kommunledningsförvaltningen	-93 511	-86 620	-91 934	-1 577
Samverkan och samordning	-9 897	-9 050	-9 900	3
Politik	-7 210	-7 070	-6 900	-310
Summa nämnden	-110 618	-102 740	-108 734	-1 884

Kommunstyrelsen utfall per den sista december är 110 618 tkr. Ett underskott jämfört mot årets budget med 1 884 tkr.

Utfall sista december för kommunledningsförvaltningen är 93 511 tkr. En avvikelse mot budget med 1 577 tkr i underskott. Inom kommunledningsförvaltningen finns överskott och underskott inom verksamheterna. Överskottet i personalkostnaderna bestod av vakanser där rekryteringarna tillsätts under vår och höst istället för vid årets början i enlighet med lagd budget. Underskotten är kopplat till campingen och skidbacken samt konsultkostnader.

Inom Politik är utfall 7 210 tkr. En avvikelse mot budget om 310 tkr i underskott. Detta beror på det beslut från kommunfullmäktige den 29 november år 2021, § 129 där kommunstyrelsen fick i uppdrag att ta fram ett förslag på en organisation där inriktningen är att tekniska nämndens ansvarsområden flyttas till kommunstyrelsen. Syftet är att den ska organiseras som ett tekniskt utskott under kommunstyrelsen. Utredning är klar och kostnader från konsult kom i mars 2022. Avvikelse från budget avser konsultkostnader. Ett kommunfullmäktigemöte i januari blev inställt och på grund av detta blir utfall ett mindre överskott. Tillsammans genererar detta ett totalt underskott för området politik.

Kompetens- och arbetslivsnämnden

	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Budget 2022	Avvik 2022
Utbildning av vuxna	-32 425	-29 873	-31 310	-1 115
Arbetsmarknad	-71 399	-52 628	-60 352	-11 047
Gemensamt	-20 062	-16 970	-20 469	407
Summa nämnden	-123 886	-99 471	-112 131	-11 755

Resultatet för 2022 uppgår till -123,8 mkr vilket är 11,7 mkr lägre än budgeterat resultat och i linje med prognosen som gavs i oktober. Det är framförallt högre kostnader än budgeterat som förklarar avvikelsen och majoriteten härleds ekonomiskt bistånd.

Verksamhetens samlade intäkter uppgår till 40,8 mkr vilket är 2,4 mkr högre än budgeterat. Intäkter i form av bidrag från Arbetsförmedlingen uppgår till

16,3 mkr vilket är 5,8 mkr mer än budgetera. Det är framförallt lönebidrag som uppstått som en följd av fler subventionerade anställningar genom den riktade insatsen om 5 mkr. Det kompenserar andra intäktsposter som inte når budgeterad nivå. Det rör sig exempelvis om lägre intäkter från statligt finansierade projekt som inte genomförts som planerat samt lägre statsbidrag för yrkesutbildningar.

Kostnaderna uppgår till 164,7 mkr vilket är 14,2 mkr högre än budget. På kostnadssidan konstateras att den största avvikelsen finns under Stöd- och försörjningsenhetens verksamhetskostnader. Avvikelsen mot budget uppgår till -10,2 mkr. Efter justeringar för återbetalningar är nettoavvikelsen för ekonomiskt bistånd under året 9,6 mkr.

Personalkostnaderna överskrider budget med 3,7 mkr. Dock måste även här tas hänsyn till den riktade insatsen om 5 mkr där budget saknas. Medlen är budgeterade som övriga verksamhetskostnader. Exkluderas de 8,0 mkr är utfallet 4,3 mkr lägre än budget varav 2,8 mkr inom lärande för vuxna. Avvikelsen förklaras delvis av en anpassning till lägre verksamhetsvolym, delvis av vakanser som uppstått.

Kultur- och fritidsnämnden

	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Budget 2022	Avvik 2022
Stab, strategi	-12 780	-13 044	-13 356	576
Kulturarv	-7 029	-7 919	-6 630	-399
Bibliotek	-9 367	-9 341	-9 590	223
Bad & Fritid	-37 878	-40 143	-37 216	-662
Öppen ungdomsverksamhet	-6 137	-4 945	-6 187	50
Summa nämnden	-73 191	-75 392	-72 979	-212

Kultur-och fritidsnämndens utfall för året 2022 uppgår till minus 73,2 miljoner kronor, utfallet för nämnden innebär ett underskott med minus 0,2 miljoner kronor i förhållande till budget.

Den allmänna prisökningen orsakad av oron i omvärlden har påverkat förvaltningen där kostnaderna för livsmedel, drivmedel och el är påtagliga inom alla avdelningar. Utfallet påverkas även av de två nya verksamheterna som startades under december

månad år 2022, Mössebergsbacken och Gröna Jobb. De nya verksamheternas kostnader är inte budgeterade för år 2022, då budgetmedel inte hade tilldelats för driften. Det högre utfallet av kostnader motverkas till viss del i förvaltningen genom ett överskott inom Stab & Strategi som uppstod efter en tid vakans av förvaltningschefstjänsten.

Hos kulturverksamheten har det under året 2022 återfunnits en avsaknad i återgången av besöksantalet och därmed i intäkterna för hur det var innan pandemin. På Ekehagens Forntidsby var intresset för bokningar till vårens skolverksamhet bra och besöksantalet återgått till hur det var innan restriktionerna men inte i samma omfattning. Samtidigt finns det sammantaget i förvaltningen ett högre utfall av intäkterna jämfört med budget. Ett högre utfall av intäkterna består främst av inkomna stadsbidrag. Vilket är, bland annat, medel från Statens kulturråd för Stärkta bibliotek och litteraturinköp men även av övriga extra bidrag och intäkter för event som har inkommit till förvaltningen men som inte var budgeterade för under året 2022.

Nämndens utfall, i form av ett underskott, är i huvudsak knutna till ökade kostnader i och med övertagandet av nya verksamheter. Sammantaget visar utfallet, trots högre kostnader, att förvaltningen i huvudsak följer budgeten för året. Det högre utfallet av intäkter i förhållande till budget balanseras mot de ökade kostnaderna som förvaltningen har i sitt utfall under verksamhetsåret 2022.

Under året 2022 tilldelades nämnden tillfälliga strategiska utvecklingsmedlen om totalt 1,6 miljoner kronor för två projekt att bedriva under verksamhetsåret 2022.

Projekt Dotorp tilldelades 1 miljon kronor och medlen applicerades i Öppen Ungdomsverksamhets budget. Projekt Sommarlov 2022 erhöll 0,6 miljoner kronor vilket placerades inom Stab & Strategi budget. Tilldelade medel för de båda projekten har nyttjats till dess fullo under året 2022.

Samhällsskydd mellersta skaraborg

	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Budget 2022	Avvik 2022
Gemensam verksamhet	-33 264	-32 622	-32 773	-491
Verksamhet Falköping	-549	-410	-447	-102
Summa nämnden	-33 813	-33 032	-33 220	-593

Resultatet för nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg visar underskott om -0,6 mnkr. Budgetavvikelsen för den gemensamma SMS-verksamhetens nettokostnad uppgick till -1,2 mnkr före slutavräkning. Falköping kommuns andel av underskottet uppgår till -0,5 mnkr.

Året inleddes med en period av mycket hög frånvaro på grund av Covid-19 som gav betydande merkostnader för ersättningspersonal. Oron i omvärlden har påverkat det allmänna prisläget och där förvaltningen främst berörts av höjda el- och drivmedelskostnader. Priset på fordonsbränsle, som är en stor post i budgeten, har ökat med 40 procent jämfört med föregående år. Anpassning till lagkravet om stärkt ledningsförmåga inom räddningstjänsten har inneburit högre kostnader för kompetenshöjning inom organisationen. Antalet ledningsnivåer har utökats och utbildningarna är längre. För att klara tillsynskrav i nya föreskrifter har bemanningen för myndighetsutövning ökat. Organisationens för säkerhetsskydd och brottsförebyggande arbete har förstärkts för att kunna genomföra uppgifterna i överenskommelsen mellan MSB och SKR för att stärka kommunernas förmåga inför höjd beredskap samt ny lag om kommunernas brottsförebyggande ansvar. Vakanta chefsposter har påverkat personalkostnaderna.

Socialnämnden

	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Budget 2022	Avvik 2022
Gemensamt, Vård och omsorg	-664 700	-639 100	-703 500	38 800
Individ- och familjeomsorg	-160 000	-174 600	-144 200	-15 800
Summa nämnden	-824 800	-813 600	-847 700	23 000

Årets resultat, plus 23 mkr, kan enkelt förklaras av två storheter; personalkostnaderna som gav plus 15 mkr, mestadels på grund av vakanta tjänster och svå-

righeter att hitta kompetent personal, och statliga ersättningar för sjuklöner, som gav en intäkt på 6,5 mkr. Lägg därtill riktade statsbidrag där verksamheterna kunnat använda statliga medel för kostnader som annars hade bekostats av budgeterade medel, sammanlagt 9 mkr.

Tekniska nämnden*

*För information om de avgiftsfinansierade verksamheterna, vatten- och avlopp samt biogas, se sid 100 och 102.

	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Budget 2022	Avvik 2022
Park/Gata	-66 773	-66 409	-68 638	1 865
Kost	-97 470	-90 997	-96 940	-530
Fastighet	-28 218	-27 038	-11 090	-17 128
Städ	-1 059	-1 923	-2 004	945
Övrigt	-6 676	-6 241	-8 848	2 172
Summa nämnden	-200 196	-192 608	-187 520	-12 676

Nämndens resultat för 2022 är -200 196 tkr vilket är 106,8 % av budgeten. Avvikelsen för 2022 visar på ett underskott med - 12 676 tkr.

Det oroliga världsläget i spåren från pandemin, krigsläget i Ukraina och omställningar för klimatanpassningar har stor påverkan på nämndens kostnader. Stora prisökningar på exempelvis livsmedel, mediakostnader och bränslepriser kan konstateras. Park/Gata redovisar ett överskott, detta kan till viss del härledas till utvecklingen i världsläget som har gett effekter i kraftigt ökade kostnader för el och bränsle. För att parera detta har avdelningen varit återhållsamma under andra delen av året och när t.ex. vinterväghållningen nästan uteblev under hösten har denna återhållsamhet istället inneburit att ett överskott upparbetats. Gatubelysningen överskred dock budgeten med 800 tkr på grund av det kraftigt ökade elpriset.

Kostavdelningen har trots stora prishöjningar på livsmedel, papper och plast, ett visst mått av utökad personaltid och ett ökat antal serverade måltider endast gjort ett mindre underskott med - 530 tkr i bokslutet för 2022. Kostavdelningen har haft med sig en rymlig budget från tidigare år.

Städavdelningen visar ett resultat på + 945 tkr. Avdelningens överskott beror på att tjänster i övergången mellan pensionsavgångar och rekrytering varit vakanta. Vakanser har varit möjliga under sommaren i samband med att verksamheter varit stängda. En del av den periodiska golvvården har uteblivit i fastigheter där byggprojekt genomförts.

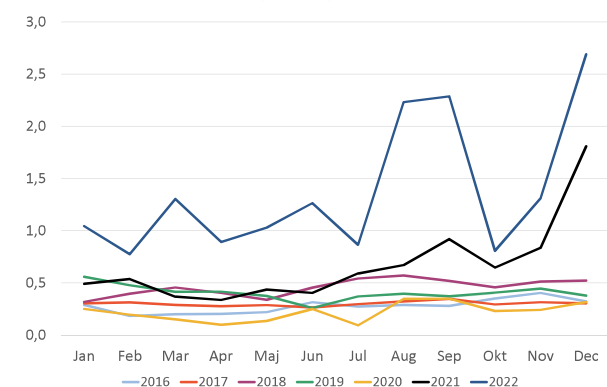
Övrig verksamhet/renhållning. Verksamheten visar ett överskott med 2 172 tkr. En tjänst har varit delvis vakant under året och en del av nämndens reserv finns här. Överskottet kan dock bara möta en bråkdel av nämndens underskott för året.

Arbetet med sluttäckningen av deponierna fortlöper enligt plan. Under 2022 har 10 128 tkr förbrukats varav 9 130 tkr har använts av avsättningen.

Fastighetsavdelningen gör ett underskott med - 17 128 tkr. Kostnadsökningar syns på material och fordonskostnader men den största avvikelser beror på kraftigt ökade mediakostnader. Bara mediakostnaderna uppgår till 45 583 tkr för 2022 och avviker med -13 353 tkr mot budget. Kommunen har rörligt elavtal och spotpriserna ligger på mycket högre nivåer jämfört mot tidigare år.

Diagrammet nedan visar att spotpriserna mellan åren 2016-2022. Under år 2020 var spotpriset på elen aldrig över 35 öre/kWh. År 2021 är endast ett värde under 35 öre/kWh nämligen april med 33,68 öre/kWh. För år 2022 ligger spotpriserna på en nivå som är betydligt högre än tidigare år.

EL - SPOTPRISER MÅNADSSNITT (KR/KWH)

Investeringsredovisning

(MNKR)	NETTOUTGIFT	BUDGET	AVVIKELSE
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET			
Barn- och utbildningsnämnden	-5,7	-4,2	-1,5
Byggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	-46,1	-114,7	68,6
Kompetens- och arbetslivsnämnden	-0,7	-0,7	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-1,5	-1,6	0,1
Samhällsskyddsnämnden	-2,9	-6,6	3,7
Socialnämnden	-3,3	-4,2	0,9
Tekniska nämnden	-143,5	-180,6	37,1
Summa skattefin. verksamhet	-203,6	-312,6	109,0
TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET			
Vatten och avlopp	-29,2	-44,3	15,1
Biogas	0,0	0,0	0,0
Summa taxefin. verksamhet	-29,2	-44,3	15,1
TOTALT	-232,8	-356,9	124,1

Re- och löpande investeringar

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens investeringar har en negativ avvikelse mot budget på 1,5 mnkr för 2022. Detta beror på att de inventarier som behöver köpas in till den ny-bygga skolan i Odensberg inte finns med i nämndens investeringsbudget för 2022. Inventarierna i Odensbergsskolan har en kostnad på 2 mnkr. Utöver detta har inte en utbyggnad av trådlösa nätverk som var planerad kunnat genomföras pga långa leveranstider, vilket ger en positiv avvikelse på 500 tkr. Sammantaget blir således nämndens utfall en negativ avvikelse mot investeringsbudget med 1,5 mnkr för 2022.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens investeringar

Utfall för kommunstyrelsens investering per sista december är 1 462 tkr. Ett överskott mot budget med 7 538 tkr.

Kommunövergripande IT-investeringar

Drygt en miljon av investeringsutrymmet har nyttjats av 2 800 tkr. De stora posterna inom IT-investeringar som har gjorts under året är kopplade till säkerhet. Dels har det investerats i en plattform för att kunna hantera videomöten och meddelanden med höga

krav på konfidentialitet. Dessutom har det investerats inom informationssäkerhetsarbetet inom Teams-projektet. Utöver det finns endel investeringar i hård och mjukvara.

Ekonomisystem

Inget utfall gällande ekonomisystem. Investeringen av nytt ekonomisystem kommer att ske i Skövde kommun. Konsekvensen blir att under år 2023 hamnar kostnaden på drift och fördelas ut per förvaltning. Investeringsmedlen utgår.

Infartsskyltar

Inget utfall av digitala infartsskyltar. Kostnaden uppskattas överstiga de 2 000 tkr som fanns i budget. Ett omtag får göras om projekt ska genomföras. Investeringsmedlen utgår.

Oförutsedda investeringar

Inköp av högtryckspump till konstsnösystemet och en fyrhjuling till slalombacken.

Övrigt

Inköp av Ipads till politik.

Kompetens och arbetslivsnämnden

Årets investeringar är i stort sett i linje med tilldelad budget. Utfallet är 691 tkr i jämförelse med budgeterade 700 tkr. Största delen av investeringarna har gjorts i teknisk utrustning där stor del varit utbyte av specialdatorer till yrkesutbildningar.

Kultur- och fritidsnämnden

För året 2022 uppgår nyttade investeringsmedel till 1,5 miljoner kronor.

Av nämndens investeringsbudget om 1,6 miljoner kronor har därmed, under året 2022, 1,5 miljoner kronor använts för investeringsinköp inom förvaltningen.

Samhällsskyddsnämnden

I planerade investeringar ingår fortsatt förnyelse av fordonsparken genom anskaffning av ny släckbil. Fordonet skulle levererats under hösten men har försenats på grund av bristande tillgång på komponenter i spåren av pandemi och annan omvärldspåverkan. Sista etappen av utbyte av rökskyddsutrustning är genomförd och tagen i bruk under hösten med placering på stationen i Götene. I utfallet ingår även inköp av tvättmaskin för rengöring av rökskyddsutrustning samt ett lastväxlarflak.

Återstående medel om cirka -3,7 mnkr behöver reserveras till ny budget för år 2023 för att genomföra planerade investeringar.

Socialnämnden

Årets investeringar består av möbler och IT-utrustning. It har uppgått till 2 500 tkr.

Tekniska nämnden

Maskiner och inventarier

(MNKR)	NETTO-UTGIFT	BUDGET	AVVIKELSE
Park/Gata	-6 682	-9 600	2 918
Fastighet	-512	-700	188
Modul Nostra	-310	-400	90
Städ	-86	-200	114
Kost	-275	-100	-175
Övrigt	-226	-331	105
SUMMA	-8 091	-11 331	3 240

Städ

Investering har gjorts i en kombimaskin. Arbetet med eventuellt införande av robotskurmaskin och robotdammsugare är framflyttat till 2023.

Kost

Inköp av värmeskåp har gjorts vilket gör att årets investeringsbudget har överskridits. Tidigare år har inte investeringsbudgeten utnyttjats då möjligheterna till reparationer av inventarier i form av värmeskåp har funnits.

Övrigt

Under året har möbler och datorer köpts in till förvaltningen.

Park-Gata

(MNKR)	NETTO-UTGIFT	BUDGET	AVVIKELSE
Offentlig belysning	-1 510	-5 216	3 706
Reinvestering broar	-59	-1 500	1 441
Trafiksäkerhetsåtgärder	-4 555	-4 600	45
Asfaltsunderhåll	-7 104	-7 200	96
Reinvesteringar Marjarp	-578	-500	-78
Reinvestering parker	-1 122	-1 200	78
Reinvestering gatukropp	-1 217	-1 200	-17
SUMMA	-16 145	-21 416	5 271

Reinvesteringar och löpande investeringar för park/gata har följt den fastställda ramen och ryms inom budget för 2022.

Asfaltsarbeten har upphandlats under våren 2022 men avbrutits då det efter utvärdering av anbuderna inte kunde fastställas vilket som var mest ekonomiskt fördelaktigt för kommunen. Ny upphandling har nu kunnat färdigställas och nytt avtal är undertecknat med leverantör där priserna endast påverkats i mindre omfattningen.

Trafiksäkerhetsarbeten på gång- och cykelvägar har genomförts som planerats med fokus på sträckan längs med Danska vägen och de enskilt största insatserna har varit ombyggnation korsningen av Scheele-gatan/Danskavägen och korsningen Aspängsvägen/Danskavägen. För att genomföra satsningar för detta har statsbidrag sökts och erhållits till en summa av 2 760 tkr.

Maskininvesteringar har genomförts enligt maskininvesteringsplanen och bland annat har de två lastbilar som varit beställda sen tidigare levererats och betalats med 2 105 tkr per lastbil. Även en redskapsbärare för 1,8 mnkr har inköpts.

Reinvesteringar för broar och belysningsstolpar har inte genomförts under 2022 enligt budget, då detta istället samlas ihop för att genomföras i större omfattning vid ett samlat tillfälle.

Fastighet

(Mnkr)	NETTO-UTGIFT	BUDGET	AVVIKELSE
Passage, larm	-2 128	-2 000	-128
Reinvesteringar	-21 836	-23 347	1 511
Lokalförändringar utanför ram	-4 631	-3 906	-725
SUMMA	-28 595	-29 253	658

Reinvesteringar för fastighetsavdelningen omfattar åtgärder på kommunens fastigheter med byggnader. Allt från fasadarbeten till teknisk installation.

Exempel på löpande investeringar är komplettering av utebelysning vid skolor och förskolor, upprustning av utemiljön vid skolor.

Lokalförändringar utförs i samråd med övriga förvaltningar, exempel på lokalförändringar är åtgärder som "hyresgästen" vill ha utfört men som inte är ett underhåll.

Taxefinansierad verksamhet

TEKNISKA NÄMNDEN, VA (TKR)	NETTO-UTGIFT	BUDGET	AVVIKELSE
Anslutningar	559	1 500	-941
Anslutningsavgifter	3 853	3 000	853
Nyanslutningar (serviser)	-3 294	-1 500	-1 794
Åtgärder på ledningsnät	-16 405	-22 500	6 095
Åtgärder på anläggningar	-5 345	-5 000	-345
Övriga inventarier	-899	-2 500	1 601
SUMMA VA	-22 090	-28 500	6 410

Reinvesteringsjobb med omläggning av ledningsnät och reliningar fortgår enligt flerårsplan. Reinvesteringstakt på ledningarna under 2022 är på 0,5 %. Orsaken till låg reinvesteringstakt är främst resursbrist. Investeringsprojekt och åtgärder för att klara nya myndighetskrav har prioriterats under året.

En läckdrabbad huvudledning för dricksvatten mellan Falköping och Slutarp/Kinnarp har renoverats. Totalt byttes cirka 500 meter av dricksvattenledningen. Samtidigt installerades vattenmätarbrunnar för att kunna mäta tryck och flöde genom inkommande ledning.

Arbete med mindre investeringar i el, styr och maskin pågår kontinuerligt. Under våren byttes styrsystem i Valtorps reningsverk ut.

På avdelningen har ett energioptimeringsprojekt utförts genom läcksökning av tryckluftssystemet för att spara på energi. Första etappen avseende renoivering av linjen med aktivslam och biologisk rening har genomförts. Detta bidrar till både energieffektivisering och minskade elkostnader samt bättre reduktion av kväve i reningsprocessen.

Avdelningen har arbetat med många mindre projekt och utredningar för att förbättra driften och processer i mindre reningsverk.

Utförande av projekt för separering av dagvatten och spillvatten för att minska bräddningar (utsläpp av orenat spillvatten) i Vartofta påbörjades 2022. Under hösten grävdes en ny damm i nordvästra delen av samhället. Dessa projekt rustar även samhället för att

bättre klara klimatförändringar vad det gäller översvämningsrisker.

Som en del i arbetet med upprustning och förberedelse inför kris utförs reinvesteringar i våra reservvattentäkter. Flobys vattentäkt Stockakällan har renoverats och Åsarps vattentäkt står på tur. Samtidigt håller avdelningen på med en reserv- och nödvattenplan som i första läget fokuserar på områden där tillgången till grundvattentäkter är begränsat, såsom Falköping och Stenstorp.

Omfattande renovering av VA nätet på Stora Torget i Falköping pågår som en del av projektet med att göra i ordning torgytan. All kommunal VA byts ut/relinas för att minska risken för framtida grävningar i den nya torgytan på grund av ledningsläckage.

Under året har 500 meter av en läckdrabbad matarledning till Kinnarp renoverats. Ledningen låg i dåliga markförhållanden och rostangreppen var betydliga. Nya vattenmätarbrunnar med flödes- och tryckmätning installerades, vilket underlättar övervakning av dricksvattennätet.

Fleråriga investeringar

Tekniska nämnden - Skattefinansierad verksamhet

INVESTERINGSREDOVISNING (TKR)	GÄLLANDE PROJEKTBUDET	BUDGET 2022	ACK UTFALL ALLA ÅR	PROGNOS PROJEKT	AVVIK PROJEKT
Fastighet skolor	-446 100	-41 268	-90 201	-503 758	-57 658
Platåskolan - Fastighet	-388 700	0	-46 598	-408 490	-19 790
Mössebergsskolan ventilation	-4 700	-1 015	-5 171	-5 171	-471
Odensbergsskolan - förskola/kök	-37 700	-34 037	-15 900	-47 500	-9 800
Odensbergsskolan - moduler skola	-15 000	-6 216	-21 597	-21 597	-6 597
Högstadium centrum anpassning	0	0	-777	-1 000	-1 000
Gudhems skolan inkl kök anpassning	0	0	-158	-20 000	-20 000
Fastighet vård och omsorg	-140 700	-48 693	-137 160	-145 415	-4 715
Frökindsgården, ombyggnad	-25 700	-19 841	-27 813	-27 813	-2 113
Nytt korttidsboende Jättenegatan	-34 000	-27 852	-30 245	-38 500	-4 500
Ranliden, ombyggnad till kontor	-81 000	-1 000	-79 102	-79 102	1 898
Fastighet övrigt	-43 150	-12 375	-6 127	-73 860	-30 710
Stadshuset konferensrum	-6 000	-4 465	-100	-15 000	-9 000
Stadshuset proj ombyggnad vent	-500	-500	0	0	500
Stenstorps vårdcentral	-5 800	-3 447	-3 962	-6 000	-200
Ishallen	-29 600	-2 821	-379	-36 000	-6 400
Ekehagen Forntidsgården - restaurering	-1 250	-1 142	-925	-1 250	0
Alternativ ledningsplats	0	0	-151	-15 000	-15 000
Skidbacken	0	0	-610	-610	-610
Park/Gata	-67 650	-13 069	-23 694	-70 869	-3 219
Platåskolan - Gata	-26 450	0	-3 578	-27 796	-1 346
Plantisparken	-11 700	-2 327	-10 315	-10 315	1 385
El-ljusspår (Vartofta kvar)	-4 500	-2 142	-2 358	-2 358	2 142
Utveckling stadskärna etapp 1&2	-25 000	-8 600	-7 443	-30 400	-5 400
Övrigt - Avfall	-3 200	-3 195	0	0	3 200
Verksamhetsyta för ÅVC	-3 200	-3 195	0	0	3 200
Fleråriga investeringar	-700 800	-118 600	-257 182	-793 902	-93 102

Fastighet- skolor

Platåskolan – fastighet

Nybyggnad 7–9 skola. Upphandling av entreprenör (partneringentreprenad) har utförts. Projektering har utförts. Dispensansökan har överklagats och är återremitterat till länsstyrelsen.

Mössebergsskolans ventilation

Ombyggnad ventilation, hus 1 har färdigställts under våren 2022.

Odensbergsskolan

Beslut har tagits om ombyggnation av förskola och kök medan lokaler för F-6-skolan hyrs in under en period för att täcka det behovet.

Förhyrning av modulsolan är upphandlad och togs i drift under första kvartalet 2022. Tillkommande kostnader återstår för anpassningar för verksamheten samt mark, värme och elarbeten.

Projektering av om- och tillbyggnad av förskolebyggnaden och köket har utförts och entreprenör (totalentreprenör) är upphandlad. Byggnationen pågår och beräknas färdig under 2023.

Högstadiet centrum (Kyrkerörsskolan)

Tekniska nämnden har under tertiäl 1 beslutat om att tidigarelägga projektet med Högstadium centrum lokalförändring till 2022 och avvikelsesrapporterar i syfte att genomföra trygghetsåtgärder för skolmiljön. Budgetmedel finns med 2023.

Gudhemskolan anpassning (inkl. kök)

Förstudie pågår för Gudhemskolan. Åtgärderna omfattar en ombyggnation från F-9 till F-6 skola samt anpassningar enligt verksamhetens funktionsprogram. Genomförandet planeras ske under senare delen av 2023.

Fastighet- vård- och omsorg

Frökindsgården

Ombyggnad av avdelningar och kök. Projektet har färdigställts under hösten 2022.

Nytt korttidsboende

Nytt korttidsboende, som ersättning för Näregården och Prästgårdsgatan. Projektdirektiv, förstudie och projektering har utförts. Byggnationen pågår och beräknas vara färdigställd våren 2023.

Ranliden

Projektet avslutades i december 2021. Slutredovisning är genomförd.

Fastighet övrigt

Stadshuset

Ombyggnad av ventilation, övriga installationer och underhållsarbeten samt eventuella lokalanpassningar. Projektdirektiv och förstudie har tagits fram. Upphandling pågår.

Konferensrum

Efter mer ingående projektering har det identifierats att ombyggnation av konferensrum påverkar våning- en ovanför på grund av ventilationsåtgärder. Detta innebär att även kontoren måste renoveras. Beslut om budget är taget och genomförande blir 2023.

Ombyggnad kontor

Ombyggnad har gjorts och Barn- och utbildning har flyttat in, dock kvarstår fönsterbyten som planeras vara klar under februari 2023. Detta på grund av försenad leverans.

Stenstorps vårdcentral

Ombyggnation av vårdcentralen som hyrs ut till Västfastigheter. Byggnationen har påbörjats och beräknas vara färdigställd under våren 2023.

Ishallen

Partneringentreprenör är upphandlad och projektering pågår under hösten 2022. Under 2023 beräknas byggnation påbörjas.

Ekehagens forntidsby

Reparation av Järnåldersgården pågår. Arbetet kommer pågå under 2022 och beräknas vara klart sommaren 2023.

Skidbacken

Inför vintersäsongen 2022/2023 genomfördes en översyn av elinstallationer i skidbacken samt tillhörande byggnader. Detta resulterade i akuta åtgärder och även framtagande av en plan för att åtgärda anläggningen i stort gällande elinstallationer. Under 2023 kommer ett omfattande arbete genomföras av skidbacken med fokus på att byta ut gamla elledningar mot nya som klarar av verksamhetens behov kopplat till bland annat tillverkning av konstsnö. Tillhörande byggnader har energieffektiviserats under 2022 och kommer underhållas enligt befintlig underhållsplan under 2023.

Park/gata

Platåskolan - Gata

Ombyggnation av gator och trafikmiljön runt den tänkta 7–9 skolan. Upphandling av entreprenör (partneringentreprenad) har utförts. Projektering har utförts. Detaljplan och bygglov är överklagat och Miljööverdomstolen gav den klagande rätt. Detaljplanen får omarbetas. Byggnationen beräknas påbörjas under 2023 och beräknas färdigställas under 2025. Projektet är uppskattat till 26,4 mnkr (prisjusterat till 2022 års nivå).

Plantisparken upprustning

Plantisprojektet har fortsatt under 2022 genom att diverse effektbelysning har placerats ut i parken samt att en upprustning av möblering har köpts in. Projektet är nu genomfört och kan avslutas.

Elljusspår Vartofta

Av de tre elljusspår som skulle iordningställas kvarstår spåret i Vartofta samt en del arbeten runt start och målgång. Tyvärr kan inte arbetet med att färdigställa spåret i Vartofta påbörjas förrän marktillgång kan säkras från fastighetsägarna. Arbetet med detta leds av kultur och fritidsförvaltningen. Projektet förväntas hålla sig inom avsatt budget.

Stadskärnan

I projektet för Stora Torget har en arkitektävling genomförts och avtal har tecknats med en arkitekt. Under 2022 har bygghandlingar tagits fram för etapp 1 och etapp 2 som innefattar entréplatsen vid

Östertullsgatan samt Stora Torget med Dotorpsgatan. Etapp 1 har byggts och avslutats under året och etapp 2 förväntas upphandlas under början av 2023. I projektet finns en budget avsatt om 25 mnkr och en etappindelning har beskrivits mer utförligt i projektdirektivet. Då den tidigare budgeten inte är uppräknad med tanke på inflationen och prisökningar finns risk att projektet inte kan avslutas inom tänkt budgetram.

Övrigt

Markanläggning återvinningscentral

Projektering och utredning av den nya platsen för återvinningscentralen pågår. I somras gjordes trafikmätning på Mossvägen samt undersökning av befintliga gasledning. Det kvarstår att utreda markförhållanden och utformning av den nya ÅVC ytan. När geotekniska utredningar gjorts om möjlig placering av den nya ÅVC kan beslut om placering av ÅVC fattas. Projektering och byggförberedelse utförs under 2023. Byggnation av den nya ÅVC planeras till år 2024 och 2025.

Tekniska nämnden - taxefinansierad verksamhet

INVESTERINGSREDOVISNING (TKR)	GÄLLANDE PROJEKTBUDET	BUDGET 2022	ACK UTFALL ALLA ÅR	PROGNOS PROJEKT	AVVIK PROJEKT
Vatten och avlopp	-57 500	-15 800	-39 848	-56 638	862
Ombyggnation avloppsnet Kättilstorp	-32 500	-5 026	-33 188	-33 188	-688
Utökning verksamhetsomr Kättilstorp	-4 000	-1 757	-2 450	-2 450	1 550
Spillvattenledning Broddetorp-Axvall	-17 000	-5 022	-3 808	-17 000	0
Danska vägen etapp 2 2022	-4 000	-3 995	-402	-4 000	0
Fleråriga investeringar	-57 500	-15 800	-39 848	-56 638	862

Vatten och avlopp

VA - Ombyggnad avlopp Kättilstorp

Arbetet med ledningsnät i Kättilstorp är i färdigt. Under sommaren togs den nya pumpstationen Vartofta-Åsaka i drift. Nu pumpas nästan allt spillvatten från Kättilstorp via Vartofta till Falköpings reningsverk. Dock kan inte reningsverket i Kättilstorp tas ur drift så länge det inte finns ett avtal med fastigheter som ligger söder om järnvägen.

VA – Spillvattenledning Broddetorp-Axvall

Under 2022 arbetades med projektering, planering och beställning av jobb för etapp 2. Alla nödvändiga avtal skrevs på. Arbeta med grävning börjar våren 2023.

VA- Utökning verksamhetsområde Kättilstorp

Arbetet med ledningsnätet är färdigt. Fastigheterna är anslutna till kommunalt VA.

VA - Danska vägen etapp 2

Projektet säkrar kapacitet på dricksvatten till Falköpings stad och samhällen söder om Falköping. Etapp 1 på projektet utfördes tidigare och nu grävs den sista delen för att knyta ihop den nya matarvattenledningen. Planering och projektering är färdigt, utförande av projekt börjar våren 2023.

Kommunstyrelsen

INVESTERINGSPLAN (MNKR)	PROJEKT-KALKYL	ACK UTFALL ALLA ÅR	PROGNOS PROJEKT	AVVIK PROJEKT
Marjarp logistikområde	-71 800	-22 677	-89 700	-17 900
Marjarp etapp 1-3				
Gata	-33 300	-26 200	-30 200	3 100
Spårinvestering Marjarp				
Övrigt	-10 000	-2 486	-11 000	-1 000
Överlämningsbangård				
Gata	-28 500	-26 461	-48 500	-20 000
Statliga bidrag		32 470	0	
Fåraberget	-99 100	-64 223	-97 000	2 100
Fåraberget etapp 2B bostadsområde				
Gata	-12 300	-8 237	-12 300	0
VA	-7 100	-5 314	-5 900	1 200
Fåraberget etapp 2A radhus				
Gata	-11 200	-9 849	-11 200	0
Övrigt (Höstbruksgatan)	-11 900	-11 695	-11 900	0
Västerängsgatan, Fåraberget				
Gata	-1 000	-366	-1 000	0
Krokstorps Handelsområde (Megaliten et 1)				
Gata	-15 100	-12 505	-14 100	1 000
STE Bredängsgatan				
Gata	-700	-1 030	-800	-100
VA	-1 000	-1 144	-1 000	0
Sikagårdsgatan inkl rondell och gator				
Gata	-11 100	-3 080	-11 100	0
VA	-300	0	-300	0
Förlängning Sikagårdsgatan				
Gata	-18 400	-3 910	-18 400	0
VA	-7 100	-4 350	-7 100	0
Övrigt (gata Nordmannag, förlägn Fårab)	-1 900	-1 618	-1 900	0
Övrigt	-7 800	-743	994	8 794
Oförutsett MEX	-1 750	0	2 000	3 750
Anneborg 1:6 Hildasro				
Gata	-800	-25	-800	0
VA	-1 000	-512	-600	400
Övrigt	0	0	0	0
Västorpsgatan/Herregårdsgatan, Floby				
Gata	-2 000	0	2 000	4 000
VA	-2 000	0	2 000	4 000
Brogärdet, Dispensåtgärd	-250	-206	-206	44
Köp av fastigheter och mark	0	0	-3 400	0
SUMMA MARK OCH EXPLOATERING	-178 700	-87 643	-185 706	-7 006

Mark- och exploatering

Marjarp Logistikområde

Det pågående projektet av Överlämningsbangård fick en ny kalkyl under året. I Kommunfullmäktige den 29 augusti § 85 beslutades om ett tilläggsanslag om 20 000 tkr för att utöka kommunstyrelsens investeringsbudget för mark- och exploatering för år 2023 i detta projekt. Kommunfullmäktige beslutade att omprioritera i investeringsbudgeten och senarelägger projektet Krokstorps handelsområde gång- och cykelbro. Pågående projekt som inte har avslutats och föreslås ombudgeteras är Marjarp etapp 2 industrigata och Marjarp Dryport spår 5.

Fåraberget

Pågående projekt som inte har avslutats och föreslås ombudgeteras är Fåraberget etapp 2A, Nordmannagatan förlängning Fåraberget, Nordmannagatan, Fåraberget etapp 2B, Nordmannagatan (Gata, Nordmannagatan (RDL samt Nordmannagatan VA och Krokstorps handelsområde.

Övrigt

Tre köpeavtal har genomförts. Det ena är Gamla stan 2:26 (del av) där försäljning har skett av cirka 8 000 kvadratmeter industrimark för till- och nybyggnad av den gamla godisfabriken på Sjögatan.

Det andra är Kyrkerör 1:1 (del av) där försäljning av en tomt på Smedjegatan avsedd för bostäder har genomförts. På fastigheten ska 16 hyresrätter uppföras. Den sista avser köpeavtal Dotorp 6:28 och Tåstorp 7:7 (del av). Här har försäljning av cirka 9 000 kvadratmeter industrimark på Brogårdets industriområde skett för nybyggnation av lagerbyggnad. En markanvisning för Alfågeln 2 och 3 (Stenstorp har genomförts. En markanvisningstävling för kvarteret Kulingen och Stormen, byggnation av hyresrätter, har genomförts.

Projekt som inte har avslutats och föreslås ombudgeteras till 2023 är Anneborg 1:6 Hildasro gata.

VA-kollektivet - taxefinansierad verksamhet

VA-verksamheten bedriver verksamhet inom områdena dricksvattenförsörjning, spillvatten- och dagvatten-hantering för abonnenter anslutna till VA-kollektivet i huvudsak i tätorterna i kommunen.

Verksamhet

Tillgång till vatten och avlopp är grunden för ett fungerande samhälle. Avdelningen driftar och underhåller 290 km dricksvattenledningar, 270 km spillvattenledningar och 265 km dagvattenledningar, 6 vattenreservoarer, 8 avloppsreningsverk och mer än 80 mindre anläggningar som pumpstationer, trycksteg-ringar m.m.

VA-verksamheten är en samhällsviktig verksamhet, delvis livsmedelsverksamhet (leverans av dricksvatten) och delvis miljöfarlig verksamhet (omhandtagande av avloppsvatten). Detta innebär att verksamheten är hårt styrd med olika lagar och regler och tillsyn utförs av många olika myndigheter. Digitalisering är viktigt inom verksamheten och det strävas efter att minska onödiga steg i arbetsgången. Att arbeta med struktur och rutiner internt och extern är också en av prioriteringarna.

En viktig del i arbetet är transparens och likabehandling. VA-avdelningen arbetar med att skriva avtal med alla som är anslutna till kommunalt VA och som inte ingår i huvudmannens åtagande, som till exempel VA-föreningar utanför verksamhetsområde, industrier och sprinkleranläggningar.

Avdelningen projekterar och projektleder alla reinvesteringar på VA-anläggningar. Avdelningen projekterar VA-nät i alla exploateringsprojekt och projektleder vissa av dem.

VA-avdelningen bidrar även med kompetens i alla nya detaljplaner, arbete med klimatanpassningen i kommunen samt hjälper till i bygglovsfrågor med bedömning av yttre VA (ledningar som förbinder huset med kommunal förbindelsepunkt i tomt-gräns).

Årets händelser

Arbete med reserv- och nödvattenplan påbörjades under våren 2022. Planen ska vara färdigt i oktober 2023. Kommunen har ansökt och fått LONA bidrag

för framtagande av planen. Avdelningen har köpt in en del av nödvattenmaterial för att kunna distribuera nödvatten i krisläge. Under våren kommer nödvattenplan att tas fram som kommer att involvera andra förvaltningar och företag som är stora vattenkonsumenter.

Som en del av reservvattenplanen ska alla potentiella vattentäcker provpumpas och tas prover på. En plan för åtgärder på reservvattentäcker kommer att tas fram för att kunna rusta upp Falköping för att klara av att hantera dricksvattenförsörjningen vid en kris. Under våren har avdelningen tagit fram säkerhetskyddsanalys. Säkerhetsskyddsanalysen är lagstadgad (enligt säkerhetsskyddslagen 2018:585).

År 2021 hade VA avdelningen översyn, enligt NIS lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster. Översynen resulterade i en del åtgärder som kommunen utförde under 2022. Genomförda åtgärder skickades in till tillsynsmyndigheten för granskning. Bedömningen är att de åtgärder som genomförts uppfyller NIS-lagen. VA-organisationen kommer löpande behöva arbeta med att följa de riktlinjer och rutiner som är beslutade inom Falköpings kommun med stöd enligt NIS. Avdelningen har tagit fram prioritering av VA-objekt som behöver reservkraft vid elbortfall. Behovet av reservkraft inom kommunens verksamheter ska samordnas på en kommunövergripande nivå.

Under sommaren beslutades om förändringar i Lagen om allmänna vattentjänster, LAV. Den största förändringen är att det ställs krav på kommunerna på vattentjänstplaner och kommunerna får en möjlighet att under vissa förutsättningar överlåta till fastighetsägare att ordna egna lösningar, även i samlad bebyggelse. Det ger kommuner flexibilitet när det gäller utredningar huruvida ett område ska ingå i verksamhetsområde för vattentjänster eller inte. Dessa lägre krav gäller dock bara nya beslut om verksamhetsområde, inte fastigheter som redan finns i befintligt verksamhetsområde. Där gäller samma hårda krav att alla ska anslutas till kommunalt VA.

Krav på vattentjänstplan innebär att kommunen måste ta fram en plan senast 2023-12-31. Planen ska beslutas av kommunfullmäktige och ska innehålla kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden. Enligt propositionen behöver planen sträcka sig över en period på 12 år. I den nya lagen finns även krav på kommunen att ta fram förslag på åtgärder som behöver vidtas för att VA anläggningen ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall. VA anläggningen i propositionen är ett vidare begrepp än dagvattenanläggningar och det innebär att kommunen behöver se över vad som sker vid kraftig nederbörd och hur kan vattnet kan ledas bort ytledes till översvämningsszoner istället för att leda allt till rörledningar. Detta behöver hanteras i samhällsplaneringen.

Ekonomi

Driftsredovisning

	2022	2021
Intäkter	72 553	65 292
Kostnader	-70 622	-64 719
Nettokostnader	1 931	573
Budget	0	0
Budgetavvikelse	1 931	573

VA verksamheten finansieras av VA taxor och har en separat ekonomi från verksamheter som finansieras med skattemedel. Vilka kostnader man får ta ut genom VA taxa är styrd med Lagen om allmänna vattentjänster, vilken också förbjuder att VA taxan används för skattefinansierad verksamhet.

Ekonomi under 2022 har varit ansträngd på driften pga. kostnadsökningar. VA verksamheten går med underskott med - 3 840 tkr. Den största avvikelsen är verksamhetskostnaderna som t.ex. el (ett underskott på - 2 916 tkr mot budget), samt kemikalier men även högre kapitalkostnader. Externa intäkter var lägre än budgeterat vilket är ett tydligt tecken på sämre ekonomiskt läge i omgivningen, VA abonnenter sparar på vatten. Kapitalkostnaderna är högre än föregående år och är högre än budgeterat. Detta på grund av att stora investeringsprojekt har aktiverats vilket påverkar kapitalkostnaderna. Under året kom

mer ytterligare projekt att slutföras och aktiveras.

Lagen om allmänna vattentjänster ger möjlighet till kommunen att avsätta pengar i en separat fond för framtida investeringar (30§ Lag 2006:412 om allmänna vattentjänster). Överuttag kan även användas för att t.ex. kompensera underskott under de tre närmast föregående åren (Regeringens proposition 2005/06:78 – Allmänna vattentjänster). Lagen ger ingen möjlighet till en fond som ska hantera underskott. Årets resultat för VA-avdelningen är ett underskott på - 3 840 tkr. Enligt lagen bör detta regleras och därför föreslås en återställning av VA-fonden med ett internt bidrag på 5 771 tkr i samband med bokslutet. Detta innebär att VA-fonden nollställs.

ÅR	INGÅENDE BALANS	ÅRETS RESULTAT	UTGÅENDE BALANS
2011	303	1 149	1 452
2012	1 452	-1 431	21
2013	21	-1 669	-1 648
2014	-1 648	-621	-2 269
2015	-2 269	882	-1 387
2016	-1 387	1 180	-207
2017	-207	2 520	2 313
2018	2 313	-3 824	-1 511
2019	-1 511	-1 744	-3 255
2020	-3 255	751	-2 504
2021	-2 504	573	-1 931
2022	-1 931	1 931	0

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (TKR)	2022	2021
Verksamhetens intäkter	66 757	65 292
Verksamhetens kostnader	-47 957	-43 915
Avskrivningar	-17 235	-15 685
Verksamhetens nettokostnad	1 564	5 692
Finansiella intäkter	25	0
Finansiella kostnader	-5 430	-5 119
Resultat efter finansiella poster	-3 840	573
Extraordinära poster	0	0
Årets resultat	-3 840	573
Internt bidrag för att täcka ack förlust	5 771	0
Årets resultat inkl. internt bidrag	1 931	573

Balansräkning

BALANSRÄKNING (TKR)	2022	2021
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Byggnader och ledningar	456 102	431 707
Fordon	262	473
Inventarier	192	220
Omsättningstillgångar		
Fordringar	13 134	14 423
Summa tillgångar	469 689	446 822
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Balanserat resultat	-1 931	-2 504
Årets resultat	1 931	573
Långfristiga skulder		
Anslutningsavgifter	26 983	23 641
Lån av kommunen	442 706	425 112
Summa eget kapital och skulder	469 689	446 822

Nyckeltal

VERKSAMHETSREDOVISNING	2022	2021
Bruttokostnad	70 613	64 719
Utveckling %	9,1	3,5
Intäkter, tkr	66 757	65 292
Utveckling %	2,2	3,2
Dricksvatten till ledningsnät, m ³	2 055 779	2 031 720
Bruttokostnad (kr) / m ³	34	32
Renat avloppsvatten, m ³	2 799 828	2 809 732

Förväntad utveckling

Det pågår ett arbete med att rusta upp civilsamhället i Sverige. Samhällsviktiga funktioner ska förberedas för att kunna klara av krissituationer och förhöjd beredskap. Det finns lagkrav på att göra risk- och sårbarhetsanalys samt dokument och rutiner som ska belysa och klargöra arbete med bl.a. informations säkerhet, säkerhetsskydd. Under 2023 kommer VA avdelningen fortsätta att jobba med risk- och sårbarhetsanalys, informations säkerhet och kontinuitetsplanering. Arbete med reserv- och nödvatten fortsätter.

Under 2023 ska kommunen ta fram och besluta om en vattentjänstplan. Personal från VA avdelningen ihop med personal från Stadsbyggnadsavdelningen och MÖS kommer att arbeta med planen. Det pågår kontinuerligt arbete med digitalisering.

Under 2023 pågår arbete med reinvesteringar av VA nät på Stora Torget. Reinvesteringen säkerställer minskad risk med driftstörningar på VA nät inom kommande år vilket minskar risk för grävningar i den nya torgytan. Separering av dagvatten och spillvatten för att minska bräddningar (utsläpp av orenat spillvatten) i Vartofta pågår även under 2023. Detta kommer att bidra till att uppnå målet om att ha mindre bräddningar. Vartoftas projekt rustar även upp samhället för att på bättre sätt klara av klimatförändringar vad gäller översvämningsrisker. Genom fler överföringsledningar effektiviseras hantering och rening av avloppsvatten. Nästa år fortsätter arbetet med ny överföringsledning mellan Broddetorp och Axvall. När arbetet är slutfört kommer reningsverket i Broddetorp att läggas ner och avloppsvattnet kommer att renas av Skara kommun.

Exploateringsprojekt fortgår på Fåraberget.

Biogas

Behandling av matavfall genom rötning för att producera biogas för uppgradering till fordonsgas. Efterbehandla rötresten till ett fullvärdigt jordför-bättringsmedel som återförs i kretsloppet.

Ekonomi

	2022	2021
Intäkter	5 419	3 647
Kostnader	-10 143	-8 315
Nettokostnader	-4 725	-4 669
Budget	-2 700	0
Budgetavvikelse	-2 025	-4 669

Behandlingsavgifterna för matavfall är fortsatt mycket låga. Sammantaget har intäkterna blivit i nivå med marknadens låga behandlingsavgifter vilket resulterar i ett underskott för verksamheten.

Intäkterna hamnade på 5 419 tkr. Intäkterna täcker ca 50% av kostnaderna på biogasanläggningen. Under 2022 levererades 5,9 GWh till Fordons gas, vilket var rekordår i leverans.

Verksamhetskostnaderna blev högre än budgeterat, - 1 896 tkr. Drift och underhållskostnaderna ökade pga. högre mediepriser (el), högre kemikaliepriser men även avhjälpande underhåll då det under året hänt ett haveri i matkvarnen som sedan var tvungen att renoveras. Uppgraderingsanläggningen servades i år för att bibehålla kapacitet och driftsäkerhet.

Mer än hälften av kostnaderna på biogasanläggningen är kapitalkostnader (3 345 kr) samt personal-kostnader (1 673 tkr). Andra stora kostnadsposter under 2022 var inköp av slurry från Renova (ca 1000 kr) samt bortforsling av rens som är biprodukt av matavfallsbehandling (ca 600 tkr).

Cirka 15 % av gasproduktion har facklats under 2022. Brister i hantering inom kundens gasstation har gjort att gas som inte kunnat levereras/säljas har facklats. Även stopp i produktion pga. drift och underhåll har gjort att gasen facklats.

I och med facklingen har en viss mängd intäkter tappats i form av såld uppgraderad gas. Anläggningen har en överproduktion av gas där beslut behövs för kommande avsättning.

Verksamhetsredovisning

Tillgången på matavfall att behandla i anläggningen var god under året.

Under året har rötbart matavfall och andra substrat kunnat avropas för att uppehålla produktion av biogas för uppgradering till fordonsgas enligt avtal. Avtal med Renova säkerställer substrat fram till avtalsstart med A&ÅS 2023.

Under hösten togs fram en drift och underhållsplan för anläggningen.

VERKSAMHETSREDOVISNING	2021	2021
Bruttokostnad		8 315
Utveckling %		-1,4
Intäkter, tkr		3 647
Utveckling %		-56,4
Behandlat rötbart organiskt material (ton)		5 789
Producerat klimatneutralt bränsle fr organiskt avfall (MWh)		3 924

Framtid

Uppgraderingsanläggningen har tagits över av kommunen från januari 2022 vilket innebär att kommunen råder över hela produktionsledet från matavfallsmottagningen, röt-kammare, uppgradering och ledning till överlämningspunkt hos Fordonsgas. En baslast av matavfall samt matavfalls-slurry finns avtalad för 2023, vilket innebär att avtals-lade gasleveranser kan genomföras.

Från oktober 2023 kommer biogasanläggningen i Falköping att ta emot all matavfall från A&ÅS upp-tagningsområde.

Biogasgruppen jobbar med att säkerställa avsättning för gas, vilket är viktigt så att facklingen undviks. Avtalet med Fordonsgas löper ut 2023-12-31. Personalen från VA avdelningen som jobbar med drift av biogas kommer under våren 2023 att förbereda anläggningen för kommande matavfall genom att städa röt-kammare, hygieniseringstank men även titta på mottagningsanläggningen för att säkerställa att avtalet kan genomföras. Utrustningen ska generellt ses över och vid behov renoveras så att risken för stopp minimeras när volymerna ökar i samband med nya avtalet.

Ekonomiska begrepp

Anläggningstillgång omfattar fast och lös egendom avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

Avskrivning är en planmässig nedsättning av en anläggningstillgångs värde som ska spegla värdeminskning.

Balansräkning visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen.

Driftredovisning visar intäkter, kostnader och avvikelser mot budget för den löpande verksamheten under året.

Internränta är den ränta som fördelas ut på kommunens förvaltningar avseende aktiverade investeringar. Internräntan ska motsvara kommunens egna upplägningskostnader.

Kassaflödesanalys visar förändring i likvida medel från den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten.

Kortfristig skuld avser skuld som ska betalas inom ett år.

Likviditet är ett mått på betalningsförmåga på kort sikt uttryckt som likvida medel och fordringar som andel av kortfristiga skulder.

Långfristig skuld avser skuld med förfallodag överstigande ett år.

Mnkr är en förkortning av miljoner kronor.

Nettoinvestering är investeringsutgift efter avdrag för investeringsbidrag eller andra inkomster.

Nettokostnad är driftkostnad efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Nettokostnader finansieras med skattemedel.

Nyckeltal är jämförelsetal som uttrycker relationen mellan olika poster i redovisningen.

Omsättningstillgång är lös egendom som inte är en anläggningstillgång.

Periodisering är fördelning av kostnader och intäkter på det år de tillhör.

Resultaträkning visar intäkter, kostnader och resultat för ett räkenskapsår.

Självfinansiering innebär att investeringar ska vara finansierade av årets resultat och avskrivningar. Självfinansieringsgraden räknas fram som kvoten mellan summan av årets resultat samt avskrivningar och årets nettoinvesteringar (både skatte- och taxekollektivets investeringar).

Soliditet är ett mått på betalningsförmåga på lång sikt uttryckt som andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

Styrränta är den ränta som en centralbank tar när den kortsiktigt lånar ut pengar till bankerna. Styrräntan är en viktig del av penningpolitiken, genom att den påverkar bankernas kostnad för likviditet och därmed reglerar penningmängden i samhället. Ofta påverkar den räntan som bankerna tar av sina kunder.

Tkr är en förkortning av tusen kronor. Mnkr är en förkortning av miljoner kronor.

Till Fullmäktige i Falköpings kommun
Org nr: 212000-1744

Revisionsberättelse för år 2022

